

Tilinpäätös 2014

Kh 20.4.2015
Val 8.6.2015

Kansi:
Suoraman koulun peruskorjaus ja laajennus
Arkkitetoimisto Arsatek Oy arkkitehtuuria

Sisällys

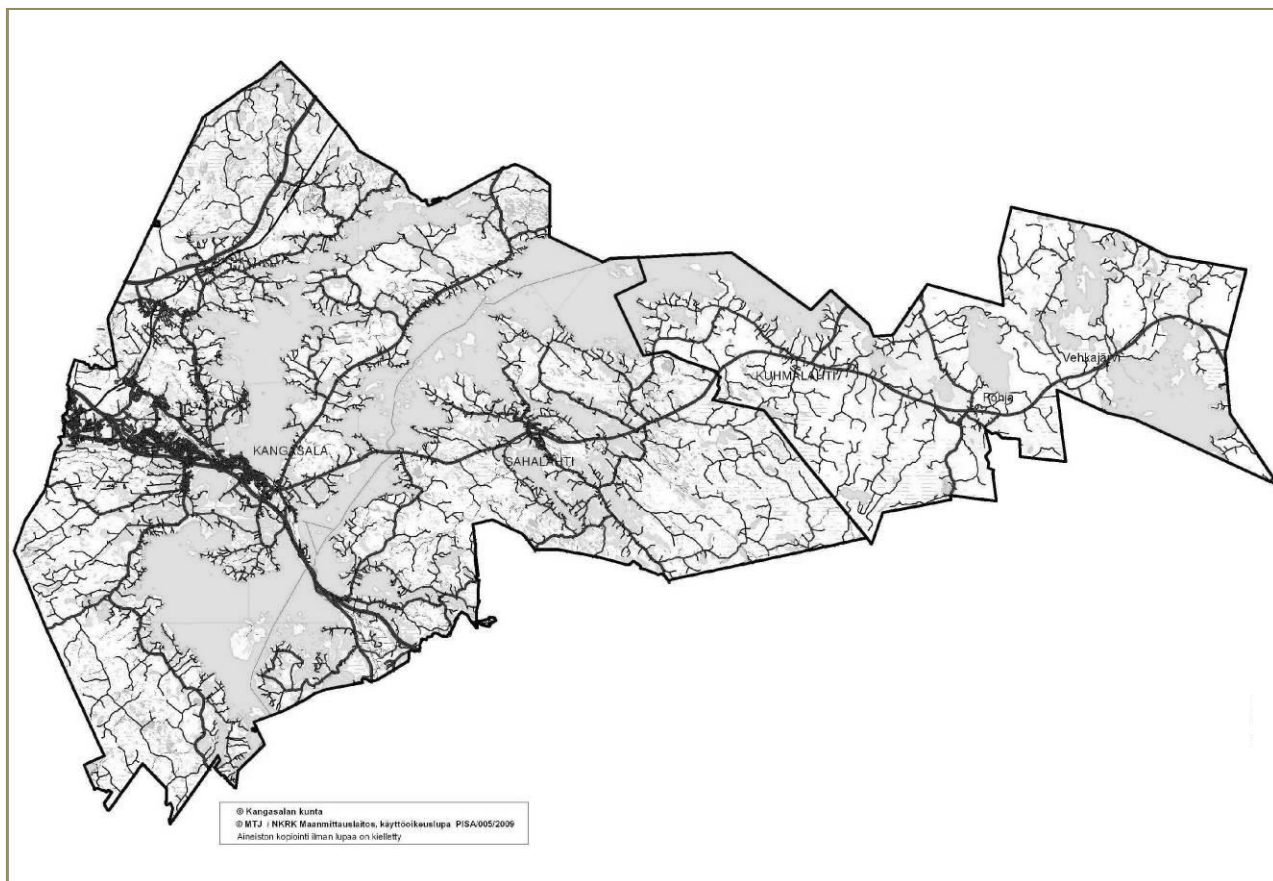
1 KEHITYSKATSAUS JA OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1 Kunnanjohtajan puheenvuoro.....	2
1.2 Kangasalan kunnan hallinto vuonna 2014	3
1.3 Kunnan yleinen kehitys	4
1.4 Kokonaistalouden tarkastelu.....	7
1.5 Tuloslaskelma 2014 ja sen tunnusluvut	8
1.6 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	10
1.7 Tase ja sen tunnusluvut	12
1.8 Kokonaistulot ja -menot.....	15
2 KONSERNITARKASTELU.....	16
2.1 Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt 2014.....	17
2.2 Kunnanhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	34
2.3 Konsernituloslaskelma	36
2.4 Konsernin rahoituslaskelma	37
2.5 Konsernitase ja sen tunnusluvut	38
3 KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	40
3.1 Kunnanhallituksen selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	40
3.2 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
4 MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT, TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA MUUT PERUSTELUT	43
4.1. Strateginen ja konsernijohto	43
4.1.1 Seudulliset elinkeinohankkeet ja muut projektit.....	47
4.1.2 Vaalit	48
4.1.3 Tarkastustoimi	48
4.2. LIKETOIMINTAYKSIKÖ OKSA	49
4.2.1 Liiketoimintayksikkö Oksan hallinto.....	52
4.2.2 Talous-, toimisto- ja atk-palvelut	53
4.2.3 Ateria- ja siivouspalvelut	54
4.2.4 Tilapalvelut	55
4.3. SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	57
4.3.1 Hallinto ja talous	61
4.3.2 Koti- ja laitoshoitopalvelut	62

4.3.3 Terveyspalvelut.....	63
4.3.4 Psykososiaaliset palvelut.....	68
4.3.5 Työterveyshuolto	69
4.3.6 Ympäristöterveydenhuolto	70
4.3.7 Sosiaalityön palvelut	70
4.4 SIVISTYSKESKUS	73
4.4.1 Sivistyskeskuksen yhteispalvelut	77
4.4.2 Varhaiskasvatus	78
4.4.3 Opetuspalvelut	79
4.4.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	80
4.4.5 Vapaa-aikapalvelut.....	81
4.4.6 Kansalaisopistopalvelut.....	81
4.5 TEKNINEN KESKUS	82
4.5.1 Teknisen keskuksen yhteispalvelut.....	84
4.5.2 Rakennusvalvonta.....	84
4.5.3 Ympäristönsuojelu	85
4.5.4 Kaavoitus	85
4.5.5 Paikkatieto ja mittaus.....	85
4.5.6 Yhdyskuntatekniikka	86
4.5.7 Kuhmalahden vesilaitos	87
5 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2014	88
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	100
6.1 Tuloslaskelma	100
6.2 Rahoituslaskelma.....	101
6.3 Tase	102
6.4 Konsernituloslaskelma	103
6.5 Konsernin rahoituslaskelma	105
7 LIITETIEDOT	108
7.1 Kunnan liitetiedot	108
7.1.1 Tuloslaskelman liitetiedot	109
7.1.2 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	110
7.1.3 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot sekä rahoitustuotot ja -kulut	111

7.1.4 Taseen liitetiedot	112
7.1.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	120
7.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	120
8 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	126
8.1 Kangasalan Vesi -liikelaitos	126
8.2 Liiketoimintayksikkö Oksa	150
8.3 Kuhmalahden vesilaitos	155
8.4 Työterveyshuolto.....	158
9 KANGASALAN KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN 2014 ALLEKIRJOITUKSET	163
10 LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	164

1 KEHITYSKATSAUS JA OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kangasalan aluekartta

1.1 Kunnanjohtajan puheenvuoro

Välttävästä tyydyttävään

Vuoden 2014 tilinpäätös painui miinukselle 1,7 miljoonaa euroa, joka oli 0,8 miljoonaa euroa parempi kuin vuoden 2014 talousarviota laadittaessa arvioitiin.

Vaikka tulos olikin miinusmerkkinen, on tulos kuitenkin piirun verran parempi kuin ennakoitiin. Tuloksen saavuttaminen on edellyttänyt monia toimenpiteitä vuoden 2014 aikana. Koko talousarviovuoden kestänyt kustannusten madaltaminen on vaikuttanut kaikkien palvelukeskusten toimintaan ja näkynyt vääjäämättä myös kuntalaisten arjessa.

Jokainen palvelukeskus valmisteli erillisen suunnitelman valtuuston asettaman säästötavoitteen, 1,8 miljoonaa, saavuttamiseksi vuoden aikana. Säästötavoitteesta saavutettiin 1,1 miljoonaa euroa mutta aivan tavoitteeseen ei päästy. Konkreettisina talouden tasapainottamistoimenpiteinä noudatettiin tiukkaa harkintaa vakansseja täytettäessä ja toimintoja järjesteltiin uudelleen. Näiden toimenpiteiden seurauksena kunnassa oli vuoden 2014 lopussa 56 henkilötyövuotta edellisvuotta vähemmän.

Myös investoinnit arvioitiin uudelleen ja osa aiemmin suunnitelluista investoinneista siirrettiin tai poistettiin vuoden 2014 talousarviosta. Tällaisia olivat esimerkiksi Vatialantie - radan alikulun ja Asemaruutana -tien poistaminen vuoden 2014 talousarviosta.

Merkittävimpiä investointeja vuoden 2014 aikana olivat Ruutanan koulu (1,1 me), Koivurinteen päiväkotikoti (1,7 me) ja Suoraman koulun (2,9 me) saneerauksen ja laajennuksen valmistuminen.

Tulojen osalta kunnallisverotulojen kehitys oli niukkaakin niukempaa: kun vuonna 2013 kunnallisverot olivat 105,9 miljoonaa euroa, eivät ne vuonna 2014 kivunneet kuin satatuhatta euroa ylöspäin, 106 miljoonaan euroon. Verotulokehityksen niukkuutta korosti se, että vaikka vuodelle 2014 tehtiin kunnallisveroprosentin nosto 20,00 prosentista 20,50 prosenttiin, eivät verotulot juurikaan kohonneet. Kun edelleen valtionosuudet vähenivät edellisvuoteen verrattuna 300 000 euroa, on talouden kokonaistilanne tulojen osalta mollivoittoinen.

Vaikka kunnan toimintamenojen kasvu kyettiin painamaan 1,1 prosenttiin, on tuokin kasvu aivan liian suuri kunnan käytettävissä oleviin tuloihin verrattuna. Vuoden 2014 tilinpäätös ja vuoden aikana tehdyt toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia, mutta vielä riittämättömiä talouden jatkuvan tasapainon saavuttamiseksi.

Itsenäisen kunnan kaikkein keskeisin tunnusmerkki on terve talous. Se tarkoittaa sitä, että tulot ja menot ovat tasapainossa ja kaikkea toimintaa leimaa jatkuvan kehittämisen periaate. Lisäksi kannatan investointimalttia, se on tulevaisuudelle valttia. Kun seuraavat vuodet noudatamme samaa kustannustehokasta linjaa, huolehdimme siitä että saamme jatkossakin hoitaa asioita Kangasalla omin päätöksin, itsenäisessä kunnassa.

Kiitän kunnan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä hyvästä ja rakentavasta työstä kuluneen vuoden aikana,

Oskari Auvinen
kunnanjohtaja

1.2 Kangasalan kunnan hallinto vuonna 2014

Valtuusto (puoluekanta sulkeissa)

Kangasalan kunnan ylin päättävä toimielin on valtuusto. Valtuusto ohjaa päätöksillään koko kunnan kehittämistä. Valtuutettujen lukumäärä on 51.

Valtuuston puheenjohtajana on vuonna 2014 toiminut Raimo Kouhia (SDP), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Mika Ollila (Kok.) ja toisena varapuheenjohtajana Tuomas Bährend (Kesk.)

Valtuutetut

Aarnio, Anja (Sdp.)	Kettula, Aleksi (Kok.)	Mäkelä, Heikki (Kesk.)
Alireza, Abdali (Kok.)	Kinnari, Miia (Kok.)	Mäkinen, Wellu (Ps.)
Alanko, Pertti (Kok.)	Kouhia, Raimo (Sdp.)	Mäntylä, Jorma (Vas.)
Arra, Simo (Kesk.)	Kulmala, Teija (Kok.)	Ollila, Mika (Kok.)
Bährend, Tuomas (Kesk.)	Lahikainen, Stiina (Vihr.)	Perttula, Tapio (Kok.)
Haavisto, Jussi (Kok.)	Lahti, Pekka (Sdp.)	Rajala, Mia (Sdp.)
Haggqvist, Jari (Kd.)	Laine, Hanna (Sdp.)	Rönö, Tommi (Sdp.)
Hanweg, Harri (Ps.)	Lehtinen, Timo J. (Sdp.)	Schukoff, Jorma (Sdp.)
Heinonen, Hanna (Kok.)	Lehto, Heidi (Sdp.)	Syrjäläinen, Harri (Kok.)
Heinonen, Tuula (Sin.)	Leino, Jari (Ps.)	Säpyskä, Nina-Carita (Vihr.)
Holma, Hanna (Kesk.)	Linna, Tero (Kesk.)	Talli, Seppo (Vas.)
Jussila, Jorma (Kd.)	Lyytinen, Heikki (Kok.)	Thomassen, Anne-Mari (Sdp.)
Jussila, Mauri (Kok.)	Lähde, Tony (Vihr.)	Tulenheimo, Tapio (Kok.)
Kaarne, Isto (Sdp.)	Mansikka-aho, Juha (Kd.)	Törhönen, Marko (Ps.)
Karpkala, Hannu (Kesk.)	Markkinen, Jari (Sdp.)	Uskalinmäki, Sari (Kok.)
Kekki, Harri (Kd.)	Marttala, Arja (Kesk.)	Viinikainen, Jani (Sin.)
Keskinen, Timo (Kd.)	Meurman, Mikko (Kok.)	Villgren, Timo (Sdp.)

Kunnanhallitus

Valtuuston valitsema 11-jäseninen kunnanhallitus vastaa kunnan yleisestä johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Puheenjohtaja

Heikki Lyytinen (Kok.)

Jäsen

Hanweg, Harri (Ps.)
Heinonen, Hanna (Kok.)
Holma, Hanna (Kesk.)
Hölli, Minna (Kd.)
Koljonen, Kari (Sdp.)
Kulmala, Teija (Kok.)
Laine, Hanna (SDP), vpj
Lehtinen Timo J. (Sdp.)
Lyytinen, Heikki (Kok.)
Mäkelä, Heikki (Kesk.)
Syrjäläinen, Harri (Kok.)

Varapuheenjohtaja

Hanna Laine (Sdp.)

Varajäsen

Mäkinen, Wellu (Ps.)
Meurman, Mikko (Kok.)
Marttala, Arja (Kesk.)
Huhta-aho, Johanna (Kd.)
Lehmus, Markku (Sdp.)
Alanko, Pertti (Kok.)
Aarnio, Aira (Sdp.)
Sieranoja, Pasi (Sdp.)
Kinnari, Sari (Kok.)
Arra, Simo (Kesk.)
Hackspik-Tuomisto, Merja (Kok.)

Kunnanhallituksen liiketoimintajaosto

Kunnanhallituksen liiketoimintajaosto hoitaa konserniohjausta ja -valvontaa kunnanhallituksen päättämällä tavalla.

Puheenjohtaja

Hanna Laine

Jäsen

Arra, Simo
Eskelinen, Satu
Lahti, Pekka
Laine, Hanna, pj
Meurman, Mikko, vpj
Neilimo, Kari
Pentti, Eevaliisa

Varapuheenjohtaja

Mikko Meurman

Varajäsen

Mäkelä, Heikki
Aarnio, Anja
Sieranoja, Pasi
Aarnio, Aira
Jokilampi, Jari
Ollila, Mika
Hackspik-Tuomisto, Merja

1.3 Kunnan yleinen kehitys

Väestö

Kangasalan kunta sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa, jossa oli 31.12.2014 22 kuntaa ja väestöä 503 382.

Väestömäärältään Kangasala on suomen 36. suurin kunta. 31.12.2014 kangasalalaisia oli 30 471, joista miehiä 15 133 ja naisia 15 338. Vuonna 2013 väestömäärä oli 30 345, joista miehiä 15 046 ja naisia 15 299.

Väestö osa-alueittain

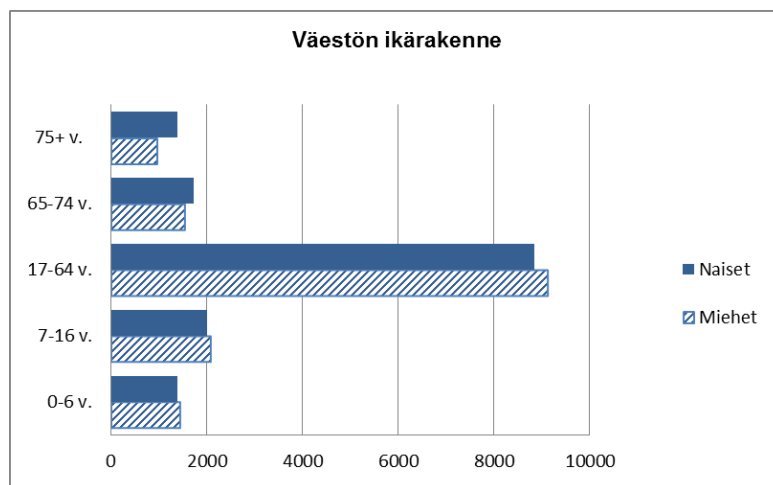
Osa-alue	31.12.2014	31.12.2013	%-osuus 31.12.2014	Muutos -%
Vatiala	4 851	4 852	15,9	0,0
Suorama	6 195	6 184	20,3	0,2
Kirkonkylä	9 501	9 332	31,2	3,5
Itä-osa	1 736	1 738	5,7	0,0
Pohjois-osa	3 980	3 935	13,1	0,9
Etelä-osa	788	801	2,6	-0,3
Sahalahti	2 239	2 294	7,3	-1,1
Kuhmalahdi	1 014	1 036	3,3	-0,5
Muu	167	173	0,5	-0,1
Kangasala	30 471	30 345	100,0	0,4

Lähde: Tilastokeskus

Väestön ikäjakauma viiteen ikäluokkaan

Ikäluokka	1.1.2011	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
0-6	3 037	2 978	2 951	2 895	2 827
7-16	3 849	3 901	3 943	3 998	4 100
17-64	18 137	18 119	18 093	18 068	17 953
65-74	2 684	2 838	3 020	3 135	3 258
75	1 968	2 055	2 119	2 249	2 333
Yhteensä	29 675	29 891	30 126	30 345	30 471

Väestön ikärakenne 31.12.2014

Lähde: Tilastokeskus

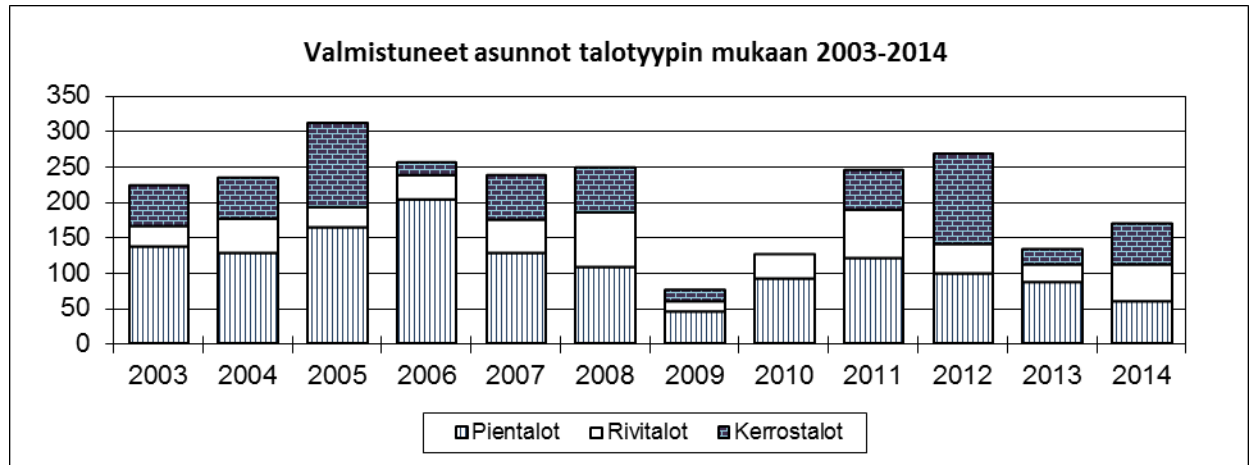
Asuntotuotanto

Asuntotuotannossa ei ylletty tavoitteisiin, vaikka valmistuneiden asuntojen määrä ylitti v. 2013 määrät. Viime vuonna valmistui 172 asuntoa. Omakotirakentamisen osuus laski kolmannekseen koko asuntotuotannosta, ja myös tonttien kysyntä oli vähäistä.

Viime vuonna valmistui 34 vuokratuloasuntoa Vaarinmaan alueelle.

Valmistuneet asunnot Kangasalla talotyyppin mukaan 2003-2014

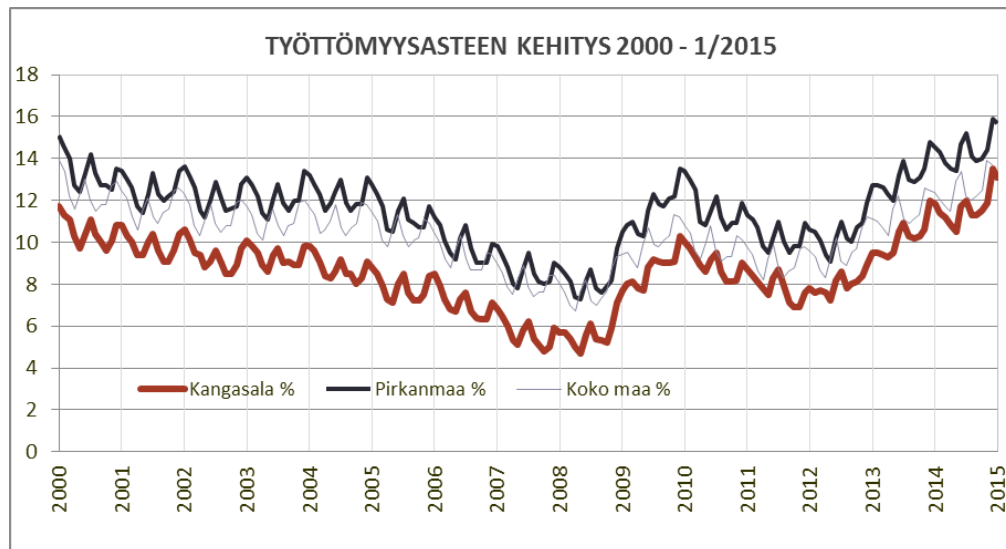
(kuntaliitos 1.1.2005 Sahalahti ja 1.1.2011 Kuhmalahhti)

Työllisyys

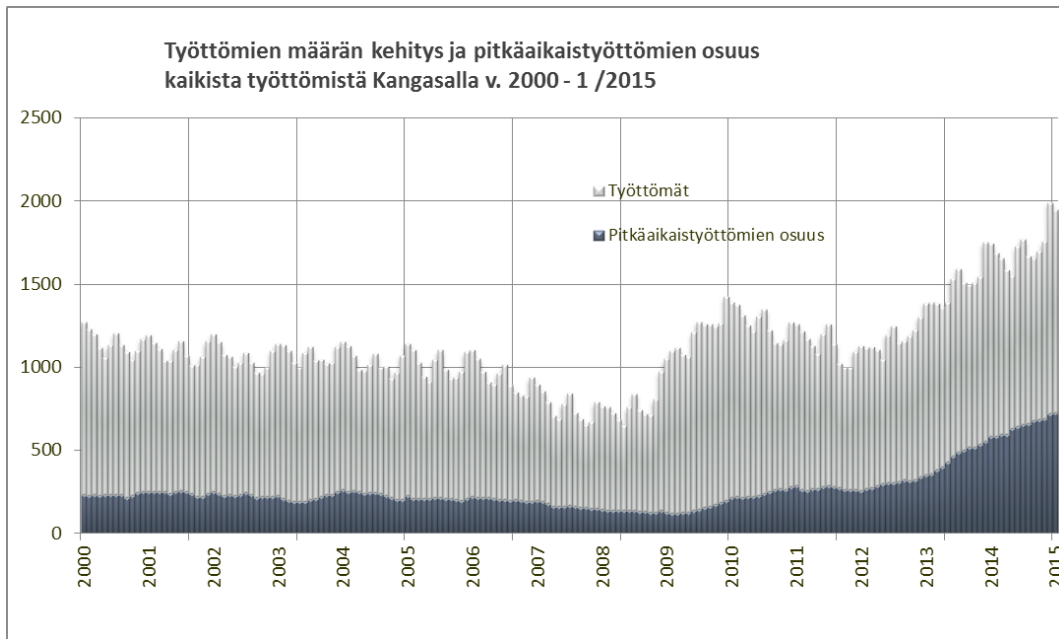
Vuonna 2014 keskimääräinen työttömyysprosentti oli 11,6, (v. 2013 10,2 %) mikä on 0,8 prosenttia alhaisempi kuin valtakunnallinen keskiarvo 12,4 Pirkanmaan keskiarvo oli 14,3 prosenttia.

Työttömyyden kehitys 2000-1/2015

Lähde: Pirkanmaan Te-keskus

Työttömien määrän kehitys ja pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä Kangasalla 2000-1/2015

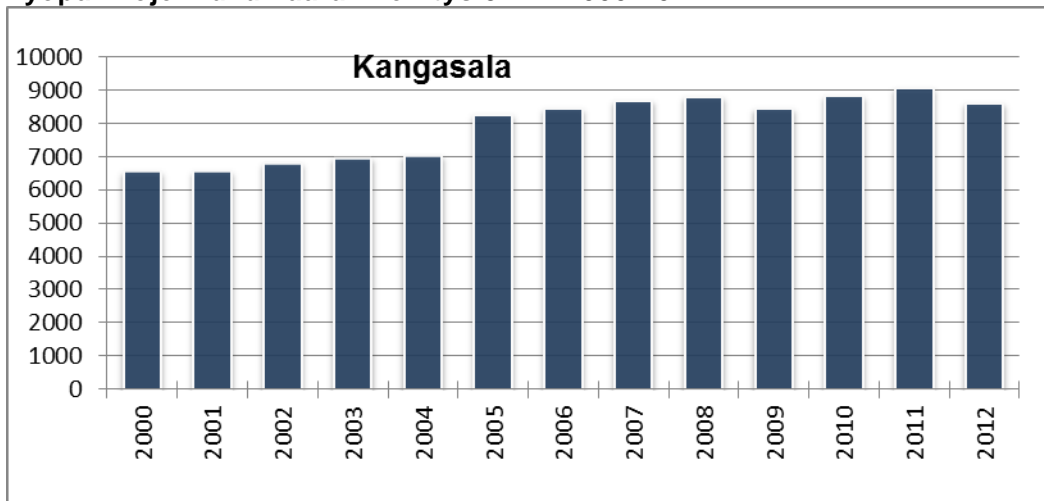
Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus

Työllistämistoimet

Työttömyysilanteen helpottamiseksi kunta pyrkii edistämään työllisyyttä erityisin työllistämistoimin. Tavoitteena on parantaa työttömien työmarkkinakelpoisuutta ja aktivoida työttömiä työnhakuun tai koulukseen kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilun tai palkkatuetun työn avulla. Tavoitteena on myös kunnan työmarkkinatuki maksujen pienentäminen.

Vuonna 2014 Kangasalan kunnalla palkkatuetussa työssä oli 50 henkilöä ja työkokeilussa 13 henkilöä sekä kuntouttavassa työtoiminnassa oli 188 henkilöä.

Työpaikkojen lukumäärän kehitys 31.12.2000-2012

Lähde: Tilastokeskus

1.4 Kokonaistalouden tarkastelu

Julkisen talouden näkymät

Suomen talouden vaikeudet ovat jatkuneet vuonna 2014. Kehitystä huonontaneet tekijät ovat sellaisia, että ne eivät väisty nopeasti. Suomen talous joutuu heikentyneenä kohtaamaan tilanteen, jossa työikäisen väestön määrä supistuu nopeasti ja vanhusten osuus kasvaa. Talouden kehitys on jäänyt selvästi useimmista euroalueen maista. Suomen bruttokansantuotteen määrä on edelleen runsaat 5 % pienempi kuin juuri ennen kansainvälisen finanssi-kriisin alkamista vuonna 2008.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2014 yhteenlaskettu tulos on lähes edellisvuoden tasolla, kun ei huomioida kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämisen tuomia kertaluonteisia tuottoja. Heikko talouskehitys ja kasvava työttömyys ovat hidastaneet kuntien verotulojen kasvua sekä lisänneet menoja. Vaikka peräti 156 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2014, kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,3 %. Kiinteistö- ja yhteisöverot yli 10 %. Kiinteistöverouudistus selittää ison osan kiinteistöverojen kasvusta. Yhteenlaskettuna verotulot kasvoivat 2,5 %.

Kuntien keskimääräinen veroprosentti kohosi 19,74 prosentin vuodelle 2014, joka merkitsi 0,36 prosenttiyksikön kasvua edellisestä vuodesta.

Maltillinen palkkaratkaisu, kuntien toimintojen tehostaminen ja ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen vaikuttivat siihen, että toimintamenot kasvoivat erittäin maltillisesti, alle puoli prosenttia.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin vuonna 2014 noin 360 milj. euron lisäleikkaus. Tällä vaalikaudella tehtyjen valtionosuusleikkausten yhteismäärä oli viime vuonna 1,2 mrd. euroa. Valtionosuudet laskivat 1,3 %.

Kuntien bruttoinvestoinnit olivat n. 7,7 mrd. euroa. Kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämisestä johtuva osakkeiden ja osuuksien hankinta kasvatti investointeja kertaluonteisesti noin 2,5 mrd. euroa. Poistonalaiset investoinnit laskivat edellisestä vuodesta 2 %.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi 7,9 %. Yhteenlaskettu lainakanta vuoden 2014 lopussa on 14,88 mrd. euroa. Kunnilla on nyt lainaa 2 733 euroa asukasta kohti. Lainakanta lisääntyi 191 euroa asukasta kohden verrattuna edelliseen vuoteen.

Kangasalan kunnan talous vuonna 2014

Kunnan vuoden 2014 tulos käyttötalouden toimintakulujen osalta toteutui 98,3 prosenttisesti. Talousarvion käyttötalouden osan toimintakulut alittuivat 3,3 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 97,4 % ja talousarvio alittui 2,4 milj. euroa. Palvelujen ostot toteutuivat 98,9 prosenttisesti. Valtuusto myönsi palvelujen ostoihin 2,2 milj. euron lisämäärärahan. Avustukset ylittivät 1,4 % budjetoidusta ja olivat 12,2 milj. euroa, lisäystä ed. vuodesta 2,5 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 96,7 prosenttisesti ja toimintakate 98,9 prosenttisesti. Toimintakate nousi edellisestä tilinpäätöksestä 4,8 % ja 6,4 milj. euroa ed. vuotta korkeampi. Toimintakulujen ja toimintatuottojen suhde oli 23,7 %. Investoinnit olivat 19,1 milj. euroa.

Käyttötalouden rahoitus toteutui kokonaisuutena lähes ennakoitusti. Valtionosuudet olivat 34,6 milj. euroa, joissa vähennystä 0,3 milj. euroa edelliseen vuoteen. Talousarvioon nähden valtionosuudet ylittivät 0,4 milj. euroa. Verotulot olivat 115,7 milj. euroa ja alittuivat 0,6 milj. euroa talousarvioon nähden. Verotulojen kasvu edelliseen vuoteen oli ainoastaan 0,8 % ja 0,9 milj. euroa huolimatta siitä, että verotuloprosenttia korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä.

Rahoitustuottojen- ja kulujen osalta korkotuotot ja -kulut toteutuivat budjetoitua pienemmin. Korkokulut olivat n. 0,2 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuotena siitä huolimatta, että kunnan lainakanta kasvoi merkittävästi. Muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kunnan sijoitussalkun arvonnousut ja -alennukset vuoden 2014 aikana. Hankinta-arvonlisäykset ja arvonalennusten palautukset ovat olleet yhteensä 7 801 805,06 euroa ja hankinta-arvon vähennykset ja arvonalentumiset ovat olleet yhteensä -4 746 572,95 euroa, joten kirjausten nettovai- kutukset kunnan tulokseen parantavasti on ollut yhteensä 3 055 232,95 euroa.

Edellä oleva huomioiden vuosikatteeksi muodostui 10,8 milj. euroa ja tulokseksi muodostui 12,6 milj. euron poisto- jen jälkeen kunnan tilikauden 2014 tulos oli -1,8 milj. euroa. Ilman kertaluonteisia erä kunnan toiminnallinen tulos on -5,6 milj. euroa alijäämäinen.

Kunnan kokonaislainakanta on 66,1 milj. euroa. Asukasta kohden lainaa on 2 171 euroa.

1.5 Tuloslaskelma 2014 ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin.

Ulkoiset erät ml. vesilaitos 1 000 euroa	Ta 2014	TP 2014	Kertaluon- teiset erät	Toiminnallinen tuloslaskelma 2014	TP 2013	Toiminnallinen tuloslaskelma 2013	TP13/TP14 Toim. %	tuloslask. 13/14 %
Toimintatuotot	45 274	43 783	1 746	42 037	48 205	42 444	-9,2	-1,0
Valmistus omaan käyttöön	162	58		58	83	83	-30,1	-30,1
Toimintakulut	-187 816	-184 538	-927	-183 611	-182 547	-181 524	1,1	1,1
TOIMINTAKATE	-142 380	-140 697		-141 516	-134 259	-138 997	4,8	1,8
Verotulot	116 301	115 742		115 742	114 831	112 893	0,8	2,5
Valtionosuudet	34 141	34 596		34 596	34 846	34 846	-0,7	-0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-206	1 207	3 055	-1 848	788	172	53,2	-1 174,4
Korkotuotot	76	16		16	23	23	-30,4	-30,4
Muut rahoitustuotot	1 474	8 306	7 802	504	10 094	1 635	-17,7	-69,2
Korkokulut	-1 735	-1 323		-1 323	-1 134	-1 134	16,7	16,7
Muut rahoituskulut	-21	-5 792	-4 747	-1 045	-8 195	-352	-29,3	196,9
VUOSIKATE	7 856	10 848		6 974	16 206	8 914	-33,1	-21,8
Poistot ja arvonalenukset					-12 505	-12 505	-100,0	-100,0
Suunn. mukaiset poistot	-13 198	-12 600		-12 600	-12 505	-12 505	0,8	0,8
Satunnaiset erät	0	0		0	2 709	0		
Satunnaiset tuotot	0	0		0	2 709	0		
TILIKAUDEN TULOS	-5 342	-1 752		-5 626	6 410	-3 591	-127,3	56,7
Poistoeron muutos	5	10		10	13	13		
Rahastojen muutos								
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	-5 337	-1 742		-5 616	6 423	-3 578	-127,1	57,0

Tuloslaskelma sisältää seuraavat kertaluonteiset erät:

Toimintatuotot

- Avustus luokkakokojen pienentämiseen 1 050 321,61 euroa
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot 482 937,55 euroa
- Lääkäreiden koulutuskorvauksen korjaus tulojen vähennyksenä -200 467,48 euroa
- Työterveyshuollon korvausten arvioitu jaksotus 413 000 euroa

Toimintakulut

- Henkilöstökulut luokkakokojen pienentämiseen -1 026 238,99 euroa
- Pysyvien vastaavien myyntitappiot -2 734,20 euroa
- Lomapalkkavarauksen korjaus -295 530,99 euroa
- Saatavien alaskirjaus luottotappioihin -602 854,34 euroa

Tuloslaskelma

- Rahoitustuotot ja -kulut, sijoitusomaisuuden kirjaukset 3 055 232,95 euroa (Hankinta-arvonlisäykset ja arvonalennusten palautukset ovat olleet yhteensä 7 801 805,06 euroa, jotka kirjattu tuloksi muihin rahoitustuotoihin. Hankinta-arvon vähennykset ja arvonalennukset ovat olleet yhteensä -4 746 572,95 euroa, jotka kirjattu menoksi muihin rahoituskuluihin).

Tilinpäätös sisältää 2 055 232,95 euroa tulokirjauksia, joista ei ole tullut maksusuorituksia kunnan pankkitileille.

Vuoden 2014 tilikauden toiminnallinen tulos on -5,6 milj. euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut	2014	2013
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,73	26,42
Vuosikate/Poistot, %	86,09	129,58
Vuosikate, euroa/asukas	356,01	534,01
Asukasluku 31.12.	30 471	30 345

Toimintatuotot/ % toimintakuluista

= 100xToimintatuotot/ (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Kangasalan kunnan tavoite on ollut nostaa suhdeluku vähintään 15 %:iin.

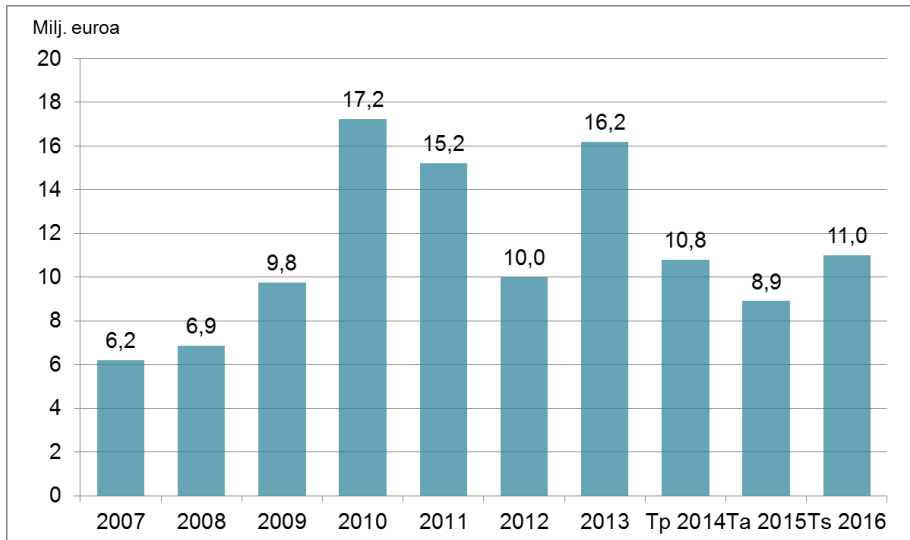
Vuosikate/Poistot, %

$$=100 \times \text{Vuosikate/Poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen riittävän. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet, liittymismaksut ja rahoitusosuudet. Kangasalan kunnan vuosikate on selkeästi alijäämäinen investointien suhteen ja tulorahoitus näin ollen epätydyttävä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei kuitenkaan voida asettaa.

Vuosikatteen kehitys 2007-2016**Vuosien 2013 ja 2014 verotettava tulo asukasta kohden**

	2014	2013
Tuloveroprosentti	20,50	20,00
Verotettava tulo/as (verotusvuosi)	16 999	16 817
Asukasluku 31.12.	30 471	30 356

1.6 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Kunnan toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelma esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa pakollisena informaationa, joka täydentää tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen antamaa kuvaa tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, sijoituksista ja pääomarahoituksesta.

Rahoituslaskelma, ml. vesilaitos <i>1000 euroa</i>	Tp 2013	Ta+Mta 2 014	Tp 2014	M-%	
				Tp13/Tp14	Ta14/Tp14
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	16 205	7 856	10 848	-33,1	138,1
Satunnaiset erät	2 709				
Tulorahoituksen korjauserät	-5 526		-482	-91,3	
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-26 457	-25 130	-19 127	-27,7	76,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	110	356	307	179,2	86,3
Pysyvien vastaavien hyödykk. luov.tulot	7 543	2 000	785	-89,6	39,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 416	-12 298	-7 669	41,6	62,4
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-28		-9		
Antolainasaamisten vähennys	31	30	31	1,2	104,5
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 000	24 300	16 000	23,1	65,8
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 253	-7 338	-9 360	13,4	127,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 205		-4 205		
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 617		4 164		
Toimeksiant. varojen ja pääom. muut.	15		-187	-1 341,2	
Vaihto-omaisuuden muutos	37		44	18,5	
Saamisten muutos	1 616		3 280	102,9	
Korottomien velkojen muutos	-52		1 027	-2 090,8	
Rahoituksen rahavirta	10 573	16 992	6 621	-37,4	39,0
Rahavarojen muutos	5 157	4 694	-1 047	-120,3	-22,3
Vapaaehtoisen varauksen purku peruspääomaan					
Arvonkorotusrahaston purku					
Korotuserät edell. tilikausien ylijäämään		-36			
		-36			
	5 121				
Rahavarat 31.12.	36 131		35 083		
Rahavarat 1.1.	31 010		36 131		
	5 121		-1 047		

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2014	2013
Investointien tulorahoitus, %	57,64	61,50
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-21 774	-23 662
Lainanhoitokate	1,14	1,8
Kassan riittävyys, pv	58,2	58,2
Asukasluku 31.12.	30 471	30 345

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %

=100xVuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä (5) vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen

tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

MAKSUVALMIUS

Kassavarat 31.12

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x kassavarat 31.12./kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Kassastamaksuina käytetään kuukauden kassastamaksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

1.7 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	1000 €	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		27	54
Muut pitkävaikutteiset menot		909	1 791
Keskeneräiset, muut pitkävaik. menot		411	376
**Aineettomat hyödykkeet yhteensä		1 347	2 220
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		17 606	16 731
Kiinteistöjen liittymismaksut		561	559
Rakennukset		67 897	62 653
Kiinteät rakenteet ja laitteet		39 232	36 870
Koneet ja kalusto		2 854	3 007
Muut aineelliset hyödykkeet		284	269
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 076	4 215
**Aineelliset hyödykkeet yhteensä		129 511	124 302
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		31 985	30 404
Muut lainasaamiset		78	109
Muut saamiset		348	339
**Sijoitukset yhteensä		32 410	30 852
***Pysyvät vastaavat yhteensä		163 269	157 374
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot		22	32
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		2 341	2 054
Muut toimeksiantojen varat		224	230
***Toimeksiantojen varat yhteensä		2 587	2 315
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		68	112
**Vaihto-omaisuus yhteensä		68	112
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		460	484
Lainasaamiset		1 028	1 045
Muut saamiset		2 459	3 312
*Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		3 947	4 840
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		4 132	4 633
Lainasaamiset		3	3
Muut saamiset		1 761	2 043
Siirtosaamiset		1 595	3 198
*Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		7 491	9 878
**Saamiset yhteensä		11 438	14 718
Rahoitusarvopaperit			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		250	250
Muut arvopaperit		21 847	20 518
**Rahoitusarvopaperit		22 097	20 768
**Rahat ja pankkisaamiset		12 987	15 363
***Vaihtuvat vastaavat yhteensä		46 589	50 961
VASTAAVAA		212 445	210 650

VASTATTAVAA	1000 €	2014	2013
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		66 725	54 485
Muut omat rahastot		0	12 241
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		45 237	38 815
Tilikauden yli-/alijäämä		-1 742	6 422
**Oma pääoma yhteensä		110 220	111 963
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero		132	142
**Poistoero ja vapaaeht. varauks. yhteensä		132	142
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot		87	80
Lahjoitusrahastojen pääoma		2 065	1 822
Muut toimeksiantojen pääomat		348	514
**Toimeksiantojen pääomat yhteensä		2 500	2 415
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		54 775	49 033
Lainat julkisyhteisöiltä		908	1 106
Saadut ennakot		1 079	1 079
Liittymismaksut ja muut velat		9 078	8 555
Siirtovelat			
*Pitkäaikainen yhteensä		65 840	59 773
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		10 258	9 164
Lainat julkisyhteisöiltä		198	196
Lainat muilta luotonantajilta		0	4 205
Saadut ennakot		0	43
Ostovelat		4 644	4 608
Muut velat		2 006	2 231
Siirtovelat		16 646	15 910
*Lyhytaikainen yhteensä		33 753	36 357
**Vieras pääoma yhteensä		99 593	96 131
VASTATTAVAA		212 445	210 650

Taseen tunnusluvut	2014	2013
Tilikauden yli-/alijäämä, euroa	-1 742 143,78	6 421 630,58
Tilikauden yli-/alijäämä, euroa/asukas	-57,2	211,6
Omavaraisuusaste, %	52,2	53,5
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	50,7	48,0
Lainat €/asukas	2 171	2 101
Lainakanta 31.12. 1 000 euroa	66 100	63 700
Lainasaamiset 31.12.1 000 euroa	78	109
Asukasluku 31.12.	30 471	30 345

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuus-%

=100x (Oma pääoma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkaantuneisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus-%

=100x (Vieras pääoma-Saadut ennakot) /Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien

välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla ollut keskimäärin 30 %.

Lainakanta 31.12

=Vieras pääoma-(Saadut ennakot +Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8 Kokonaistulot ja -menot

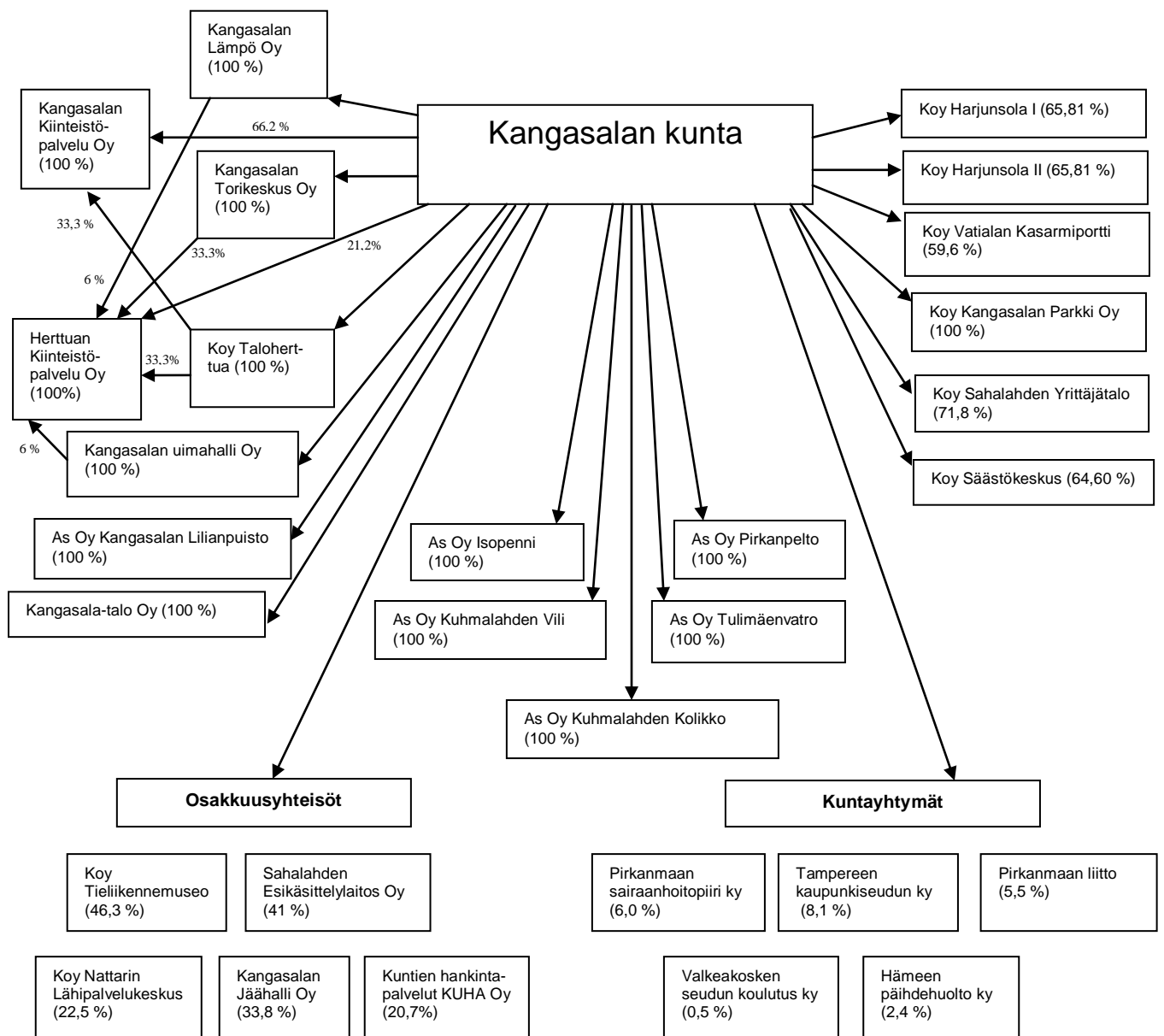
KOKONAISTULOT JA -MENOT 2014, ULKOISET					
ml. vesilaitos					
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	43 783	20,0	Toimintakulut	-184 538	82,3
Verotulot	115 742	52,8	Valmistus omaan käyttöön	58	0,0
Valtionosuudet	34 596	15,8	Korkokulut	-1 323	0,6
Korkotuotot	16	0,0	Muut rahoituskulut	-5 792	2,6
Muut rahoitustuotot	8 307	3,8	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-482	-0,2	Pakollisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0	0,0	Pysyvien vastaav. myyntitappio	0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	307	0,0	Investointimenot	-19 127	8,5
Pysyvien vastaav. hyödykk. luovutustulot	785	0,4			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	31	0,0	Antolainasaamisten lisäykset	-9	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000	7,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 360	4,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-4 205	1,9
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	219 086	100,0	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	-224 297	100,0

2 KONSERNITARKASTELU

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Kuntalain 16 a §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta on kuntakonsernin emoyhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

KONSERNIRAKENTEEN KUVAUS

2.1 Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt 2014

Kiinteistö Oy Taloherttua

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Jouni Kiviniemi

Yhteystiedot: Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: jouni.kiviniemi@herttuankp.fi

Osakeomistus	100 %
Osakepääoma	3 246 247,06 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiö vastaa kunnan vuokratulotoiminnasta eli hoitaa asuntojen vuokrauksen, rakennuttamisen ja hallinnon.	
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen vuokrausaste, vuokrasaatavien määrä ja tarkkailu, vuokrataso ja hyvässä kunnossa oleva asuntokanta.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	5 793 204	6 254 822	6 017 813
Materiaalit ja palvelut	-3 854 307	-4 215 000	-4 017 090
Henkilöstökulut	-18 953	-25 000	-20 496
Poistot ja arvonalentumiset	-1 088 246		-1 149 716
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	85 066		821 672
Rahoitustuotot ja -kulut	-574 371	-542 826	-505 770
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	276 280		315 902
Taseen loppusumma	36 623 636		35 526 073

Lainat			
Lainojen lyhennys	-1 337 980		-1 463 563
Lainojen lisäys	+3 212 000		

Tunnusluvut			
Lainat pankeilta	2 814 136		2 535 217
Lainat Aralta	28 574 570		29 925 143
Takaukset emolta	24 877 799		24 877 799
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	n. 96%		n. 97%
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max	72 399,33		123 405,38
Velkaantumisaste-%	855%		815%
Maksuvalmius, Quick ratio	0,2		0,9
Omavaraisuusaste	10,03		10,03

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa 0	Toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	Toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	Toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	Toimittu verottajan ohjeituksen mukaisesti
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	Riskien hallintaa on kehitetty ja kehitetään edelleen. Asiasta on raportoitu.
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	Toteutunut
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	Toteutunut

Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja Mikko Koivulehto

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: mikko.koivulehto@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	66,67 %
Osakepääoma	40 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus (lyhyt)	
Kiinteistöjen isännöitsijätehtävien hoitaminen ja kiinteistöjen huoltopalvelu, taloushallinto-palvelut, rakennuttamispalvelut sekä kiinteistöjohtamis- ja kehittämispalvelut	
Kriittiset menestystekijät	
Kannattavuus, investoinnit tulorahoituksella	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	3 021 992	2 949 500	3 105 315
Materiaalit ja palvelut	-130 546	-102 000	-81 193
Henkilöstökulut	-2 185 690	-2 346 400	-2 269 175
Poistot ja arvonalentumiset	-26 894	-20 000	-22 937
Liiketoiminnan muut kulut	-553 052	-416 400	-510 951
Liikelyijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	125 810	64 700	221 059
Rahoitustuotot ja -kulut	1 246	1 200	553
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	127 054	65 900	221 612
Taseen loppusumma	731 740	750 000	906 748

Tunnusluvut		
Henkilöstömäärä	62	59
Yhtiön tunnusluvut		
Tehokkuus/taloudellisuus		
Sijoitetun pääoman tuotto-%	66 %	72 %
Velkaantumisaste-%	2,12	1,47
Maksuvalmius, Quick ratio	1,32	1,56
Omavaraisuusaste	32	40,44
Investoinnit		10 000

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	75 000 euroa	toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	konserniselvitys menossa
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	ilmoitukset tehdään verottajalle	ei
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	riskianalyysi tehty
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/V	toteutunut

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja Mikko Koivulehto

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: mikko.koivulehto@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	21,21 %
Osakepääoma	10 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus (lyhyt)	
Kiinteistöjen isännöitsijätehtävien hoitaminen ja kiinteistöjen huoltopalvelu, taloushallintopalvelut, rakennuttamispalvelut sekä kiinteistöjohtamis- ja kehittämispalvelut	
Kriittiset menestystekijät	
Kannattavuus, investoinnit tulorahoituksella	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	1 111 511	1 163 000	1 201 667
Materiaalit ja palvelut	-126 102	-94 000	-123 294
Henkilöstökulut	-680 559	-756 300	-694 694
Poistot ja arvonalentumiset	-39 819	-40 000	-45 027
Liiketoiminnan muut kulut	-188 257	-220 000	-195 816
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	76 775	52 700	142 836
Rahoitustuotot ja -kulut	1 046	1 000	1 016
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	77 820	53 700	143 852
Taseen loppusumma	790 884	800 000	941 625
Tunnusluvut			
Henkilöstömäärä	20		20
Yhtiön tunnusluvut			
Tehokkuus/taloudellisuus			
Sijoitetun pääoman tuotto-%	13,3		22,8
Velkaantumisaste-%	0,23		0,24
Maksuvalmius, Quick ratio	1,71		2,2
Omavaraisuusaste	81,25		80,37
Investoinnit			41 426

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	ei osinkoa	toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	konserniselvitys menossa
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	ilmoitukset tehdään verottajalle	ei
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	riskianalyysi tehty
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	toteutunut

Kangasalan Lämpö Oy

Vastuhenkilö: Toimitusjohtaja Pekka Lehtonen, Tyrnimirjankuja 3, 36220 Kangasala, puh. 03 377 3154, s-posti: pekka.lehtonen@kangasalanlampo.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	100 912,76 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kangasalan Lämpö Oy on Kangasalan kunnan alueella toimiva kaukolämpö- ja maakaasupalveluja tarjoava lämpöyhtiö.	
Kriittiset menestystekijät	
- kaukolämmön ja maakaasun hintakilpailukyky sekä toimitusvarmuus	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	8 626 534	8 882 608	8 564 272
Materiaalit ja palvelut	-6 958 908	-7 366 976	-6 763 907
Henkilöstökulut	-181 366	-185 220	-189 567
Poistot ja arvonalentumiset	-471 990	-586 983	-468 676
Liiketoiminnan muut kulut	-263 775	-265 000	-179 267
Liikelylijäämä (-alijäämä)	750 494	478 429	962 836
Rahoitustuotot ja -kulut	12 400	-9 400	10 668
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	762 895	478 429	973 503
Tilinpäätössiirrot	-91 844	30 000	-57 476
Tuloverot	-165 262	-99 806	-184 291
Tilikauden voitto / tappio	505 789	399 223	728 005
Taseen loppusumma	9 704 056		10 395 573

Lainat			
Lainojen lyhennys	60 000	60 000	60 000
Lainojen lisäys		1 000 000	

Tunnusluvut			
Lainat pankeilta	900 000	900 000	840 000
Takaukset emolta	1 200 000	2 000 000	2 000 000
Henkilöstömäärä	2	2	2
Yhtiön tunnusluvut			
Kaukolämmön myynti (GWh/a)	70,1	75,0	71,8
Maakaasun myynti (GWh/a)	53,0	55,0	51,0
Kaukolämpötoiminnan hyötysuhde (myyty MWh / tuotettu MWh)	87,7 %	87,0 %	88,7 %
Kaukolämmön kokonaishinta €/MWh (kaukol.tuotot / myydyt MWh)	72,5 €	71,5 €	72,2 €
Tehokkuus/taloudellisuus			
Sijoitetun pääoman tuotto-%	11,1 %		13,1 %
Velkaantumisaste-%	14,4 %		12,1 %
Maksuvalmius, Quick ratio	4,1		3,0
Omavaraisuusaste	64,2 %		66,2 %
Investoinnit	232 491	3 065 000	2 135 079

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	100 000 euroa	150 000 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (22.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	raportoitu
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Odotetaan lisäohjeita verottajalta	toimittu lainsäädännön mukaan
Riskienhallinnan kehittäminen	31.12.2014 mennessä	kehitetty
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutettu
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	3 krt

*Tunnuslukuja tilinpäätöksestä laskettaessa käytetään Yritystutkimusneuvottelukunnan analysointisuositusta.

Kangasalan Uimahalli Oy

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Paula Liinamaa

Yhteystiedot: Kirkkojärventie 4, 36200 Kangasala

Puh. 0400 515 611, s-posti: paula.liinamaa@kangasalanuimahalli.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	750 000 euroa + 70 000 euroa pääomasijoitus
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kangasalan Uimahalli Oy harjoittaa uimahallipalveluihin liittyvää liiketoimintaa sekä vuokraa omistamansa uimahallirakennuksen liiketiloja kahvila-, kuntosali- ja terveysalan yrittäjille sekä kokous- ja koulutustiloja yrityksille, yhteisöille ja yksityisille.	
Kriittiset menestystekijät	
Asiakasmäärä, asiakaspalvelu, toimintavarmuus, uintilipun hinta	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	1 912 660	1 975 050	1 992 465
Materiaalit ja palvelut	1 011 125	1 027 800	1 026 470
Henkilöstökulut	84 100	84 000	83 941
Poistot ja arvonalentumiset	359 916	359 916	365 184
Liiketoiminnan muut kulut	168 462	154 500	174 756
Liikeliikäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	289 057	348 834	342 113
Rahoitustuotot ja -kulut	95 669	95 318	84 317
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	193 388	253 516	257 796
Taseen loppusumma	9 621 536	9 419 734	9 494 384
Lainat			
Lainojen lyhennys	455 318	455 318	455 318
Tunnusluvut			
Lainat pankeilta	8 878 728	8 423 410	8 423 410
Takaukset emolta	10 700 000	10 700 000	10 700 000
Henkilöstömäärä	1	1	1
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste (asiakasmäärä)	196 929	195 000	214 721
Tehokkuus/taloudellisuus			
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4		4
Velkaantumisaste-%	14		9,4
Maksuvalmius, Quick ratio	0,6		0,9
Omavaraisuusaste	6,6		9,4

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	0 euroa	on toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	siirtynyt
Uusien hallitusten jäsenien perehdytys	Syky 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	riskianalyysi on tehty
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	siirtynyt
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

Kangasalan Torikeskus Oy

Vastuuhenkilö: Jouni Kiviniemi

Yhteystiedot: Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: jouni.kiviniemi@herttuankp.fi

Osakeomistus	100 %
Osakepääoma	8 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistaja voi toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemaansa tiloja.	
Kriittiset menestystekijät	
Taloudellinen kiinteistön ylläpito ja kiinteistöjen elinkaaren hallinta. Vastikkeiden suoritus yhtiölle ajallaan.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	132 857	168 656	165 498
Materiaalit ja palvelut	154 759	159 068	-161 933
Henkilöstökulut	9 600	9 500	8 300
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0
Varauksien purku	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-31 502		-4 735
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 822		89 582
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	-83 324		49 135
Taseen loppusumma	14 614 265		14 035 164
Lainat			
Lainojen lyhennys			1 012 946
Lainojen lisäys			

Tunnusluvut			
Lainat pankeilta	10 609 869		9 596 923
Lainat Aralta			
Takaukset emolta	13 194 800		9 596 923
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100		100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Velkaantumisaste-%	424		239
Maksuvalmius, Quick ratio	3.7		1
Omavaraisuusaste	19		30

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	0 euroa	toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	toimittu verottajan ohjeistuksen mukaisesti
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	toteutunut

KOY Kangasalan Harjunsola I

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Ismo Niiniharju

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: Ismo.Niiniharju@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	66 %
Osakepääoma	154 985,17 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Omistaa ja hallita kiinteistöä vuokratontilla	
Kriittiset menestystekijät	
Kiinteistön teknisen elinkaaren taloudellisesti hallittu ylläpito	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	155 216	155 922	157 078
Materiaalit ja palvelut	170 008	176 000	157 736
Henkilöstökulut	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0
Varauksien purku	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-14 791	-20 078	-646
Rahoitustuotot ja -kulut	9		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	-14 782	-20 078	-646
Taseen loppusumma	290 740		2 910 285

Yhtiön tunnusluvut		
Käyttöaste	100	100
Tehokkuus/taloudellisuus		
Vuokrasaatavat max	3 000	
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-3,8	-0,4
Velkaantumisaste-%		0
Maksuvalmius, Quick ratio	15	17
Omavaraisuusaste	97	87,2
Investoinnit		

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	kehitetään

KOY Kangasalan Harjunsola II

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Ismo Niiniharju

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: Ismo.Niiniharju@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	66 %
Osakepääoma	68 368,39 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Omistaa ja hallita kiinteistöä vuokratontilla	
Kriittiset menestystekijät	
Teknisen elinkaaren hallinta ja taloudellinen jatkaminen kohtuullisin kuluin.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	82 672	82 625	82 673
Materiaalit ja palvelut	91 693	93 850	69 002
Henkilöstökulut			
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut			
Varauksien purku			
Liikeylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-9 010	-11 225	13 670
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	-9 010		9 035
Taseen loppusumma	500 168		509 318

Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100		100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max	2 000		
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-13,8		20
Velkaantumisaste-%			0
Maksuvalmius, Quick ratio	9		2,92
Omavaraisuusaste	94		98
Investoinnit			0

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	toteutunut

Kiinteistö oy Kangasalan Säästökeskus

Vastuhenkilö: Jouni Kiviniemi toimitusjohtaja

Yhteystiedot: Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: jouni.kiviniemi@herttuankp.fi

Osakeomistus	Kangasalan kunta 135 893 osaketta 64,60 % Peroma Oy 13241 osaketta Apis Homeopaattinen rohdosliike 13905 osaketta Misce Oy 31497 osaketta Tmi Järvikulman Autokoulu 10992 osaketta Annukka Lintulahti 4827 osaketta
Osakepääoma	35379,17 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	Kiinteistöyhtiön tehtävä on ylläpitää kiinteistöä siten että osakkeenomistajat voivat toimia hallitsemisessaan huoneistoissa itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.
Kriittiset menestystekijät	Kiinteistöjen taloudellinen elinkaaren hallinta. Vastikkeiden suoritus yhtiölle ajallaan.

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	12 141	12 240	0
Materiaalit ja palvelut	152 228	131 565	0
Poistot ja arvonalentumiset	-43 392	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-152 228		-127 954
Rahoitustuotot ja -kulut	15 210		128 104
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	482		149
Taseen loppusumma	29		30

Lainat			
Lainojen lyhennys			-337 998

Tunnusluvut			
Lainat pankeilta	1 386 784		104 878
Lainat Aralta			
Takaukset emolta	1 386 784		1 048 786
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100		100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Velkaantumisaste-%	86		88
Maksuvalmius, Quick ratio	2,22		1,75
Omavaraisuusaste			
Investoinnit			

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	0 euroa	Toteutunut
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	Toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	Toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	Toimittu verottajan ohjeistuksen mukaisesti
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	Aloitettu ja valmistunut
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	Kesken, valmistuu vuoden ensimmäisellä neljänneksellä
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	Toteutunut

Kangasalan Parkki Oy (ent. Kiint. Oy Kangasalan Ostoskeskus)

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja Ismo Niiniharju

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: ismo.niiniharju@kangasalanKiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistön omistaminen ja hallinta. Vuokrattu yhdelle toimijalle.	
Kriittiset menestystekijät	
Kiinteistön omistamiseen liittyvän markkinan ja infran kehitys.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	19 560	20 500	19 825
Liiketoiminnan muut kulut	-2 516		2 659
Varauksien purku			
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	17 044		17 168
Rahoitustuotot ja -kulut	15		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	17 059	14 500	17 168
Taseen loppusumma	317 306	303 820	331 797
Käyttöaste			100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Velkaantumisaste -%	0,01		
sijoitetun pääoman tuotto-%			4,48
Maksuvalmius, Quick ratio	8,11		14,2
Omavaraisuusaste	99		99

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	toteutunut
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	toteutunut

Kiinteistö Oy Sahalahden Yrittäjätalo

Vastuhenkilö: Toimitusjohtaja Juha Toivanen

Yhteystiedot: Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Ainontie 8, 36200 Kangasala

s-posti: juha.toivanen@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	71,80 %
Osakepääoma	10548.00 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Omistaa ja hallita yhtiön omistamaa tonttia ja sillä olevia rakennuksia. Kuntakonsernissa tehtävänä tarjota yrittäjille liiketoiminnan harjoittamiseen ja pienessä määrin vapaa-ajan toimintaan tarkoitettuja kohtuuhintaisia vuokratiloja Sahalahden palvelurakenteen turvaamiseksi.	
Kriittiset menestystekijät	
Toimitilojen vuokrausaste	
Lämmitysjärjestelmän ja ilmastointijärjestelmän saneeraus.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	35 619	36 210	35 827
Materiaalit ja palvelut	37 191	36 510	33 338
Henkilöstökulut	200	300	200
Liikeliijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-5 151	-600	-1 091
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	-5 151	-600	-1 091
Taseen loppusumma	500 403		502 000

Tehokkuus/taloudellisuus		
Vastikesaatavat max	4 345	5 766
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-48,83	-10,43
Velkaantumisaste-%	0	0
Maksuvalmius, Quick ratio	25,38	9,25
Omavaraisuusaste	99,75	99,21
Investoinnit	0	0

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	0,00	0,00
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	Juha Toivanen
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	Juha Toivanen
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	Kirjanpitäjä Anu Nieminen
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	Juha Toivanen
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	Juha Toivanen
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	Juha Toivanen

Kiinteistö Oy Vatialan Kasarminportti

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja Ismo Niiniharju

Yhteystiedot: Ainontie 8, 36200 Kangasala, p. 03 357 5200, ismo.niiniharju@kangasalankiinteistopalvelu.fi

Osakeomistus	59.61 %
Osakepääoma	49 615,44 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistön omistaminen ja hallinta	
Kriittiset menestystekijät	
Kiinteistön elinkaaren tekninen ja taloudellinen hallinta	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	65 601	67 419	71 629
Materiaalit ja palvelut	59 616	68 343	51 832
Poistot ja arvonalentumiset	5 980		19 768
Liikelyljäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	4		30
Taseen loppusumma	1 665 374		1 665 054
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100		100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,052%		0,058%
Velkaantumisaste-%			
Maksuvalmius, Quick ratio	9,3		9,5
Omavaraisuusaste	99,0		99,0

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (20.8. mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	toteutunut
hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	ilmoitukset tehdään verottajalle	toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	toteutunut
hallituksen itsearviointi	31.12.2014	toteutunut
konsernijohdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	toteutunut

As Oy Kuhmalahden Kolikko

Vastuuhenkilö: hallituksen puheenjohtaja Jarmo Kivineva

Yhteystiedot: kehitysjohtaja Jarmo Kivineva, Kunnantie 1, 36200 Kangasala, p. 0400 637 651
sähköposti: jarmo.kivineva@kangasala.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistö sijaitsee Kangasalan kunnan Kuhmalahden alueella. Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistajat voivat toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.	
Rakennuksen huoneistojakauma on seuraava:	
-asuinhuoneistoja	1 kpl 3h+k+s 71 m2
	2 kpl 2h+kk+s 43 m2
	2 kpl 2h+k+s 59 m2
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen houkuttavuuden ja haluttavuuden lisääminen.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	24 187	24 050	24 078
Materiaalit ja palvelut	8 464	16 840	27 514
Henkilöstökulut	47	0	70
Poistot ja arvonalentumiset	4 692	4 520	4 519
Liiketoiminnan muut kulut	1 080	1 130	1 057
Varauksien purku	0	0	9 082
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	9 904	1 560	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-834	-1 400	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	9 070	160	0
Taseen loppusumma	128 431		112 273

Lainat			
Lainojen lyhennys	11 367	7 310	7 310

Tunnusluvut			
Lainat emolta	102 350	95 040	95 040
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100	100	100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Velkaantumisaste-%	200		186
Maksuvalmius, Quick ratio	2		1
Omavaraisuusaste	4		4
Investoinnit	0	9 500	19 761

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	ei ole toteutunut
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

As Oy Kuhmalahden Vili

Vastuuhenkilö: hallituksen puheenjohtaja Jarmo Kivineva

Yhteystiedot: kehitysjohtaja Jarmo Kivineva, Kunnantie 1, 36200 Kangasala, p. 0400 637 651

sähköposti:jarmo.kivineva@kangasala.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistö sijaitsee Kangasalan kunnan Kuhmalahden alueella. Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistajat voivat toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemaan tiloja.	
Rakennuksen huoneistojakauma on seuraava:	
	- asuinhuoneistoja 1 kpl 3h+k+s 74,5 m ²
	2 kpl 2h+k+s 60 m ²
	1 kpl 2h+k+s 45,5 m ²
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen houkuttavuuden ja haluttavuuden lisääminen.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	21 190	21 167	21 305
Materiaalit ja palvelut	16 474	13 320	14 839
Henkilöstökulut	47	0	70
Poistot ja arvonalentumiset	0	3 227	0
Liiketoiminnan muut kulut	1 058	1 100	1 144
Varauksien purku	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	3 611	3 520	5 252
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 296	-3 480	-775
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	1 315	40	4 477
Taseen loppusumma	228 023		220 195

Lainat	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Lainojen lyhennys	8 000	12 670	1 400
Lainojen lisäys			0

Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Lainat emolta	245 400	232 730	244 000
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	85,5	100	100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max			
Sijoitetun pääoman tuotto-%			
Velkaantumisaste-%	negatiivinen		negatiivinen
Maksuvalmius, Quick ratio	1		0
Omavaraisuusaste	0		0
Investoinnit	10 291	7 500	7 194

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	ei ole toteutunut
Konserni johdon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

As Oy Pirkanpelto

Vastuuhenkilö: hallituksen puheenjohtaja Jarmo Kivineva

Yhteystiedot: kehitysjohtaja Jarmo Kivineva, Kunnantie 1, 36200 Kangasala, p. 0400 637 651

sähköposti:jarmo.kivineva@kangasala.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistö sijaitsee Kangasalan kunnan Kuhmalahden alueella. Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistajat voivat toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.	
Rakennuksen huoneistojakauma on seuraava: - asuinhuoneistoja 2 kpl 3h+k+s 80 m2 3 kpl 2h+k+s 63 m2	
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen houkuttavuuden ja haluttavuuden lisääminen.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	31 711	31 194	32 109
Materiaalit ja palvelut	24 989	17 685	28 161
Henkilöstökulut	47	0	70
Poistot ja arvonalentumiset	8 227	7 685	2 778
Liiketoiminnan muut kulut	926	1 270	1 110
Varauksien purku		0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	-2 478	4 554	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 729	-2480	10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	-4 207	2 074	0
Taseen loppusumma	220 113		202 803

Lainat	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Lainojen lyhennys	13 422	7 050	7 050
Lainojen lisäys	0	0	0

Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Lainat emolta	198 109	196 079	196 079
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	99	100	97
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max			
Sijoitetun pääoman tuotto-%			
Velkaantumisaste-%	636		630
Maksuvalmius, Quick ratio	1		1
Omavaraisuusaste	1		1
Investoinnit	15 503	8 500	17 191

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	ei ole toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

As Oy Tulimäenvatro

Vastuuhenkilö: hallituksen puheenjohtaja Jarmo Kivineva

Yhteystiedot: kehitysjohtaja Jarmo Kivineva, Kunnantie 1, 36200 Kangasala, p. 0400 637 651

sähköposti: jarmo.kivineva@kangasala.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistö sijaitsee Kangasalan kunnan Kuhmalahden alueella. Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistajat voivat toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.	
Rakennuksen huoneistojakauma on seuraava:	
- asuinhuoneistoja	1 kpl 3h+k+s 71 m2
	2 kpl 2h+k+s 58,5 m2
	2 kpl 2h+kk+s 43 m2
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen houkuttavuuden ja haluttavuuden lisääminen.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	24 642	24 609	24 770
Materiaalit ja palvelut	12 168	15 940	18 710
Henkilöstökulut	47	0	70
Poistot ja arvonalentumiset	6 959	5 848	4 272
Liiketoiminnan muut kulut	1 073	1 200	994
Varauksien purku	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	4 418	1 622	724
Rahoitustuotot ja -kulut	-682	-1 480	-724
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	3 713	141	0
Taseen loppusumma	167 990		155 748

Lainat			
Lainojen lyhennys	13 114	7 980	7 980
Lainojen lisäys	0		

Tunnusluvut			
Lainat emolta	151 639	143 659	143 659
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100	100	100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max			
Sijoitetun pääoman tuotto-%			
Velkaantumisaste-%	496		470
Maksuvalmius, Quick ratio	1		1
Omavaraisuusaste	2		2
Investoinnit	5 299	9 000	10 882

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	ei ole toteutunut
Konsernijohton ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

As Oy Isopenni

Vastuuhenkilö: hallituksen puheenjohtaja Jarmo Kivineva

Yhteystiedot: Kehitysjohtaja Jarmo Kivineva, Kunnantie 1, 36200 Kangasala, puh. 0400 637 651

s-posti: jarmo.kivineva@kangasala.fi

Osakeomistus	100,00 %
Osakepääoma	2 522,82 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus (lyhyt)	
Kiinteistö sijaitsee Kangasalan kunnan Kuhmalahden alueella. Yhtiön tehtävänä on ylläpitää kiinteistöä niin, että osakkeenomistajat voivat toimia siellä itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.	
Rakennuksen huoneistojakauma on seuraava: - asuinhuoneistoja 3 kpl 2h+kk+s 43 m ² 2 kpl 2h+k+s 59 m ²	
Kriittiset menestystekijät	
Asuntojen houkuttavuuden ja haluttavuuden lisääminen.	

Konserniyhtiön tuloslaskelma	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Liikevaihto	21 471	21 401	21 972
Materiaalit ja palvelut	7 486	16 110	32 712
Henkilöstökulut	47	0	70
Poistot ja arvonalentumiset	3 569	3 231	3 231
Liiketoiminnan muut kulut	1 048	850	899
Varauksien purku	0	0	14 940
Liikeliikäämä (-alijäämä) (ennen veroja)	9 321	1 210	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-525	-1 000	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (ennen veroja)	8 796	210	0
Taseen loppusumma	104 968		86 281

Lainat			
Lainojen lyhennys	5 110	5 110	5 110
Lainojen lisäys	0	0	0

Tunnusluvut			
Lainat emolta	71 504	67 504	67 504
Yhtiön tunnusluvut			
Käyttöaste	100	100	100
Tehokkuus/taloudellisuus			
Vuokrasaatavat max			
Sijoitetun pääoman tuotto-%			
Velkaantumisaste-%	48		46
Maksuvalmius, Quick ratio	3		1
Omavaraisuusaste	14		17
Investoinnit	0		23 756

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Osinko omistajalle	euroa	0 euroa
Raportointivelvollisuus	½-vuosiraportin (14.8.mennessä) ja tilinpäätöksen yhteydessä	on toteutunut
Esitykset konsernipalvelujen suunnittelusta	Esitykset 1.2. mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen jäsenen perehdytys	Kevät 2014	on toteutunut
Varaudutaan verottajalle annettavien tietojen raportoinnista harmaan talouden torjumisessa	Ilmoitukset tehdään verottajalle	on toteutunut
Riskienhallinnan järjestämisen raportointi omistajalle	31.12.2014 mennessä	ei ole toimitettu
Hallituksen itsearviointi	31.12.2014 mennessä	ei ole toteutunut
Konsernijohtoon ja -yhtiöiden yhteistyön tiivistäminen	1-2 krt/v	on toteutunut

2.2 Kunnanhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Vastuutaho: Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tulokSELLISTA, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännön § 13: ”Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin johtamisesta sekä omistajapolitiikan, konserniohjauksen ja konsernivalvonnan toteuttamisesta kuntalain tarkoittamalla tavalla.”

Kuntalaki § 25 a: ”Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Hallintosäännön 7 §:n mukaan kunnanhallituksen liiketoimintajaosto hoitaa konserniohjausta ja konsernivalvontaa kunnanhallituksen päättämällä tavalla.”

Vuoden 2014 alusta tulevat sovellettaviksi kuntalakiin muutos (§ 73), jonka mukaan tilintarkastajan on tarkastettava onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kunnanhallituksen selonteon tueksi ovat hallintojohtaja ja talousjohtaja toteuttaneet kuntakonsernin keskeisten tytäryhtiöiden toimitusjohtajille, joiden omistusosuus on 100 % tai merkittävä (Kangasalan Lämpö Oy, Kangasalan Uimahalli Oy, Kiinteistö Oy Taloherttua, Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Kiinteistö Oy Kangasalan Säästökeskus, Kangasalan Torikeskus Oy, Kiinteistö Oy Kangasalan Harjunsola I ja II, Kiinteistö Oy Sahalahden rittäjätalo) kirjallisen arvioinnin, jonka perusteella tehdään selkoa yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen edellyttämistä osa-alueista. Kysymykset on laadittu soveltaen yleisohjeen kappaletta 3.7.4.

Arvioinnissa tuli ottaa kantaa välillä 1...4, kuinka oman konsernivalvonnan osa-alueet ovat toteutuneet.

1. ei ollenkaan,
2. jonkin verran, vähän,
3. kohtuullisesti, hyvin,
4. erinomaisesti, aukottomasti, täysin kunnossa
5. en osaa sanoa

A)	Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa	
1)	Luovatko johtamistapa ja valvontakulttuuri perustan hyvälle hallinnolle ja edistävätkö ne tavoitteiden saavuttamista?	3,6
2)	Onko hallintoäännessä määrätty tarkasti konsernijohto ja sen vastuut?	2 eos 3,7
3)	Varmistaako kunnan ohjeistus yhtiölle päätöksenteon tarkoituksenmukaisuuden?	3,6
4)	Varmistaako kunnan ohjeistus riskien ennalta ehkäisemisen?	3,5
5)	Varmistako kunnan ohjeistus ajantasaisen raportoinnin ja tiedottamisen?	3,5
6)	Varmistaako kunnan ohjeistus konsernijohtoon pitämisen riittävästi ajan tasalla?	3,8
7)	Varmistavatko kunnan ohjeistus tehokkaan johtamisen?	3,3
8)	Onko tiedonkulku molempiin suuntiin järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla? (u)	3,3

B)	Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä	
9)	Millaisia ohjeita kunnan edustajille on annettu? Onko ohjeistettu: <ul style="list-style-type: none"> • yhtiökokouksessa/hallituksessa käsiteltäviä asioita? 3 eos • tavoitteiden asettamista ja seurantaa? 3 eos • sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä? 3 eos • raportointia? 3,4 	3,4
10)	Onko annettu ohjeistus ollut riittävää ja selkeää?	3 eos 3,8
11)	Onko konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa painotettu riittävää asiantuntemusta, riippumattomuutta (esteellisyys, liiketoimintasuhteet)?	3 eos 3,4
12)	Ovatko konserniyhteisöjen toimivaltuudet ja emon tahdon selvittämisvelvollisuus tarkoituksenmukaisesti määritelty?	4 eos 3,4
13)	Toteutuvatko valtuuston päättämät omistajapolitiittiset linjaukset ohjeita noudattamalla? Onko ohjeistus täsmällistä ja riittävää?	3 eos 3,8

C) Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi		
15)	Ovatko emon konsernijohtolle asettamat tavoitteet tarkoituksenmukaiset ja riittävät, jotta konsernijohto voi niiden perusteella saada oikean kuvan konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuudesta?	3,5
16)	Ovatko ohjaus, valvonta ja raportointi vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille?	3,4
17)	Ovatko asetetut tavoitteet toteutuneet?	3,5
18)	Ovatko asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt varautuneet riittävästi tuleviin korvausinvestointeihin? Onko pts laadittu?	3,0 4 tyhjää

D) Toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi		
19)	Ovatko tytäryhteisöjen raportointi investointitarpeista ja niihin varautumisesta oikeaa ja riittävää?	3,1
20)	Ovatko tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointijärjestelmä toimivia?	3,7
21)	Raportoidaanko konsernijohtolle toiminnan volyymissa tapahtuneista merkittävistä muutoksista? 1 eos	3,7
22)	Raportoidaanko konsernijohtolle yhtiön toimintaympäristön merkittävistä muutoksista?	3,6
23)	Raportoidaanko konsernijohtolle yhtiön suunnitelmista (pts) ja niiden toteutumisesta?	3,4
24)	Ovatko konserniyhteisöjen hallitusten kokousten esityslistat ja pöytäkirjat toimitettu konsernijohtolle? (pl. salassa pidettävä aineisto)?	2,7

E) Riskienhallinnan järjestelmien toimivuus tytär- ja osakkuusyhtiöissä		
25)	Saako konsernijohto riittävästi ja luotettavaa tietoa konserniyhteisön riskienhallinnan riittävydestä ja tehokkuudesta? 1 eos	3,2
26)	Onko konsernijohtolla perusteltu käsitys konserniyhteisön keskeisistä toimintaan ja talouteen liittyvistä riskeistä ja riskienhallinnan riittävydestä?	3,3
27)	Ovatko konserniyhteisöjen hallitukset päättäneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista?	3,7

Kunnanhallitus toteaa, että kirjallisen arvioinnin perusteella konsernivalvonnan järjestäminen on järjestetty hyvin 3,4 (kaikkien kysymysten keskiarvo vuosina 2013 ja 2012 oli 3,1). Parhaiten onnistuneeksi osa-alueeksi koettiin toimivalan ja vastuunjako konserniohjauksessa. Osion sisällä kysymys liittyen konsernijohtoon riittävään ajan tasalla pitämiseen sai erinomaisen arvosanan. Yksittäiset kysymykset liittyen konserniyhteisöjen hallitusten jäsenten asiantuntemukseen ja riippumattomuuteen sekä ohjeistusten riittävyyteen ja täsmällisyyteen omistajapolitiittisten linjausten toteuttamisessa saivat erinomaiset arvosanat. Sen sijaan puutteita nähdään olevan hallitusten kokousten esityslistojen ja pöytäkirjojen toimittamisessa (pl. salassa pidettävä aineisto) sekä korvausinvestointeihin varautumisessa sekä investointitarpeiden raportoinnissa.

Edellisestä arvioinnista eniten arvoaan ovat parantaneet kysymykset liittyen konsernijohtoon riittävään ajan tasalla pitämiseen sekä raportointiin toiminnan volyymiin liittyvistä merkittävistä muutoksista. Kaikilla muilla osa-alueilla toiminta on vastausten perusteella parantunut, ainoat edelliseen vuoteen verrattuna heikentyneet arvosanat emon tahdon selvittämismenettelyjen toimivaltuuksiin sekä tiedonkulun tarkoituksenmukaisuuteen.

Utuna osiona olivat avoimet kysymykset liittyen merkittävimpien riskien tai epävarmuustekijöiden listaamiseen sekä riskienhallinnan järjestämiseen.

Kunnanhallitus toteaa, että vastausten perusteella kokonaistilanne on parantunut. Ohjeistus, raportointi ja yhteydenpito kokonaisuudessaan ovat vakiintuneempia. Tiedonkulkuun ja riskienhallintaan on kiinnitetty myös huomiota. Säännöllinen yhteydenpito, Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kangasalan kuntakonsernissa (Corporate Governance) - ohje sekä Kangasalan omistajapolitiikka -asiakirja ovat selkeyttäneet toimintatapoja ja tavoitteita. Edelleen parannettavaa on mm. riskienhallinnan järjestelmien toimivuudessa sekä mahdollisiin investointeihin varautumisessa. Myös runsaat henkilövaihdokset ovat osoittautuneet mahdollisuuksiksi. Yhtiöiden näkemykset ovat merkittävässä asemassa toiminnan kehittämisessä

2.3 Konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma Tp 2014

KANGASALAN KUNTA

KONSERNITULOSLASKELMA

	2014	2013
Toimintatuotot	104 574 922	107 670 231
Toimintakulut	-237 281 446	-235 097 144
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	18 662	18 078
Toimintakate	-132 687 862	-127 408 835
Verotulot	115 742 097	114 831 100
Valtionosuudet	34 652 009	34 906 425
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	37 667	47 864
Muut rahoitustuotot	7 953 117	10 036 195
Korkokulut	-2 359 068	-2 143 606
Muut rahoituskulut	-5 757 914	-8 422 788
Vuosikate	17 580 047	21 846 356
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 307 381	-17 342 323
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-24 378	
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		319 915
Tilikauden tulos	248 288	4 823 948
Tilinpäätössiirrot	-404 125	-324 759
Vähemmistöosuudet	-52 220	10 098
Tilikauden ylijäämä	-208 057	4 509 287

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2014	2013
Toimintatuotot/toimintakulut %	44,1	45,8
Vuosikate/poistot %	101,6	126,0
Vuosikate €/asukas	576,9	719,9
Asukasmäärä	30 471	30 345

2.4 Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma Tp 2014

KANGASALAN KUNTA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2014		2013	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 580 047		21 846 356	
Satunnaiset erät			319 915	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>167 652</u>	17 747 698	<u>-2 741 494</u>	19 424 778
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-30 260 185		-35 076 049	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 289 669		465 226	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>601 169</u>	-28 369 348	<u>5 376 773</u>	-29 234 050
Toiminnan ja investointien rahavirta		-10 621 650		-9 809 273
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-18 883		-27 574	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>31 518</u>	12 636	<u>31 358</u>	3 784
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 369 675		25 783 511	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 205 294		-11 488 611	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-4 087 455</u>	5 076 926	<u>2 244</u>	14 297 144
Oman pääoman muutokset		0		-303 613
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-190 060		-2 961	
Vaihto-omaisuuden muutos	-84 569		194 610	
Saamisten muutos	4 829 402		484 904	
Korottomien velkojen muutos	<u>-704 304</u>	3 850 468	<u>1 013 719</u>	1 690 273
Rahoituksen rahavirta		8 940 030		15 687 589
Rahavarojen muutos		-1 681 620		5 878 316
Vapaaehtoisen varauksen purku peruspääomaan				
Muutos edellisten tilikausien ylijäämään		<u>0</u>	<u>-35 688</u>	<u>-35 688</u>
		-1 681 620		5 842 628
Rahavarat 31.12.	45 932 029		47 613 649	
Rahavarat 1.1.	<u>47 613 649</u>	-1 681 620	<u>41 771 021</u>	5 842 628
		-1 681 620		5 842 628

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2014	2013
Investointien tulorahoitus %	60,7	63,1
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä (5) vuodelta	-25 031	-35 854
Lainanhoitokate	1,9	1,8
Kassan riittävyys	59,1	59,5

2.5 Konsernitase ja sen tunnusluvut

KANGASALAN KUNTA

KONSERNITASE

	2014	2013
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 036 040	772 148
Muut pitkävaikutteiset menot	1 590 759	2 073 124
Ennakkomaksut	1 300	494 063
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 628 099	3 339 335
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 042 888	20 082 359
Rakennukset	120 488 232	116 015 650
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 245 867	39 810 537
Koneet ja kalusto	6 617 027	7 641 348
Muut aineelliset hyödykkeet	371 733	312 485
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	15 004 752	9 640 779
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	206 770 499	193 503 158
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	705 857	684 112
Muut osakkeet ja osuudet	7 171 453	7 568 177
Muut lainasaamiset	63 414	109 212
Muut saamiset	83 988	271 018
Sijoitukset yhteensä	8 024 713	8 632 518
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	217 423 310	205 475 011
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	220 623	316 284
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 341 088	2 053 751
Muut toimeksiantojen varat	224 320	230 108
Toimeksiantojen varat yhteensä	2 786 031	2 600 144
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	818 038	732 598
Keskeneräiset tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus	0	870
Vaihto-omaisuus yhteensä	818 038	733 468
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	460 767	484 014
Muut saamiset	2 748 443	3 311 751
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 209 210	3 795 765
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 352 416	9 078 201
Lainasaamiset	21 980	12 040
Muut saamiset	2 322 842	2 760 863
Siirtosaamiset	2 259 049	4 327 998
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12 956 287	16 179 102
Saamiset yhteensä	16 165 497	19 974 867
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 663	7 398
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	250 000	250 000
Joukkovelkakirjalainasaamiset	193 701	239 231
Muut arvopaperit	21 846 653	20 518 169
Rahoitusarvopaperit yhteensä	22 293 018	21 014 799
Rahat ja pankkisaamiset	23 639 012	26 598 850
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	62 915 564	68 321 983
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>283 124 905</u>	<u>276 397 138</u>

KANGASALAN KUNTA
KONSERNITASE

VASTATTAVAA

2014

2013

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	66 725 408	54 484 724
Säätiöiden pääomat	112 240	112 361
Arvonkorotusrahas	19 738	19 966
Muut omat rahastot	2 134 524	14 375 719
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	37 014 580	32 505 553
Tilikauden yli/alijäämä	-208 057	4 509 287

Oma pääoma yhteensä

105 798 432 106 007 610

VÄHEMMISTÖOSUDET

1 174 440 1 067 899

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET

VARAUKSET

Poistoero	1 924 334	1 865 663
Vapaaehtoiset varaukset	1 461 416	1 090 172

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä

3 385 750 2 955 835

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	932	2 242
Muut pakolliset varaukset	2 098 370	1 526 423

Pakolliset varaukset yhteensä

2 099 302 1 528 665

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	87 472	79 857
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 232 700	1 992 179
Muut toimeksiantojen pääomat	546 476	798 785

Toimeksiantojen pääomat yhteensä

2 866 648 2 870 820

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	95 558 938	92 534 202
Lainat julkisyhteisöiltä	9 798 924	11 930 148
Lainat muilta luotonantajilta	2 818 855	1 663 334
Saadut ennakot	1 078 738	1 078 738
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat	9 963 636	8 379 847
Siirtovelat		

Pitkäaikainen yhteensä

119 219 090 115 586 267

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 829 672	11 028 204
Lainat julkisyhteisöiltä	1 409 357	1 351 437
Lainat muilta luotonantajilta	914 879	24 347
Saadut ennakot	255 824	145 840
Ostovelat	7 794 742	8 674 406
Muut velat	3 266 560	3 111 023
Siirtovelat	23 110 209	22 044 784

Lyhytaikainen yhteensä

48 581 243 46 380 042

Vieras pääoma yhteensä

167 800 333 161 966 309

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

283 124 905 276 397 138

Konsernitaseen tunnusluvut	2014	2013
Omavaraisuusaste	39,2	40,0
Suhteellinen velkaantuneisuus	65,3	62,5
Kertynyt ylijäämä/alijäämä 1 000 €	36 807	37 015
Kertynyt ylijäämä/alijäämä €/asukas	1 207	1 220
Konsernin lainat, €/asukas	4 015	3 907
Konsernin lainakanta 31.12., milj. euroa	122,3	118,6
Konsernin lainasaamiset 31.12.milj. euroa	63 414	109 212
Konsernin henkilöstömäärä	2 266	2 294
Kunnan asukasluvu	30 471	30 345

Konsernitaseen tunnusluvut

Kuntakonsernin yllä olevat tunnusluvut lasketaan samojen kaavojen mukaan kuin kunnankin taseesta. Tunnusluvut kertovat niinkään samoista asioista kunnan taseen kanssa. (kts. kunnan taseen tunnusluvut).

3 KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

3.1 Kunnanhallituksen selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vastuutaho: Kunnanhallitus

Sisäisen valvonnan on tarkoitus varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt kuntalain 13 §:n mukaisesti kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain 73 §:n mukaan tilitarkastajien on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kunnan hallintosäännön 5 §:n ja 70 §:n mukaan sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta ovat johtamisen apuvälineitä ja niistä vastaa kunnanhallitus. 13 §:n mukaan kunnanjohtaja vastaa sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä ja 15 §:n mukaan palvelukeskuksen johtaja ja liiketoimintayksikön johtaja johtamansa organisaation osalta vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueellaan.

Selonteon tueksi ovat hallintojohtaja ja talousjohtaja toteuttaneet keskeisille johtaville viranhaltijoille (kunnanjohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja, Kangasalan Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, lakimies, hyvinvointipalveluiden talousjohtaja ja hallintojohtaja), kirjallisen arvioinnin, jonka perusteella tehdään selkoa miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Arvioinnissa tuli ottaa kantaa välillä 1...4, kuinka oman organisaation sisäisen valvonnan osa-alueet ovat toteutuneet. (1. ei ollenkaan, 2. jonkin verran, vähän, 3. kohtuullisesti, hyvin, 4. erinomaisesti, aukottomasti, täysin kunnossa, 5 en osaa sanoa)

A) Johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestäminen		Ka
1	Ovatko nykyiset säännöt ja ohjeet riittävänä tukena ja asianmukaisia johtamisen ja hallinnon järjestämiseksi?	3,1
2	Tunteeko henkilöstö keskeiset ohjeet, säännöt ja menettelytavat?	3,1
3	Reagoiko esimies ohjeiden, sääntöjen ja menettelytapojen noudattamatta jättämiseen	3,3
4	Ovatko tehtäväajat ja vastuut selkeitä, henkilöstö on ne tiedostanut ja ne ovat ajanmukaisia, toteutuuko tilivelvollisuus?	3,1
5	Toteuttaako johto visiota, strategiaa ja tavoitteita?	3,4
6	Vastaako toiminta tavoitteita, strategiaa ja visiota?	3,2
7	Ovatko visio, strategia, tavoitteet viestitetty henkilöstölle ja sidosryhmille?	3,1
8	Ovatko yksikön tavoitteet johdettu toimialan tavoitteista?	3,5
9	Käsitteleekö johto seurantatietoja ja kehittääkö se niiden perusteella toimintaa?	3,0
10	Ovatko toimintaa tukevat tietojärjestelmät luotettavia?	2,6
11	Ovatko henkilöstön rekrytoinnin, osaamisen arvioinnin ja kehittämisen periaatteet tiedossa ja ajan tasalla?	3,1
12	Käydäänkö kehityskeskustelut säännöllisesti?	3,4
13	Seurataanko henkilöstön jaksamista ja työtyytyväisyyttä systemaattisesti esim. henkilöstötilinpäätöksen yhteydessä?	3,0
14	Edellytetäänkö henkilöstön osallistumista ammatilliseen koulutukseen?	3,0
15	Tukevatko vastuualueiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet strategisten tavoitteiden saavuttamista?	3,3
B) Taloudelliset tavoitteet ja niiden seuranta		
16	Onko vastuualueen menojen suunnittelu ja kehittymisen arviointi realistista ja säännöllistä?	3,1
17	Suunnitellaanko toimintaa koordinoitusti siten, että jo suunnitelmia laadittaessa arvioidaan toiminnan vastaavuutta tarpeisiin ja kustannusvaikuttavuutta	3,3
C) Riskienhallinnan järjestäminen		
18	Onko kuntakonsernissa systemaattinen menettely, jota noudattaen kuntakonsernin toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja arvioidaan? 1 eos	2,2
19	Onko riskienkartoitus ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti? 1 eos	2,3
20	Raportoidaanko riskienhallinnasta säännöllisesti johdolle? 1 eos	2,0
21	Onko riskienhallinta ja seuranta vastuutettu selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?	2,5
22	Onko onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?	2,7
23	Onko keskeiset toimintaprosessit kuvattu ja arvioidaanko niiden toimivuutta säännöllisin väliajoin?	2,5
24	Onko toiminnan seuranta-, arviointi- ja raportointimenettelyt asianmukaiset ja riittävät?	2,5
25	Ovatko toimivaltuudet tarkoituksenmukaiset ja toiminta ohjeistettu riittävästi? (hallintosääntö, delegoinnit, yksiköiden sisäiset ohjeet)	2,9

D) Informaatio ja kommunikaatio		
26	Onko toiminta avointa ja läpinäkyvää, ovatko asiakirjat julkisia ja rekisteröityjä asianhallintajärjestelmään?	3,0
27	Onko sisäinen tiedonkulkukäytäntö järjestetty niin, että johdolla ja henkilöstöllä on käytettävissä oikea tieto, oikeaan aikaan ja oikeassa muodossa?	2,9
28	Onko ulkoisen tiedotuksen menettelytavat ja vastuuhenkilöt sovittu, tavoitteena ylläpitää oikea julkisuuskuva?	3,2
E) Muuta: Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta sekä itsearviointi		
29	Onko sopimustoiminnassa havaittu puutteita (esim. sopimusehtojen noudattamisessa) ja onko sopimusehtojen seuranta ohjeistettu ja kattavasti	2,2
30	Onko omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa toteutunut menetyksiä tai onko jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen esim. hankintalain noudattamiseen liittyvissä asioissa	1,7
31	Onko vastuualueella tehty johto- tai muiden työryhmien itsearviointeja?	2,4

Kirjallisen arvioinnin perusteella kunnanhallitus toteaa sisäisen valvonnan tason olevan kohtuullinen 2,8 (keskiarvo tilinpäätöksissä 2012 ja 2013 oli 2,9).

Parhaiten onnistuneeksi arvioitiin taloudellisten tavoitteiden asettamisen ja niiden seurannan osio. Menojen suunnittelu ja kehittämisen arviointi on realistista ja säännöllistä ja toimintaa suunnitellaan entistä tarkemmin kustannusvaikuttavuus huomioiden.

Hyvin arvioinnin perusteella on onnistuttu myös johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestämisessä. Erityisesti palvelualueen tavoitteet johdetaan suoraan toimialan tavoitteista ja johdon koetaan toteuttavan visiota, strategiaa ja tavoitteita. Edelleen myös kehityskeskusteluja käydään säännöllisesti, vaikka arvosana on laskenut edellisestä arvioinnista.

Riskien hallinnan osion arvosana on laskenut tasolle 2,4. Riskienhallinnasta ei raportoida säännöllisesti johdolle eikä käytössä ole systemaattisia menettelyjä riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Sen sijaan osiossa hyvin menestyivät kysymykset liittyen toteutuneiden riskien ennakointiin sekä toimivaltuuksiin ja toiminnan ohjeistukseen.

Informaation ja kommunikaation osio koettiin pysyneen samalla tasolla 3,0. Ulkoisen tiedotuksen menettelytapojen koetaan hieman parantuneen.

Suurin yksittäinen parantuminen (0,4) arvioinnin perusteella on tapahtunut palvelualueiden tavoitteiden johtamiseen toimialan tavoitteista. Teema oli vahvasti esillä valtuuston hyväksymän talousarvioasiakirjan uudistamistyössä. Suurimmat yksittäisen heikentymiset (- 0,4) ovat tapahtuneet riskienkartoituksen ajantasaisuuteen ja kattavuuteen sekä riskienhallinnan raportointiin. Arvio niissä ovat edelleen kuitenkin 2,3 ja 2. Asiakokonaisuus on noussut paremmin esille kuntalain muutoksen sekä valtuuston 17.11.2014 hyväksymien periaatteiden myötä.

Arvion perusteella riskienarvioinnin systemaattisuutta, menetelmiä, tunnistamista, arviointia ja raportointia on syytä kehittää ja lisätä. Osana sitä, toimintaa tukevien tietojärjestelmien luotettavuuteen on syytä kiinnittää huomiota. Lisäksi vastuualueiden johto- tai muiden työryhmien itsearviointeja on tarve uutena kehittämisen työkaluna lisätä. Tulokset huomioidaan kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä.

Tässä selonteossa tulee käydä myös ilmi, miten sisäinen tarkastus on kunnassa järjestetty. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa valvontavelvollisuuden täyttämiseksi. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Sisäistä tarkastusta on toteutettu erillisen kunnanjohtajan päättämän suunnitelman mukaisesti. Sisäistä tarkastusta on tehty myös palvelukeskuksissa.

3.2 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä (KuntaL 70 §).

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- kirjataan vuoden 2014 tilikauden tulos -1 742 143,78 euroa (tilikauden 2014 alijäämä) taseen oman pääoman tilille,
- todeta, että tilinpäätöksen tulokseen sisältyy merkittävä määrä kertaluonteisia eriä, jotka on esitetty sivulla 9. Kunnan tilinpäätöksen toiminnallinen tulos ilman näitä kirjauksia olisi -5,6 milj. euroa.
- todetaan, että vakaamman talouden puolesta tehtäviä toimenpiteitä tulee jatkaa kunnan ylivelkaantumisen estämiseksi ja vain välttämättömät investoinnit toteutetaan.

4 MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT, TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA MUUT PERUSTELUT

4.1. Strateginen ja konsernijohto

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Oskari Auvinen

Toiminnan kuvaus

Kangasalan kunnan Kuntastrategia 2016 määrittelee kunnan talouden ensiarvoisen tärkeäksi palvelujen turvaamiselle. Asiakirjan mukaan kunnan talous pidetään vakaana, koska kunnan jatkuvan kasvun mukanaan tuomat tarpeet peruspalvelutarjonnan laajentamiseen halutaan hoitaa. Tasapainoisen talouden seurannan kohteina ovat erityisesti toiminnallinen vuosikate, velkaantuneisuus ja maksuvalmius.

Vuosien 2010 – 2013 tilinpäätökset olivat yhteensä 18,2 milj. euroa ylijäämäisiä. Vuoden 2010 tilinpäätöksen tulos oli 4,5 milj. euroa ja vuonna 2011 tulos oli 8,6 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2012 tilinpäätös muodostui 1,3 milj. euroa alijäämäiseksi ja vuoden 2013 tilinpäätös oli 6,4 milj. euroa ylijäämäinen. Syntyneet ylijäämät ovat pääosin muodostuneet käyttöomaisuuden myyntivoitoilla 11,5 milj. euroa ja sijoitusomaisuuden arvonnousuun liittyvistä kirjauksista 3,5 milj. euroa. Sijoitusomaisuuden tuottoja on kyseisellä aikajaksolla nostettu 1 milj. euroa. Kuntaliitokseen liittyviä yhdistymisavustuksia on vuosina 2011 - 2013 saatu yhteensä 6,5 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2013 tilinpäätöksessä on satunnaisissa erissä 2,7 milj. euron kirjanpidollinen tuloerä liittyen Pirkanmaan koulutus konserni – kuntayhtymän purkamiseen. Ilman näitä tuloeria kunnan toiminnallinen tulos olisi ollut alijäämäinen useana vuotena. Mikäli edellä luetellut kaikki kertaluonteiset tuloerät vähennetään syntyneistä tilikausien ylijäämistä olisi vuosien 2010 – 2013 toiminnallinen tulos ollut 6,0 milj. euroa alijäämäinen.

Vuoden 2014 tilinpäätös muodostui -1,7 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulos pitää sisällään sijoitusomaisuuden tuottokirjauksia 3,1 milj. euroa. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 2,0 milj. euroa (1,1 %) ja toimintatuotot vähenivät 4,4 milj. euroa (-9,2 %).

Verotulojen lisäys oli 0,9 milj. euroa. Kunnallisveron tuotto sisältää 0,5 % -yksikön verotuloprosentin korotuksen vuodelle 2014, valtionosuudet vähenivät 0,3 milj. euroa. Sijoitusvaroja nostettiin 1,0 milj. euroa. Suunnitelmanmukaiset poistot olivat 12,6 milj. euroa. Vuoden 2014 tilinpäätöksen kertaluonteiset erät ja toiminnallinen tuloslaskelma on esitetty tilinpäätöskirjan sivulla 8.

Kunnanjohtaja asetti päätöksellään 23.7.2013 työryhmän valmistelemaan palveluverkon kehittämis- ja tiivistämissuunnitelman päivittämistä. Työryhmä on valmistellut palveluverkon kehittämissuunnitelmaa vuosille 2014 - 2030 sekä tilastoaineistoa ja toimenpideohjelmia vuosille 2014 – 2030. Selvitystä on esitelty kunnanhallitukselle suunnittelukokouksessa sekä kunnanhallituksen seminaarissa. Lisäksi Inspira on laatinut selvityksen investointitarpeiden vaikutuksesta kunnan talouteen. Selvitys esiteltiin kunnanhallitukselle maaliskuussa 2014.

Vuoden 2014 aikana kunta myi tai vuokrasi Kalliosta 7 yritystonttia. Vuosi oli taloudellisesti haasteellinen, mutta näkymät paranivat vuoden loppua kohden, mikä näkyi tonttikaupan piristymisenä.

Ensimetrissä kävi vuonna 2014 asiakkaana 101 kangasalaista yrityksen perustajaa, jotka kävivät neuvonnassa yhteensä 157 kertaa. Uusia yrityksiä Ensimetrin palvelujen kautta perustettiin 41, joista 39:lle tehtiin starttirahapäätös.

Tampereen kaupunkiseudun kunnat ovat sitoutuneet rahoittamaan lentoliikenteen kehittämistoimia summalla joka on 1 euro/ asukas. Tällä summalla rahoitettiin mm. lentoliikenteen kehittämissuunnitelman laadintaa.

Talous

Strateginen ja konsernijohto sisältää myös vaalit ja tarkastustoimen.

STRATEGINEN- JA KONSERNIJOHTO	Ta+Mta	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	3 849 000	2 876 641	-972 359	74,7 %	6 256 449
Ulkoiset	3 849 000	2 876 641	-972 359	74,7 %	6 256 449
TOIMINTAKULUT	-8 268 618	-7 678 246	590 372	92,9 %	-6 874 835
Ulkoiset	-6 494 886	-6 057 714	437 172	93,3 %	-5 027 553
Sisäiset	-1 773 732	-1 620 532	153 200	91,4 %	-1 847 283
TOIMINTAKATE	-4 419 618	-4 801 605	-381 987	108,64%	-618 386
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 625	-13 626	-1	100,0 %	-13 659

Kriittinen menestystekijä

-elinkeinoelämän edellytysten parantaminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Yritystilojen riittävyys	Keskustan rakentaminen jatkuu (raken-nushankkeiden kerrosala)	Keskustassa on käynnissä kahden liike/asuinrakennuksen rakennustyöt. Linja-autoaseman uudisrakennuksen neuvottelut ovat käynnissä. Kangas-ala-talo on valmistunut
Yritystonttien saatavuus	Kohtuullinen tonttivaranto (vapaiden tontti-en neliömäärä)	Kalliossa vapaana noin 10 ha tontti-maata
Yritystonttien myynti	Kallion yritysalueella käynnissä toimitila-hankkeita (toimitilahankkeiden neliömäärä)	Kallostä tehtiin 2014 7 tonttikauppaa tai -vuokrasopimusta, yhteensä 1,8 ha.
Työpaikkojen määrä	Nykyisen työpaikkaomavaraisuuden kas-vattaminen (työpaikkaomavaraisuus %)	Kunnan työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2012 64.3%
Yrittäjyysilmapiiri	Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto (otettu käyttöön)	Vaikutusten arviointia päätöksenteos-sa kehitetty kokonaisuutena. Yritysvai-kutusten arvioinnista pidetty koulutusti-laisuus.
Yritysten toimintaympäristön kehittyminen	EK:n (Elinkeinoelämän Keskusliitto) vuo-sittaisen Kuntien yritysilmapiiri-selvityksen sijoitus (sijoitus)	Kunnan sijoitus oli selvityksessä 6. Suomen kunnista.
Uusien yritysalueiden valmis-telu	Aseman alueen laajennus (hanke etenee) Tarastejärven alue (maanhankinta etenee) Laaditaan tulevaisuudenkuva suunnitel-makaudelle uusien yritysalueiden sijainnis-ta	Aseman laajennuksen asemaakaavoi-tus valmistuu alkuvuodesta 2015. Tarastejärven alueen kaavoitus ja maanhankinta käynnissä. Yritysalueiden kokonaiskuva on esitet-y elinkeino-ohjelmassa.
Tredean vaikutukset Kangas-alla	Kangasalan ja Tredean yhteistyötä kehite-tään tavoitteet ja tarpeet huomioiden	Yhteistyötä syvennetään mm. yhteisti-laisuuksilla yrittäjille. Kallion alueen markkinointia on kehitetty.

Kriittinen menestystekijä

-talouden tasapainotus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Käyttötalouden ja verotulojen kehityksen tasapaino	Tasapainossa suunnitelmakauden loppuun mennessä	Ei tasapainossa. Verotulot kasvoivat 0,8 % ja toimintakulut 1,1 %. Toiminta-kate heikkeni 4,8 %.
Tulorahoituksen prosent-tiosuus nettoinvestoinneista	Vähintään 60 %	Ei toteutunut
Vuosikate	Kattaa suunnitelman mukaiset poistot	Vuosikate 1,8 milj. euroa poistoja pie-nempi
Velkaantumisen hallinta	alle 3 000 euroa/asukas	toteutui 2 171 euroa / as
Asuin- ja liikehuoneistojen vuokrien tarkistukset vuosittain	Käypä taso	tarkistettu, osittain toteutui

Kriittinen menestystekijä
-maapolitiikassa onnistuminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Toimiva maankäyttöpolitiikka	Maankäytön suunnittelussa, maanhankinnassa ja tontinluovutuksessa on edetty kaupunkiseudun rakennesuunnitelman, maapoliittisen ohjelman ja maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti	Yleis- ja asemakaavoja on laadittu kaavoituskatsausta 2014 noudattaen. Maata on hankittu raakamaa- ja asemakaava-alueilta yhteensä noin 90 ha (lisäksi Lamminrahkan alueen 152 ha lunastuspäätös ajoittui vuodelle 2014, mutta omistusoikeuden siirtyminen vuoden 2015 puolella). Tontteja on luovutettu yhteensä 19 kpl (omakoti 11, rivitalo 0, kerrostalo 2, yritystontit 4, muut 2).

Kriittinen menestystekijä
-omistajapolitiikan tehostaminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Hyväksytyt omistajapolitiittisen ohjelman toteuttaminen	Tarpeettomasta omaisuudesta luovutaan*	Osittain toteutunut myyntiin asetettujen kohteiden osalta.
Konserniyhtiöiden kehittäminen	Konserniohjauksen kehittäminen	Yhteydenpito lisääntynyt ennakkokäsitysten hankkimiseksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet, valtuusto 11/2014 Konserniohjausta kehitetään yhdessä konsernirakenteen selvitystyön yhteydessä
Kuntakonsernin keskitettyjen yhteispalvelujen kehittäminen	Selvitetään yhteistyön kehittäminen, isännöinnin, huoltotyön ja siivoustyön osalta yhteistyössä Herttuan kiinteistöpalvelu Oy:n kanssa	Konsernirakenteen ja konsernin yhteispalvelujen selvittelyä on jatkettu, osa johtanut toimenpiteisiin

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuoden kestävä tavoite.

Kriittinen menestystekijä
-organisaation toimivuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Kuntalaisten palvelutarpeiden tunnistaminen ja ennakointi	Kunnalla on hyvä valmius vastata palvelutarpeiden muutoksiin*	toteutunut pääosin

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuoden kestävä tavoite.

Kriittinen menestystekijä
-prosessien toimivuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Johtamisessa ohjausta siirretään prosessiohjauksen suuntaan	Toiminnallisten prosessien toteutus	ei toteutunut, koska aloitettu uuden organisaatorakenteen valmistelu

Kriittinen menestystekijä

-uudet palvelutuotantotavat ja seutuyhteistyön tuloksellisuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Palveluverkkoselvitys	Valmis	valtuusto merkinnyt tiedoksi 8/2014 ja selvitystyötä jatketaan

Kriittinen menestystekijä

- onnistunut työnantajapolitiikka, osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Onnistunut työnantajapolitiikka, hyvinvoiva, osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö	Työhyvinvoinnin kehittäminen	Työhyvinvointikysely toteutettiin helmikuussa 2014. Esimiehet valmennettiin työhyvinvointikyselyn tulosten käsittelyyn ja työhyvinvoinnin kehittämistä koskevien suunnitelmien laadintaan. Valmisteltiin henkilöstö- ja työhyvinvointiohjelma 2014-2020 ja sen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2014-2015. Kunta haki mukaan Kevan Työhyvinvointia strategisesti -ohjelmaan, joka alkoi syksyllä 2014. Ohjelman antia hyödynnetään kehittämistyössä.
	Onnistunut henkilöstönsiirtoprosessi yhteistoiminta-alueen muutoksissa	Orivedellä toimiva henkilöstö siirtyi vuoden 2014 alussa Tampereen kaupungin palvelukseen ja Juupajoella toimiva henkilöstö Pihlajalinnan palvelukseen. Henkilöstön siirtoprosessi päättyi alkuvuodesta 2014. Pälkäneen sosiaalitoimen henkilöstö siirtyi Kangasalan kunnan palvelukseen 1.1.2014 lukien. Henkilöstökäytännöt yhdenmukaistettiin ja henkilöstö sijoitettiin Kangasalan palkkausjärjestelmään sekä laadittiin suunnitelma harmonisoinnista. Pälkäneen palvelukotisäätiön henkilöstö siirtyi Kangasalan palvelukseen. Henkilöstökäytäntöjä yhdenmukaistettiin. Ympäristöterveysvalvonnan henkilöstö siirtyi Tampereen kaupungin palvelukseen 1.1.2015 lukien. Henkilöstön siirtyminen valmisteltiin yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa syksyn 2014 aikana.
	Palkkausjärjestelmän kehittäminen *	Pilotoitiin tulospalkkausjärjestelmää kahdessa vanhuspalveluyksikössä sekä osassa päiväkotia. Valmisteltiin kertapalkkiojärjestelmäkokeilua. Kertapalkkiojärjestelmän tavoitteena on tukea johtamista ja esimiestyötä tarjoamalla esimiehelle työkalu palkita erityisen hyvä työsuoritus. Henkilöstön näkökulmasta tavoitteena on kannustaa hyviin työsuorituksiin.

Huom! * - merkintä mikäli pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuoden kestävä tavoite.

4.1.1 Seudulliset elinkeinohankkeet ja muut projektit

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Jarmo Kivineva

Muut projektit

EU:n Leader-ohjelman mukaiset kunnan alueella syntyvät kehittämissuunnitelmat, joita Kantri ry hallinnoi. Ohjelmakauden 2014-2020 suunnittelu aloitettu vuonna 2013 ja vuonna 2014 ei voitu Kantri ry:n toimesta myöntää rahoitusta hankkeille.

Lisäksi

Kangasalan ja Lempäälän yhteinen ”Namibia-projekti”

Kuntaliiton koordinoima pohjoisen ja etelän kuntien yhteistyöohjelma vuosille 2012 - 2014. Ohjelma on ulkoministeriön täysimääräisesti rahoittama. Projektin kokonaiskustannukset Kangasalan ja Keetmanshopin kuntien osalta vuonna 2014 olivat 170 966 euroa. Hanke oli keskeytyksissä 14.6. - 19.12.2012 ja ohjelmasta piti tehdä uusi hakemus vuonna 2013. Hankkeen käynnistyminen viivästyi ja päätös uudesta kaudesta saatiin vasta 18.12.2013 eli vuosien 2013-2014 toiminta tapahtui käytännössä vasta vuonna 2014.

Kangasalan ja Keetmanshopin vesihuoltohanke, jota rahoittaa Euroopan komissio. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 335 000 euroa. Euroopan komission osuus 250 000 euroa. Keetmanshopin osuus on 85 000 euroa. Hanke on aloitettu vuoden 2011 lopussa ja sen piti kestää 36 kuukautta, mutta hanke oli keskeytyksissä vuonna 2013 lukien Keetmanshopin teknisen toimen ongelmien vuoksi. Hanke jatkui vuonna 2014 ja hankkeelle saatiin jatkoaika kesäkuun loppuun 2016 saakka. Vuoden 2014 projektikustannukset olivat 45 313 euroa.

Seudullinen elinkeinon kehittäminen

Seudullisten elinkeinon kehittämisestä ja kehittämishankkeiden koordinoinnista sekä seudun markkinoinnista vasta Tampereen kaupunkiseudun elinkeinoyhtiö Tredea Oy. Kunta maksaa yhtiölle asukasluvuun sidotun summan (3,8 euroa/asukas) vuosittain ja yhtiö järjestää palvelusopimuksessa sovitut toimenpiteet ja elinkeinopalvelut vuosittain seudullisesti sovitun rahoituksen puitteissa.

Vuonna 2014 käynnistyi Innovatiiviset kaupungit -ohjelmakokonaisuus. Hankekokonaisuudella kehitetään kaupunkiseudun yritystoimintaa ja toimintaympäristöä keskeisillä osaamisalueilla. Osaamisalueista tärkeimpiä ovat koneenrakennus ja ICT. Kangasalan kunta rahoittaa Innovatiiviset kaupungit -hankekokonaisuutta 3,2 euroa/asukas.

Tampereen kaupunkiseudun kunnat ovat sitoutuneet rahoittamaan lentoliikenteen kehittämistoimia summalla joka on 1 euro/ asukas. Tällä summalla rahoitettiin mm. lentoliikenteen kehittämissuunnitelman laadintaa.

Projekteihin ja hankkeisiin osallistumisen ratkaisee kunnanjohtaja alle 12 000 euron osalta ja kunnanhallitus tämän ylittävissä osin.

4.1.2 Vaalit

Vastuuhenkilö: lakimies Hanna Vuojela

Vuonna 2014 toimitettiin europarlamenttivaalit.

Talous

VAALIT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	42 000	45 658	3 658	108,7	0
Ulkoiset	42 000	45 658	3 658	108,7	0
TOIMINTAKULUT	-46 200	-50 052	-3 852	108,3	-459
Ulkoiset	-46 032	-49 591	-3 559	107,7	-381
Sisäiset	-168	-460	-292	274,1	-77
TOIMINTAKATE	-4 200	-4 394	-194	104,6	-459

4.1.3 Tarkastustoimi

Vastuuhenkilö: tekninen avustaja, tutkimussihteeri Tarja Ruukala

Toiminnan kuvaus

Kunnan tarkastustoimi käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen.

Päätehtävinsä tarkastuslautakunta vastaa valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, valmistelee valtuuston päätettävien hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat (tilintarkastajien valinta ja tilintarkastuksen käsittely) sekä arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnan työ perustuu sen eri tahoilta keräämään arviointitietoon, arviointikuulemiset ovat lautakunnalle tiedonkeräämisen keskeinen tapa.

Talous

TARKASTUSTOIMI	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTAKULUT	-76 204	-74 321	1 883	97,5	-72 508
Ulkoiset	-73 900	-72 828	1 072	98,5	-69 462
Sisäiset	-2 304	-1 493	811	64,8	-3 047
TOIMINTAKATE	-76 204	-74 321	1 883	97,5	-72 508

4.2. LIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Jonna Sillman-Sola

Toiminnan kuvaus

Liiketoimintayksikkö Oksalle vuosi 2014 oli kuudes toimintavuosi. Toiminta tuki vahvasti kunnan strategiaa antaen seuraavia tukipalveluita kunnan palvelukeskuksille:

Palvelualueet

- aterial- ja siivouspalvelut
- talous-, atk- ja toimistopalvelut
- tilapalvelut
- asiantuntijapalveluina lakimiespalvelut, logistiikkapalvelut sekä konserniohjaus- ja valvonta kunnanhallituksen päättämällä tavalla

Kunnanhallituksen liiketoimintajaosto luottamushenkilöelimenä tuki osaltaan laajaa kehittämistoimintaa, jonka vaikutukset ulottuvat koko organisaatioon. Jatkuvan parantamisen periaate näkyy mm. kuvatuissa prosesseissa sekä kehittämishankkeissa, joita liiketoimintajaosto käsitteli. Talousarviossa todettujen liiketoimintayksikön tuotteistettujen palveluiden kustannukset palvelukeskuksille alittuivat merkittävästi.

Keskeisiä hankkeita olivat mm. Suoraman koulun laajennuksen ja peruskorjauksen valmistuminen, Koivurinteen päiväkodin ja koululaajennuksen valmistuminen, palveluverkkosuunnitelmatyö, kiinteän omaisuuden myymiseen ja vuokraamiseen tähdänneet toimenpiteet, talouden tasapainottamisen toimenpiteet, keittiöiden toimintatapa-muutokset, energiatehokkuushankkeet, yhteistyöprojektit Tampereen, kehyskuntien ja Pälkäneen osalta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden luonti Kangasalan kuntakonserniin. Kangasala-talon valmistuminen sekä Lamminrahkan alueen yhtenäiskoulun hankkeen käynnistäminen ovat olleet myös keskeisiä toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Toimistohenkilöstö valtaosin hajautettiin palveluuyksiköihin kesken toimintavuotta. Henkilöstön osaamisen kehittämisestä ja työhyvinvoinnista huolehdittiin, jotka näkyvät vähentyneinä sairauspoissaoloina sekä koulutuspäivinä.

Talous

LIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSA	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	31 003 524	29 062 314	-1 941 210	93,7	29 738 299
Ulkoiset	1 601 190	1 831 074	229 884	114,4	1 617 921
Sisäiset	29 402 334	27 231 240	-2 171 094	92,6	28 120 378
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	155 000	57 601	-97 399	37,2	81 908
TOIMINTAKULUT	-24 605 331	-22 974 228	1 631 103	93,4	-23 973 940
Ulkoiset	-23 177 743	-21 245 497	1 932 246	91,7	-22 287 836
Sisäiset	-1 427 588	-1 728 731	-301 143	121,1	-1 686 104
TOIMINTAKATE	6 553 193	6 145 687	-407 506	93,8	5 846 267
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 858 884	-4 892 892	-34 008	100,7	-4 456 380

Kriittinen menestystekijä
-hyvinvointipalvelujen riittävyys

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Turvalliset, taloudelliset ja hyvinvointia edistävät tukipalvelut kunnan perustoiminnalle	Toimivat ja asiantuntevat ratkaisut palveluverkossa ja tuotantotavoissa	Toteutunut
Palveluverkkorakenteen toimivuus ja taloudellisuus	Toimipisteiden keskittäminen seudullisen rakennesuunnitelman ja kunnan palveluverkon kehittämissuunnitelman mukaisesti parhaalla mahdollisella tavalla*	Tiedoksi valtuustolle 8/2014

Kriittinen menestystekijä
-talouden tasapainotus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Toimitilojen optimointi	Yhteistyön lisääminen palvelukeskusten väillä*	Toteutunut
Energiätehokkuus rakentamisessa ja palveluratkaisuissa	Energiätehokkuuden toimintasuunnitelman 2016 tavoitteiden toteuttaminen	Raportti toteutumisesta kunnanhallitukselle 12/2014
Perinnän tehostaminen	Prosessi selväksi	Liiketoimintajaosto 10/2014 Kunnanhallitus 9/2014
Peruspalvelutoiminnan tarvitsemattomien kiinteistöjen myyminen	Kori 2	Liiketoimintajaosto 2/2014 Kunnanhallitus 3/2014

Kriittinen menestystekijä
-omistajapolitiikan tehostaminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Konsernirakenteen tarkastelu palvelutehtävän näkökulmasta	Käynnissä	Sovittu muutamista tehtävienjaoista
Vuokraustoiminnan tehostaminen	Asuin- ja liikehuoneistojen vuokrien säännönmukainen tarkistaminen*	Toteutunut suoraan omistuksessa olevissa kohteissa, mutta ei kaikilta osin yhtiöiden kautta omistetuissa
Kunnan omistuksessa olevien liiketilöiden jalostaminen yritysten tarpeisiin ja yrityksille	Omistajastrategian mukaan Yritystarpeiden mukaan	Toteutunut

Kriittinen menestystekijä
-organisaation toimivuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Asiakkaan palvelutarpeen tunnistaminen ja kohdentaminen oikein	Palvelukuvausten ja vastuunjakotaulukoiden päivittäminen palvelukeskusten kanssa*	Kesken
Prosessityön hyödyntäminen	Toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen*	Toteutunut
Toimintolaskennan hyödyntäminen	Palvelutaso/hinta	Toteutunut
Arkisto- ja toimistopalveluiden sekä talouspalveluiden koulutustilaisuuksien talous- ja asiakirjahallinnassa	Henkilöstön osaamisen lisääminen*	Ei toteutunut

Kriittinen menestystekijä
-uudet palvelutuotantotavat ja seutuyhteistyö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Monipuoliset palvelutuotantotavat	Palvelutuotantotapojen objektiivinen arviointi tilannekohtaisesti*	Toteutunut pääosin
Suunnitelmallinen ja ennakoiva seutuyhteistyö	Seutuyhteistyön painopisteiden tiivistäminen* Seutustrategiassa mainitaan erityisesti: - Joukkoliikenteen käyttö lisääntyy - kaupunkiseudun CO2-päästöt vähenevät - kuntien energiatehokkuus paranee ja uusien energiamuotojen osuus kasvaa - seudullisen tietohallinto-ohjelman toteutus - tilahallinnon vertailutietojen kokoaminen - seudulliset hankinnat (KuHa Oy) Aktiivinen osallistuminen ja vaikuttaminen Huolellinen arviointi osallistumisessa eri hankkeisiin	Lisääntynyt koko kaupunkiseudulla Toteutunut mm. Liiketoimintajaosto 6/2014 Toteutunut pääosin Toteutunut Toteutunut Toteutunut Toteutunut

Kriittinen menestystekijä

-onnistunut työnantajapolitiikka sekä osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Oksan henkilöstö on työssään ammattitaitoista, motivoitunutta ja kehittämismyönteistä	Työssäoppiminen ja -ohjaus sekä ammatillinen osaaminen ajantasaista*	Vaihtelua yksilöittäin, mutta pääosin toteutunut
	Valmius toimia useissa työtehtävissä ja/tai palvelupisteissä*	Lisääntynyt
	Henkilöstön osaamisen lisääminen	Toteutunut 467 koulutuspäivää
	Työhyvinvoinnin kehittäminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen	Toteutuneet . Sairauspoissaolot vähentyneet n. 0,4 % vuodesta 2013 sen ollessa nyt 6,71 %.

Huom! * - merkintä mikäli pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuoden kestävä tavoite.

4.2.1 Liiketoimintayksikkö Oksan hallinto

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja Jonna Sillman-Sola

Toiminnan kuvaus

Liiketoimintayksikkö Oksan asema ja tehtävät on määritelty kunnan hallintosäännössä ja liiketoimintasuunnitelmassa. Liiketoimintayksikön toimintaa johtaa johtoryhmä, jonka muodostavat hallintojohtaja, laskentapäällikkö, ateria- ja siivouspalvelupäällikkö, rakennuspäällikkö, lakimies ja liikennesuunnittelija. Oksan johtoryhmä ja yksiköiden esimiehet sisältävä Oksa-työryhmä vastaavat talousarviotavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan ohjaamisesta kuntastrategian, talousarvion ja liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Liiketoimintayksikkö tuottaa tehokkaasti tarvittavia tuki- ja asiantuntijapalveluita ajassa ja muutoksessa elävälle kuntaorganisaatiolle.

Talous

OKSAN HALLINTO	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	377 555	477 993	100 438	126,6	373 756
Ulkoiset	75 000	169 105	94 105	225,5	87 765
Sisäiset	302 555	308 888	6 333	102,1	285 991
TOIMINTAKULUT	-377 377	-389 059	-11 682	103,1	-373 756
Ulkoiset	-232 135	-219 892	12 243	94,7	-221 560
Sisäiset	-145 242	-169 167	-23 925	116,5	-152 196
TOIMINTAKATE	178	88 934	88 756	50018,9	0

Lakimiespalvelut

Vastuhenkilö: Lakimies Hanna Vuojela

Lakimies on antanut oikeudellista neuvontaa ja ohjeistusta kunnan eri yksiköille, laatinut sopimuksia ja muita asiakirjoja sekä hoitanut päätöksenteon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtäviä.

Lakimies on huolehtinut kunnan oikeudellisesta edunvalvonnasta. Kuntauudistuksen lainsäädäntöhankkeisiin liittyvät selvitykset ja lausuntopyyntöjä ovat työllistäneet runsaasti.

Lakimies on toiminut pysäköinninvalvojana. Pysäköinninvalvojalle pysäköintivirhemaksujen johdosta tehtyjen oikeusvaatimusten määrä nousi selvästi vuodesta 2013, mikä on edellyttänyt aikaisempaa suurempaa panostusta.

Joukkoliikenne

Vastuhenkilö: Liikennesuunnittelija Tuomas Kähkönen

Kaikkia henkilöryhmiä palvelevan liikenneverkon kehittämistä jatkettiin koko kunnan alueella yhdistämällä eri hallintokuntien kuljetuksia. Aikataulujen ja reittien suunnittelulla pyrittiin saamaan aikaan taloudellisesti järkevä ja tarkoituksenmukainen kuljetusjärjestelmä.

Koulukuljetusten kehittämisohjelman toteutusta jatkettiin vuoden 2014 aikana, jonka tuloksena turvattiin joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Lisäksi saavutettiin kustannussäästöjä, sekä ilmastopoliittisia- ja energiatehokkuustavoitteita.

Joukkoliikenteen seudullisessa yhteistoiminnassa suunniteltiin ja kilpailutettiin uudet joukkoliikenteen reitit ja aikataulut sekä otettiin käyttöön seudullinen lippu- ja tariffijärjestelmä. Uusi liikennöintijärjestelmä on ollut toiminnassa 30.6.2014 alkaen.

4.2.2 Talous-, toimisto- ja atk-palvelut

Vastuuhenkilö: laskentapäällikkö Mikko Koskela

Talous

TALOUS-,ATK- JA TOIMISTOPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	5 331 748	4 401 360	-930 388	82,6	4 649 316
Ulkoiset	212 500	118 381	-94 119	55,7	169 261
Sisäiset	5 119 248	4 282 980	-836 268	83,7	4 480 055
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	340	340		978
TOIMINTAKULUT	-5 246 351	-4 400 234	846 117	83,9	-4 639 791
Ulkoiset	-5 142 248	-4 292 679	849 568	83,5	-4 540 801
Sisäiset	-104 103	-107 555	-3 452	103,3	-98 990
TOIMINTAKATE	85 397	1 467	-83 930	1,7	10 503

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: laskentapäällikkö Mikko Koskela

Toiminnan kuvaus

Talouspalvelut tuottavat taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut.

Taloushallinnon tavoitteina vuodelle 2014 olivat kirjanpidon ja taloushallinnon tietojen ja raportoinnin ajantasaisuuden kehittäminen, koko organisaation talousosaamisen sekä talousjärjestelmäosaamisen lisääminen sekä sähköisyyden lisääminen toimintatavoissa.

Kuukausikirjanpitoa saatiin aikaistettua vuoden aikana ja talousraportointi toteutui pääsääntöisesti ajallaan.

Budjetoinnissa otettiin käyttöön hajautettu kustannuspaikkakohtainen palkkasuunnittelu budjetoitijärjestelmässä, mikä yhtenäisti henkilöstöresurssin budjetoitikäytäntöjä esimiesten kesken ja teki niistä läpinäkyviä. Sisäisten erien kirjaukset toteutuivat sovitusti kolmannesvuosittain. Liiketoimintayksikkö alitti talousarvionsa merkittävästi ja tästä syystä sisäisten erien hyvityslaskut palvelukeskuksille olivat Liiketoimintayksikön historian suurimmat.

Perintäprosessia uudistettiin ja uusi laskutus- ja perintäohje astui voimaan 1.11.2014. Hallintokunnille nimettiin vastuulaskuttajat. Laskutus oli ajan tasalla. Perinnän kassavirta tehostui merkittävästi edellisvuoteen verrattuna. Kunnan vanhentuneet saatavat käytiin kirjanpitolain mukaisesti läpi ja saatavien luottotappiokirjauksia syntyi toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksillä satoja tuhansia euroja. Liiketoimintayksikön osalta luottotappiota syntyi n. 72 000 euroa. Kirjanpidossa käynnistettiin sähköisen arkistoinnin pilotti, jolla pyritään vähentämään tulosteiden ja perinteisesti arkistoitavien dokumenttien määrää. Sähköisyyden lisääntyminen nähtiin myös kuntaan saapuvien ostolaskujen osalta: vuonna 2013 ostolaskuista 50 % oli sähköisiä, vuonna 2014 jopa 62 %, kasvua 12 %.

Palkanlaskennan tavoitteina vuodelle 2014 olivat henkilöstönhallintajärjestelmä Populuksen Hr-osioiden laajempialainen käyttö, rekryosion ja kehityskeskusteluiden käyttö koko organisaatiossa ja palkanlaskentajärjestelmän käytön kehittäminen ja mahdollisten Hr-osioiden käyttöönotto.

Populuksen HR-osiosta otettiin käyttöön kurssitietojen hallinta -osio. Sitä käytetään apuna sisäisten koulutusten järjestämisessä ja raportoinnissa. Kehityskeskustelut ja rekry ovat käytössä laajalti koko organisaatiossa. Säännölliset Populus -koulutukset koko henkilöstölle toteutuivat hyvin. Tiimityöskentelyä palkoissa on lisätty sijaisuuksien hoitamiseksi, mutta muutoin sen käyttöä on vielä mahdollista laajentaa. Loppuvuodesta neuvoteltiin palkanlaskentapalvelusopimus Kangasalan palvelutalosaatiön kanssa. Asiakkuus siirtyi Liiketoimintayksikölle 1.1.2015 alkaen. Sähköisyyttä lisättiin merkittävästi myös palkanlaskennassa. Vuonna 2013 palkkalaskelmia toimitettiin sähköisinä 37 % ja tehostamisen myötä vuoden 2014 lopussa 89 %.

Toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: laskentapäällikkö Mikko Koskela

Toiminnan kuvaus

Toimistopalveluiden organisaationmuutos astui voimaan 1.8.2014 alkaen. Suurin osa toimistosiihteereistä siirtyi työnjohdollisten esimiestensä ja palvelukeskusten alaisuuteen. Liiketoimintayksikön alaisuuteen jäi arkistosiihteri ja kuusi toimistosiihteriä, kaksi toimistosiihteriä tilapalveluun sekä arkistosiihteri ja neljä toimistosiihteriä talous-, toimisto- ja atk-palveluiden palvelualueelle toimistopalveluihin. Toimistopäällikön vakanssin jäätyä täyttämättä on toimistopalveluiden työnjohdollisena esimiehenä toiminut arkistosiihteri 1.8.2014 alkaen.

Toimistopalveluiden alaisuudessa kunnanvirastolla ja terveyskeskuksessa toimineet erilliset puhelinvaihteet yhdistettiin 1.11.2014 alkaen yhdeksi kunnanvirasto 1:llä toimivaksi puhelinvaihteeksi. Terveyskeskuksen puhelinvaihteen numero poistui kokonaan käytöstä tammikuun 2015 alussa.

Atk-palvelut

Vastuuhenkilö: atk-päällikkö Hannu Sipola

Toiminnan kuvaus

Atk-palvelut tuottaa tietotekniikan suunnittelu-, hankinta- ja ylläpitopalveluita vastaten yhteisten tietojärjestelmien omistajuudesta. Atk-palvelut toimii keskitettyjen ostopalveluiden tilaajana ja hallinnoijana sekä koordinoi tietohallinnon seudullista yhteistyötä.

Kehyskuntien yhteisen tietohallintojohtajan vetämänä kehyskuntien ICT-yhteistyö tiivistyi ja sovittiin aikaisempaa laajemmin kuntien ICT-vastuuhenkilöiden työaosta ja edustuksesta seudullisissa projekteissa. Koko Tampereen kaupunkiseudun ICT-yhteistyö jatkui tämän rinnalla tietohallinnon seudullisen johtoryhmän linjausten mukaisesti. Windows 7 –päivitysprojekti saatiin päätökseen marraskuussa. Projektissa päivitettiin kaikki Tampereen kaupunkiseudun hallinnon työasemat ja se kesti esiselvityksineen yli kaksi vuotta. Hanke toteutui Kangasalla talousarvioon varatun määrärahan puitteissa.

Kangasala luopui omista opetusverkon palvelimista ja liittyi Ylöjärven ylläpitämään kehyskuntien yhteiseen koulu-AD-palveluun. Opetustoimessa pilvipalveluiden asema vahvistui entisestään kun käyttöön otettiin Microsoftin Office 365. Applen iPad –tabletteja hyödynnettiin lukion opetuksessa mutta atk-verkon rajoitusten vuoksi kaikkia ominaisuuksia ei saatu käyttöön.

Uusien seudullisten ICT-kilpailutusten valmistelu käynnistyi loppuvuodesta Tampereen johdolla. Voimassa olevat sopimukset Fujitsun ja Soneran kanssa ovat päättymässä vuodenvaihteen 2015/2016 tienoilla.

Syksyä leimasivat seudulliset tietoliikenneongelmat jotka ajoittain häiritsivät potilastietojärjestelmien toimintaa Kangasallakin. Kasvaneen tietoliikenteen vuoksi toimipisteiden atk-liittymien nopeuksien riittävyyden suhteen alkoi olla entistä suurempia haasteita.

4.2.3 Ateria- ja siivouspalvelut

Vastuuhenkilö: ateria- ja siivouspalvelupäällikkö Hannakaisa Haanpää

Talous

ATERIA- JA SIIVOUSPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	10 783 492	9 927 565	-855 927	92,1	10 493 599
Ulkoiset	132 000	123 912	-8 088	93,9	182 276
Sisäiset	10 651 492	9 803 653	-847 839	92,0	10 311 324
TOIMINTAKULUT	-10 729 140	-9 771 035	958 105	91,1	-10 405 315
Ulkoiset	-9 895 769	-8 991 382	904 387	90,9	-9 639 749
Sisäiset	-833 371	-779 653	53 718	93,6	-765 566
TOIMINTAKATE	54 352	156 530	102 178	288,0	88 285
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-157 925	-147 469	10 456	93,4	-114 858

Toiminnan kuvaus

Ateria- ja siivouspalvelut tuottavat yhtenäisiä, laadukkaita ja asetusten mukaisia tukipalveluita kouluihin, päiväkoteihin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksiin ym. kunnan kohteisiin. Uusina tiloina Koivurinteen uusi koulu ja päiväkotit on otettu käyttöön syksyllä 2014.

Ateriapalveluissa tuotantotapaa on toimintavuonna muutettu siten, että ruuanvalmistusta on keskitetty ja pienistä valmistavista keittiöistä osa on muutettu palvelukeittiöiksi. Muutoksesta on seurannut henkilöstökustannussäästöä.

Palvelukeittiöiksi/ -kohteiksi muutetut kohteet: Tursolan koulu, Huutijärven koulu, Huutijärven pk, Pohjan koulu, Sahalahden pk, Vesaniemen pk, Pikkolan pk, Omenatarhan pk, Ruutanan pk, Ruutanan koulu, Havisevan koulu, Vatialan pk,

Tiimitoimintaa on tehostettu vuoden 2014 aikana niin, että sairauslomien sekä muiden sijaisten käyttöä on vähennetty. Tämä näkyy myös henkilöstökustannussäästönä.

Tunnusluvut

Veturitalli 827 m² (kirjasto+ nuorisotila), Tursolan koulu 1432 m², Koivurinteen pk/koulu 1856 m² sekä Juhanankartano 399 m².

4.2.4 Tilapalvelut

Vastuuhenkilö: vs. rakennuspäällikkö Marko Sallinen

Talous

TILAPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	14 510 729	14 255 396	-255 333	98,2	14 221 627
Ulkoiset	1 181 690	1 419 677	237 987	120,1	1 178 619
Sisäiset	13 329 039	12 835 719	-493 320	96,3	13 043 008
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	155 000	57 261	-97 739	36,9	80 930
TOIMINTAKULUT	-8 252 463	-8 413 900	-161 437	102,0	-8 555 078
Ulkoiset	-7 907 591	-7 741 544	166 048	97,9	-7 885 726
Sisäiset	-344 872	-672 357	-327 485	195,0	-669 352
TOIMINTAKATE	6 413 266	5 898 756	-514 510	92,0	5 747 479
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 700 959	-4 745 423	-44 464	100,9	-4 341 522

Toiminnan kuvaus

Tilapalvelu vastaa kunnan talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta ja tuottaa tiloja palvelutoimintaan sekä vastaa kunnan peruspalvelujen käytössä olevan tilaomaisuuden pääomasta ja turvaa pääoman arvon säilymistä. Tilapalvelu isännöi ja ylläpitää kiinteistöjä palvelukokonaisuudella, johon kuuluvat kiinteistöjen talonmies- ja huoltopalvelut sekä vuosittaiset kunnossapitokorjaukset. Merkittävässä roolissa tilapalvelun toiminnassa on myös asuinhuoneistojen ja liikehuoneistojen vuokraustoiminta kuten myös kunnan kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen. Tilapalvelun palveluyksiköt ovat rakennuttaminen ja tekninen isännöinti sekä kiinteistöjen ylläpito.

Tilapalvelun vuoden 2014 talousarvio oli lähtökohtaisesti haastava. Talousarviotavoitteet on kuitenkin kyetty toteuttamaan suunnitellusti.

Rakennuttaminen

Suurimpina hankkeina Suoraman koulun peruskorjaus- ja laajennushanke ja Koivurinteen päiväkotij- ja kouluhanke valmistuivat suunnitellun mukaisesti. Toiminta tiloissa käynnistyi v. 2014 - 2015 lukuvuoden alkaessa. Muilta osin investointiohjelma toteutui myös suunnitellusti niiltä osin kuin kunnassa käynnissä oleva palveluverkon päivittämis-prosessi ei vaikuttanut investointiohjelman toteutumiseen.

Energiatehokkuusasioissa edettiin toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Merkittävänä energiatehokkuuden parantamistoimenpiteenä valmistui Ruutana koulu- ja päiväkotiympäristöä palveleva pellettilämpökeskus.

Rakennuttaminen ja isännöinti

Vastuuhenkilö: vs. rakennuspäällikkö Marko Sallinen

Tilojen hallinnan keskittämisestä ja tiloihin liittyvien tietojen päivityksistä kiinteistötietojärjestelmään on muodostunut jatkuva prosessi. Uudet kiinteistöt on otettu haltuun ja tiedot päivitetty kiinteistötietojärjestelmään. Sisäinen vuokrausprosessi on edelleen kehittynyt tilikauden aikana ja sisäinen vuokralaskutus on tarkentunut edelleen kohti todellisia syntyneitä kuluja niiden syntyhetkellä.

Isännöinnin päätoiminnot ovat kiinteistötietojen dokumentointi ja ylläpito, rakennuskohtaisten käyttäjärekisterien ylläpito ja menojen budjetointi sekä jyvitys käyttäjille, vuokrasopimushallinnointi, vuokralaskutus ja kunnan edunvalvonta kunnan omistajastrategian mukaisesti. Kiinteistöjen ylläpitoon ja vuokralaskutukseen on vaikuttanut voimakkaasti toisaalta kunnassa käynnissä oleva kiinteistöjen myyntiprosessi, mutta toisaalta uusien vuokramaalla hankittujen palvelurakennusten lisääntyminen kunnan kiinteistökannassa.

Kiinteistöjen huolto

Vastuuhenkilö: kiinteistöjen huoltotyönjohtaja Arto Viitanen

Palvelukuvausten mukainen toimintatapa ja käyttäjäpalveluiden laskutus olivat käytössä. Kiinteistöhoitotyössä työskenteleville järjestettiin koulutusta erityisesti lainsäädännöstä johtuviin velvoitteisiin liittyen. Tilikauden aikana valmistui kiinteistönhoidon mitoitusohjelma, jota tarkennetaan edelleen seuraavalla tilikaudella. Tilikaudella osallistuttiin erilaisiin seudullisiin kiinteistöjen huoltoon liittyviin Kuha Oy:n kautta tapahtuviin seudullisiin kehityshankkeisiin.

Kiinteistöjen kunnossapito

Vastuuhenkilö: kunnossapitomestari Matti Aho

Palvelukuvausten mukainen toimintatapa ja käyttäjäpalveluiden laskutus olivat käytössä. Kiinteistöhoitotyössä työskenteleville järjestettiin koulutusta erityisesti lainsäädännöstä johtuviin velvoitteisiin liittyen. Peruskunnostusohjelma ei ole sitova ohjelma, sen toteutumiseen vaikuttaa tilikauden aikana nopeaa reagointia vaativat hankkeet jotka ei ole talousarviota suunniteltaessa tiedossa. Peruskunnostusohjelman mukaiset työt saatiin suurelta osin toteutettua. Merkittävä vaikutus tilikauden aikana kiinteistöjen kunnossapitoon oli eri viranomaisten toiminnan aktivoituminen muun muassa kiinteistöihin liittyen.

4.3. SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Raija Harju

Toiminnan kuvaus

Toimintakertomusvuonna onnistuttiin pääosin hyvin toiminnallisten talousarviotavoitteiden toteuttamisessa huolimatta tiukoista talouden tasapainottamistoimenpiteistä sekä edelleen jatkuvista yhteistoiminta-alueiden muutoksista. Kangasala-Pälkäne sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloitti täydessä laajuudessaan toimintakertomusvuoden alussa. Sosiaalipalvelujen toimintakäytäntöjen yhteensovittamista jatkettiin koko vuoden ajan ja siinä onnistuttiin hyvin.

Pälkäneen sosiaali- terveydenhuollon kustannukset toteutuivat selvästi arvioitua pienempinä. Samaan aikaan valmisteltiin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueetta Tampereen ja Valkeakosken ympäristöterveydenhuollon yksiköiden kanssa. Ympäristöterveydenhuoltoon saatiin sopimus yksiköstä, jossa Tampere toimii isäntäkuntana ja johon kuuluvat lisäksi Kangasala, Pälkäne, Orivesi, Juupajoki, Valkeakoski, Urjala ja Akaa. Yksikkö aloitti toimintansa 1.1.2015. Henkilöstö siirtyi Tampereen kaupungin palvelukseen.

Toimintakertomusvuonna valmisteltiin yhteistyössä Pälkäneen kanssa tavoitteiden mukaisesti kaikki keskeiset sosiaali- ja terveystoimintojen strategiset suunnitelmat: Vanhuspalvelujen kehittämissuunnitelma 2014–2020, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014–2016 ja Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2015–2020. Vammaispoliittinen ohjelma oli valmistunut jo edellisenä vuonna. Suunnitelmat kytkettiin tiiviisti kunnan hyvinvointikertomustyöhön.

Ikäihmisten palvelujen järjestäminen on talouden näkökulmasta lähivuosien suurin haaste. Ikäihmisten palvelujen rakenneuudistus eteni toimintakertomusvuonna; Rekola-kodosta lakkautettiin 17-paikkainen osasto, Maijalan palvelukeskuksen laajennus valmistui ja siellä aloitettiin uutena palvelumuotona tehostettu ympärivuorokautinen kotihoito. Myös kehitysvammahuollon palvelurakenneuudistus eteni; laitospäivien määrä väheni ja avopalveluiden määrä kasvoi. Uusi vaikeasti kehitysvammaisten asumispalveluyksikkö Juhanankartano aloitti elokuussa 2014 ja uuden vaikeavammaisten päivätoimintayksikön rakentaminen aloitettiin, päivätoimintaa aloitettiin pienimuotoisesti Juhanankartanon tiloissa. Uutta henkilöstöä näihin uusiin kehitysvammahuollon toimintoihin tuli yhteensä 15. Terveyskeskussairaalan lasta vähennettiin suunnitellusti 10 vuodepaikkaa ja sen myötä kuuden henkilön vuosityöpanos.

Vuoden 2014 talousarvion toimintakate oli 965 000 euroa pienempi kuin vuoden 2013 tilinpäätös. Palvelujen tuottaminen tavoitteiden ja lainsäädännön velvoitteiden mukaisesti ei ollut mahdollista sosiaali- ja terveyskeskukselle varatuilla määrärahoilla ja valtuusto myönsi 19.1.2015 sosiaali- ja terveyskeskukselle lisämäärärahaa vuoden nettokustannuksiin 2,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluissa päästiin tasapainottamistavoitteisiin, vaikka KuEL eläke- ja sosiaaliturvavaroitukset ylittivät edelleen noin 434 000 euroa. Isoja määrärahaylityksiä tuli palvelujen osittain erikoissairaanhoidossa, vammaispalveluissa, lastensuojelussa ja päihdehuollossa sekä pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta johtuen työmarkkinatuen kuntaosuudessa. Sosiaali- ja terveystoimintojen tulosta heikensi lisäksi noin 1,3 milj euron oikaisukirjaukset. Erikoissairaanhoidon ylitys oli ennakoitua suurempi huolimatta kehyskuntien ja Pshp:n kanssa yhdessä laatimasta sopeuttamisohjelmasta. Yhteistoiminta-alueen palvelutilaus toteutui Pälkäneen sosiaali- ja terveystoimen osalta noin 1 000 000 € arvioitua pienempänä johtuen isommalle asiakasmäärälle varatuista asiakaspalvelujen ostomäärärahoista. Yhteistoiminta-alueen muutokset vaikeuttavat edelleen toimintamenojen ja toimintatuottojen vertailua aiempiin vuosiin. Toimintakate kertoo Kangasalan kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset. Toimintakate toteuma TA14/TP14 oli 107,5 % ja sosiaali- ja terveystoimen toimintakate TP13/TP14 oli 6,0 %.

Talousarviovuoden 2015 suurimmat haasteet liittyvät edelleen talouden tasapainottamisohjelman toteuttamiseen, koska talouden taantuma lisää palvelutarpeita kaikissa sosiaali- ja terveystoiminnissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmistelu vaatii huomattavan työpanoksen, mikäli järjestämisalaki hyväksytään esitetyssä muodossa ja aikataulussa. Ikäihmisten laitoshoidon purkamisen valmistelu jatkuu talousarviovuonna 2015 Rekola-kotona korvaavien tehostetun palveluasumisen paikkojen suunnittelulla ja rakennuttajakumppanin valinnalla. Kehitysvammahuollon palvelurakenneuudistus etenee myös, kun Suoramalle rakentuvan, ARA-rahoitusta saaneen yksikön suunnittelu ja rakentaminen alkavat. Uusi sosiaalihuoltolaki tuo lisävelvoitteita kunnalle erityisesti perheiden ennaltaehkäisevien palvelujen järjestämiseen.

Talous

SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	28 585 700	27 749 286	-836 414	97,1	29 634 531
Ulkoiset	27 807 700	26 848 366	-959 334	96,6	28 656 842
Sisäiset	778 000	900 920	122 920	115,8	977 690
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6 700	0	-6 700	0,0	0
TOIMINTAKULUT	-108 029 487	-108 939 325	-909 838	100,8	-106 934 804
Ulkoiset	-99 928 018	-101 380 213	-1 452 195	101,5	-98 935 757
Sisäiset	-8 101 469	-7 559 112	542 357	93,3	-7 999 047
TOIMINTAKATE	-79 437 087	-81 190 039	-1 752 952	102,2	-77 300 273
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-280 581	-168 220	112 361	60,0	-298 225

Kriittinen menestystekijä

-hyvinvointipalvelujen riittävyys

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy	<p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laadinta palvelukeskusten yhteistyönä</p> <p>Vanhushuollon kehittämissuunnitelman ja toimenpideohjelman laadinta palvelukeskusten yhteistyönä</p> <p>Päihde- ja mielenterveytyön kehittämissuunnitelman laadinta palvelukeskusten yhteistyönä</p> <p>Nuorisotakuun mukaiset toimenpiteet monipuolisesti käytössä*</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen vapaa-aikapalveluihin esim. laajentamaan liikuntapaikkojen aukioloaikoja</p> <p>Ravitsemusohjauksen yhteinen suunnitelu*</p>	<p>Valtuusto hyväksynyt Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 12/2014</p> <p>Valtuusto hyväksynyt suunnitelman ja toiminnan kehittäminen suunnitelman mukaan aloitettu.</p> <p>Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma valmistunut 11/2014. Valtuusto hyväksynyt sen 2/2015</p> <p>Valtion hankerahoitusta saatu edelleen Nuorten Suuntapaja-toimintaan ja kuntouttava työtoimintaa on käytetty runsaasti nuorten aktivointiin</p> <p>Asiasta on neuvoteltu työllisyyspalvelujen, vapaa-aikapalvelujen ja teknisen toimen kesken. Pitkäjärven koulun liikuntahallilla on ollut pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavassa työtoiminnassa. Leudon talven vuoksi jääkenttiä ei ole pidetty auki eikä niihin ole voitu työllistää.</p> <p>Toteutunut erittäin monipuolisesti ja laajalaisesti ravitsemustyöryhmän toimesta.</p>
	Yhteistyön tiivistäminen järjestöjen /kolmannen sektorin kanssa	<p>Potku-hankkeessa luotu järjestöverkosto Kulttuuri – ja hyvinvointitori tapahtuma järjestetty</p> <p>Valmentavia/ohjaavia ryhmiä järjestetty yhdessä järjestöjen kanssa</p> <p>Kuntouttavaa työtoimintaa on tehty yhdistyksissä aiempaa enemmän</p>
Hoitoon pääsyn toteutuminen sosiaali- ja terveyspalveluissa	<p>Hyvä vastaanottohankkeen tavoitteet</p> <p>- välitön yhteydenosaanti 5 min yli 80 %</p> <p>- kiireellinen hoito saman päivän aikana</p> <p>- kiireetön hoito 10-14 vrk</p> <p>Suun terveydenhuolto:</p> <p>-kiireelliseen hoitoon pääse 1 vrk:ssa</p> <p>-kiireettömään hoitoon 5 vrk:ssa</p>	<p>- Välitön yhteydenosaanti 99 %, takaisinsoittojärjestelmän avulla</p> <p>-toteutunut</p> <p>-Toteutunut.T3-ajan keskiarvo ollut välillä 6-13 eri terveysasemien välillä</p> <p>Toteutunut</p> <p>Kiireettömään hoitoon odotusaika lyhentyneet 6 kk-2 kuukauteen.</p>

	<p>- puhelinvastaus% 96</p> <p>- perumattomat ajat alle 2,9 %</p> <p>Selvitetään terveyskeskuksen viikonloppupäivystyksen (la-su) siirto Valkeakoskelle 1.5.2014 lukien</p> <p>Selvitetään lääkäreiden iltavastaanoton käyttöönoton mahdollisuuksia</p> <p>Toimeentulotukilain, lastensuojelulain ja vanhuspalvelulain edellyttämien määräaikaisten toteutuminen</p> <p>Psykososiaaliset palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiireellisissä tapauksissa konsultaatiomahdollisuus saman päivän aikana. - lähetekäsittely viikoittain - hoidon tarpeen arvio 3 viikon sisällä - kiireetön hoito lasten- ja nuorisopsykiatria 3 kk, aikuispsykiatria 6 kk 	<p>Vastausprosentti 95 % takaisinsoiton avulla</p> <p>Perumattomia aikoja 5,3 % kaikista käynneistä</p> <p>Viikonloppupäivystys siirretty Valkeakoskella 1.5.2014 alkaen.</p> <p>Ajanvarausvastaanottoa ei ole kyetty järjestämään ilta-aikaan, koska hoitaja- ja avustavan henkilöstön resurssi ei riitä jakaa kahteen vuoroon.</p> <p>Toimeentulotuen määrääjat toteutuneet Kangasalla 85 %:sti, Pälkäneellä 98 %:sti. Lastensuojelulain määrääjat toteutuneet Kangasalla 68 %:sti, Pälkäneellä 84%:sti</p> <p>Odotusajat kotihoidon kiireettömiin palveluihin alle 1 viikko ja kotihoidon tukipalveluihin 1-2 viikkoa. Kangasalla keskimääräinen päiväkeskustaikan odotusaika Rekola-kodossa ja Jalmarin Kodossa 3-4 kk ja Pentorinteessä kaksi viikkoa. Pälkäneellä päiväkeskustaikoille ei ollut jonoa. Kiireettömien lyhytaikaishoitajien odotusaika Rekola-kodossa on ollut keskimäärin kuukausi. Hopealammella ei ole ollut jonoa ja Pentorinteessä odotusaika oli noin kaksi viikkoa. Pälkäneellä lyhytaikaishoitoon ei ole ollut jonoa.</p> <p>Pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoiva: odotusaika Kangasalla 1 viikko- 12 kk, keskiarvo noin 2 kk. Pälkäneellä ei ole ollut jonoja.</p> <p>Konsultaatiomahdollisuus saman päivän aikana on toteutunut.</p> <p>Lähetekäsittely on toteutunut viikoittain sulkuaikojen lukuun ottamatta.</p> <p>Kiireetön hoito on toteutunut määräaikaisten puitteissa.</p>
STM:n suositusten mukainen palvelurakenne vanhuspalveluissa 75 täyttäneiden osalta	91 % asuu kotona* 14 % saa säännöllistä kotihoitoa*	Kangasalla 91 % asuu kotona ja Pälkäneellä 90 %. Säännöllistä kotiapua saa 13,8 % Kangasalla ja 12 % Pälkäneellä.

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

Kriittinen menestystekijä

-talouden tasapainotus

Toteutuminen 2014

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Talouden tasapainottamisohjelman ja palveluverkon kehittämissuunnitelman toteuttaminen oman palvelukeskuksen osalta	Kustannustietoisuuden lisääntyminen ja resurssien tehokas käyttö* Toimintaa ja taloutta on sopeutettu muuttuvaan toimintaympäristöön*	Toteutettu talousarvion mukaisesti Neuvottelut PSHP:n kanssa talouden sopeuttamiseksi kuntien tilauksiin.

*pidempiaikainen, enemmän kuin toimintavuosi

Kriittinen menestystekijä

-organisaation ja prosessien toimivuus

Toteutuminen 2014

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Kangasala-Pälkäne sote – yhteistoimintaalueen toimivuus	Yhteinen organisaatio ja toimintakäytäntöjen yhteensovittaminen valmistuvat	Pälkäneen sosiaalipalvelut yhteistoiminta-alueeseen mukaan 1.1.2014, toimintavuosi toteutunut suunnitelmien mukaan.
Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoketjujen toimivuus	Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannusten kasvu pysyy maltillisena-'	TP13/TP14 toimintakateen kasvua 5,1 % nosti oikaisukirjaukset, jotka kohdistuivat vuoteen 2014 (TP12/TP13 kasvu oli 3,5 %)

*pidempiaikainen, enemmän kuin toimintavuosi

Kriittinen menestystekijä
-uudet palvelutuotantotavat ja seutuyhteistyö

Toteutuminen 2014

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Seudulliset kehittämishankkeet	Osallistutaan oman palvelutuotannon kehittämistä tukeviin hankkeisiin: - Sähköinen hyvinvointikertomus –hanke (TerPs2)	Hankkeessa ja kunnan hyvinvointityössä aktiivinen rooli.
	-Aktiivisesti ikääntyen - Pirkka Potku -hanke	Sosiaalijohtaja ja kotihoidon johtaja ovat osallistuneet TAMKin organisoimaan AIP hankkeeseen. Hankkeen puitteissa tutustuttiin Englannin, Hollannin ja Itävallan vanhustenhuoltoon. Esimerkkinä sen myötä Majjalassa aloitettiin viikoittainen kävelytapahtuma, jonka vetäjänä toimivat vapaaehtoiset. Potku -hankkeessa kehitetty pitkäaikais-sairaiden systemaattista hoitoa käyttöönottamalla terveys- ja hoitosuunnitelma
	- Pirkanmaan maakunnallisen kehitysvammaisten perhehoidon yksikön kehittämishanke	Pirkanmaan maakunnallinen perhehoidon yksikkö on perustettu
	- LasSe-Lastensuojelutarpeen selvityshanke -Aikuissosiaalityön SOSII-hanke	Lastensuojelun ja Aikuissosiaalityön kehittämishankkeet edenneet suunnitelman mukaisesti
Palvelusetelin käyttö	Palvelusetelin käyttöä laajennettu sosiaali- ja terveystalouksissa	Osallistuttu yhdessä kehyskuntarenkain kanssa erikoislääkärikonsultaatioiden ja lyhytjälkihoitoisen kirurgian palveluseteli-hankintaan. Käyttöönotto 1/2015.

*pidempiaikainen, enemmän kuin toimintavuosi.

Kriittinen menestystekijä
-osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Toteutuminen 2014

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Työhyvinvointi	Henkilöstön aktiivinen mukana olo palvelujen kehittämistyössä* Työyhteisötaitojen vahvistaminen*	Henkilöstö on mukana kehittämistyössä, kehittäjätiimin ja osallistavien työpajojen muodossa.
	Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen järjestämällä säännöllisesti kehittämis- ja koulutuspäiviä*	Työyhteisövalmennus aloitettu Rekola-kodossa koko henkilökunnalle, jatkuu vuodet 2014–2015

*Pidempiaikainen, enemmän kuin toimintavuosi

4.3.1 Hallinto ja talous

Vastuuhenkilö: hyvinvointipalvelujen talousjohtaja Toni Haapala

Talous

HALLINTO JA TALOUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	14 470 600	14 666 774	196 174	101,4	15 835 594
Ulkoiset	14 470 600	14 666 774	196 174	101,4	15 835 594
TOIMINTAKULUT	-2 187 346	-1 859 297	328 050	85,0	-1 503 368
Ulkoiset	-1 626 298	-1 722 018	-95 719	105,9	-1 334 541
Sisäiset	-561 048	-137 279	423 769	24,5	-168 827
TOIMINTAKATE	12 283 254	12 807 477	524 223	104,3	14 332 226

Toiminnan kuvaus

Yhteistoiminta-alueen kokoonpano muuttui v. 2014, kun Pälkäneen sosiaalitoimi liittyi Kangasalan yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2014. Saman vuoden alusta Orivesi ja Juupajoki eivät enää kuuluneet Kangasalan kunnan isäntäkuntana järjestämään yhteistoiminta-alueeseen. Ainostaan Juupajoen ympäristöterveydenhuoltopalvelut kuuluivat vielä v. 2014 Kangasalan järjestettäväksi ja palvelut hankittiin yhteistoimintasopimuksella Tampereen kaupungilta.

Yhteistoiminta-alueen palvelutilauksen toteuma ei ole vielä selvillä, mutta arvioiden perusteella Pälkäneen kunnalle palautetaan n. 1 000 000 euroa v. 2014 sosiaali- ja terveystalouden palvelutilaustoteuman perusteella. Yhteistoiminta-alueen päättymisen loppulaskutusta kohdistettiin Orivedelle ja Juupajoelle yhteensä n. 400 000 euroa v. 2014 osalta.

Hankkeiden osalta Pirkka Potku –hanke päättyi 31.10.2014 ja käyttöomaisuushankkeista eArkisto –hanke siirtyi v. 2015.

Informatiiviset tunnusluvut

Kangasala	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset euroa/asukas	2 474	2 557	2 534	2 663

Pälkäne	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset euroa/asukas			3 321	2 864

4.3.2 Koti- ja laitoshoitopalvelut

Vastuhenkilö: sosiaalihoitaja Sinikka Särkkä

Talous

KOTI- JA LAITOSHOITOPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	7 423 000	6 685 832	-737 168	90,1	5 975 737
Ulkoiset	7 423 000	6 685 832	-737 168	90,1	5 975 710
Sisäiset	0	0	0		27
TOIMINTAKULUT	-36 585 338	-37 130 770	-545 432	101,5	-28 122 192
Ulkoiset	-33 439 451	-33 702 521	-263 070	100,8	-24 966 760
Sisäiset	-3 145 887	-3 428 249	-282 362	109,0	-3 155 432
TOIMINTAKATE	-29 162 338	-30 444 938	-1 282 600	104,4	-22 146 455
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 000	-57 724	13 276	81,3	-44 554

Toiminnan kuvaus

Vanhuspalvelulain ja Kangasalan kunnan vanhuspalvelujen kehittämissuunnitelman 2014–2020 mukaisesti vanhushuollon palvelurakennetta on vuonna 2014 ryhdytty muuttamaan kotihoitoa tukevaksi. Ympäri vuorokautisen hoivan suhteellinen osuus vähenee. Elokuussa 2014 lakkautettiin Rekola-kodon 17-paikkainen osasto 3. Kotihoidon palveluja lisättiin 21-paikkaisella tehostetun kotihoidon yksiköllä Majjalan laajennusosalla.

Laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä alitettiin yhteensä budjetoidut kustannukset 450 000 eurolla. Säästöjen syntymiseen vaikutti oleellisesti laitoshoidon paikkojen lakkauttaminen.

Kotihoidon osalta ylitys oli 200 000 euroa. Ylitys johtui suurelta osin yövalvontaa vaativien vanhusten sijoittamisesta tehostetun kotihoidon piiriin Majjalaan.

Vammaispalvelujen palveluyksikössä nettototeuma oli 144,8 % ja – ylitys 1 350 000 euroa. Ylityksestä merkittävä osa selittyi oikaisukirjauksista koskien vuosia 2011–2012, jolloin kirjattiin virheellisesti tuplatuotot eli tilinpäätösvaiheessa tuotto oli kirjattu ensin siirtosaamisiin ja sitten vielä tulon saavuttua uudestaan tuloksi. Muu ylitys koski subjektiivisia oikeuksia kuten kuljetuspalvelun ja henkilökohtaisen avun saajien määrän kasvun myötä kustannusten kasvua. Näiden vaikutus oli 580 000 euroa ja kustannusten kasvu vuoteen 2013 verrattuna oli 460 000 euroa. Lisäksi asiakaspalvelujen ostot ylittivät arvioidut kustannukset 140 000 eurolla.

Kehitysvammahuollon palvelurakennemuutos eteni; laitospäivien määrä väheni ja avopalveluiden määrä kasvoi. Uusi asumisyksikkö Juhanankartano aloitti toimintansa elokuussa 2014. Myös uusi päivätoimintayksikkö TupasWilla aloitti lokakuussa 2014 kahden ohjaajan voimin toimien Juhanankartanossa uusien tilojen valmistumiseen saakka. Kehitysvammahuollon nettototeuma oli 101,8 % ja – ylitys 91 000 euroa. Myös kehitysvammopalveluissa ylitys kertyi asiakaspalvelujen ostoista ja osin palkka- ja eläkemenooperusteisista maksuista.

Informatiiviset tunnusluvut

Kangasala

	TP 2012	Tp 2013	TA 2014	TP 2014
Kotihoito				
Asiakkaat vuoden aikana (ei lapsiperheet)	708	758	720	844
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75-v täyttäneitä 30.11.	271	293	300	321
Säännöllisen kotihoidon piirissä % 75-v täyttäneistä 30.11. (THL Hilmo-tilasto, korjatut luvut)	13	13	13	13,8
Tukipalveluasiakkaat vuoden aikana	520	538	500	509
Kotihoidon nettomenot euroa/asukas (kotihoito, tukipalvelut, kotisairaanhoido)	164	161	156	162
Kotihoidon nettomenot euroa/75-v (kotihoito, tukipalvelut, kotisairaanhoido)	2 334	2 180	2 105	2 182
Omaishoidon tukea vuoden aikana saaneet 75 v täyttäneet % ikäryhmästä	2,8	2,6	3,5	2,5
Omaishoidon tuki, kaikki asiakkaat vuoden aikana	130	135	135	135
Omaishoidon tuen bruttomenot euroa/asukas	17	18	19	22

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Vanhusten tehostettu kotihoito				
Asiakkaat 31.12.		5	7	21
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva				
Pitkäaikaislaitoshoidossa 31.12. asiakkaita*	103	104	100	81
Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien 75-v täyttäneiden osuus väestöstä % (myös terveyskeskus ja muut sairaalat)	4,8	4,6	4,3	3,6
Tehostettu palveluasuminen, pitkäaikainen Asiakkaita 31.12.*	105	105	121	123
Tehostetussa palveluasumisessa olevien 75-v täyttäneiden osuus väestöstä %	5	4,7	5,2	5,4
Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoivassa yhteensä asiakkaita 31.12., %osuus 75-v	9,8	9,3	9,5	9,0
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva nettomenot euroa/asukas	310	291	295	304
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva nettomenot euroa/75-v	4 409	3 928	3 970	4 090
Vammaispalvelut				
Kuljetuspalveluasiukkaat, vain Vpl	540	473	590	508
Henkilökohtainen apu, saajat vuoden aikana	67	78	75	92
Vammaispalveluettuuksien bruttomenot euroa/asukas (mukana myös palveluasuminen)	75	87	79	94
Kehitysvammahuolto				
Asiakkaita 31.12. autetussa ja ohjatussa asumispalveluyksiköissä (Kangasalan tiedot)	42	41	60	52
Laitoshoido, hoitopäivät	6 107	5 407	5 000	4 017

Pälkäne

	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TP 2014
Kotihoito				
Asiakkaat vuoden aikana (ei lapsiperheet)			102	282
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75-v täyttäneitä 30.11			82	95
Säännöllisen kotihoidon piirissä % 75-v täyttäneistä 30.11 (THL Hilmo-tilasto)			9,8	12,0
Tukipalveluasiukkaat vuoden aikana			147	434
Kotihoidon nettomenot euroa/asukas (kotihoito, tukipalvelut, kotisairaanhoito)			182	179
Kotihoidon nettomenot euroa/75-v (kotihoito, tukipalvelut, kotisairaanhoito)			1 477	1 444
Omaishoidon tukea vuoden aikana saaneet 75 v täyttäneet % ikäryhmästä				3,0
Omaishoidon tuki, kaikki asiakkaat vuoden aikana				39
Omaishoidon tuen bruttomenot euroa/asukas				39
Vanhusten palveluasuminen (ei ympärivuorokautista henkilökuntaa)				7
Asiakkaat 31.12.				

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva				
Pitkäaikaislaitoshoidossa 31.12 asiakkaita*			35	35
Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien 75-v täyttäneiden osuus väestöstä % (myös terveyskeskus ja muut sairaalat)			4	4,1
Tehostettu palveluasuminen, pitkäaikainen Asiakkaita 31.12*			47	47
Tehostetussa palveluasumisessa olevien 75-v täyttäneiden osuus väestöstä %			5,5	5,6
Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoivassa yhteensä asiakkaita 31.12., %-osuus 75-v			9,5	9,7
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva nettomenot euroa/asukas			484	556
Vanhusten ympärivuorokautinen hoiva nettomenot euroa/75-v			3 932	4 473
Vammaispalvelut				
Kuljetuspalveluasiakkaat, vain Vpl			127	107
Henkilökohtainen apu, saajat vuoden aikana			7	11
Vammaispalvelujen bruttomenot euroa/asukas (mukana myös palveluasuminen)			62	81
Kehitysvammahuolto				
Asiakkaita 31.12. autetussa ja ohjatussa asumispalveluyksiköissä			16	13
Laitoshoito, hoitopäivät			0	0

4.3.3 Terveyspalvelut

Vastuuhenkilö: johtava ylilääkäri Sari Mäkinen

Talous

TERVEYSPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	2 857 900	2 919 475	61 575	102,2	4 153 909
Ulkoiset	2 857 900	2 790 184	-67 716	97,6	3 979 831
Sisäiset	0	129 291	129 291		174 077
TOIMINTAKULUT	-52 776 809	-53 786 176	-1 009 367	101,9	-62 559 191
Ulkoiset	-49 246 744	-50 473 152	-1 226 408	102,5	-58 672 532
Sisäiset	-3 530 065	-3 313 024	217 041	93,9	-3 886 660
TOIMINTAKATE	-49 918 909	-50 866 701	-947 793	101,9	-58 405 283
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-201 863	-107 765	94 098	53,4	-250 953

Toiminnan kuvaus

Terveyspalveluiden talousarvio toteutui kokonaisuutena henkilöstökustannusten osalta hyvin. Vaikka eläkekustannukset ylittyivät budjetoidusta 270 000 €, palkkakustannuksien alittumisen johdosta henkilöstökulut kokonaisuudessaan alitti talousarvion 50 000 €:lla. Henkilöstökustannuksista terveyskeskussairaalan palkkakustannukset ylittyivät erillis-korvausten osalta 140 000 € ja eläkekustannusten osalta 167 000 €. Muut ylitykset muodostuivat palveluiden ostoista: erikoissairaanhoidon PSHP 1,6 M €, yksityiset erikoissairaanhoidon palvelut 120 000 €, laboratoriopalvelut 100 000 €, lääkinnällisen kuntoutuksen terapiat 95 000 € sekä lääke, hoito- ja saniteettitarvikkeiden ylityksestä yhteensä 73 000 €.

Perusterveydenhuolto

Avosairaanhoido

Henkilöstön pitämät vapaaehtoiset palkattomat vapaat keskitettiin kesä- ja joululoman ajalle ja terveysasemilla pidettiin viiden viikon mittaiset kesäsuulat ja 2,5 viikon joulusuulat. Palveluiden saatavuudessa jonotusajat kyettiin pitämään keskiarvoisesti suunnitellulla tasolla. Sijaisten käytön minimoinnin vuoksi ajoittain vastaanotot ruuhkautuivat ja jonotusajat pitenevät yli tavoitellun 14 vrk:n. Hoitajavastaanottoja saatiin lisättyä merkittävästi ja työnjakoa hoitajien ja lääkäreiden välillä kehitettiin. Pitkäaikaissairaiden potilaiden hoidon suunnitelmallisuutta parannettiin valmisteltujen vastaanottojen ja hoitosuunnitelmien avulla. Terveys- ja hoitosuunnitelmia laadittiin yhteensä 218 potilaalle. Sähköisistä palveluista laajennettiin Web-ajanvarauksen käyttöä, mutta E-kanta arkistoon liittyminen siirtyi potilastietojärjestelmätoimittajasta johtuen vuodelle 2015.

Ensihoito

Oman päivystyksen aukioloaika viikonloppuisin lyhenyi suunnitellusti vuoden alusta la-su klo 10–18 ja 1.5.2014 viikonloppupäivystys siirtyi talouden tasapainotusohjelman mukaisesti Valkeakosken aluesairaalan yhteispäivystykseen. Päivystyskäyntejä Valkeakoskella yhteensä vuonna 2014 öisin 330, viikonloppuisin-juhlapyhäisin 1308, puheluita lääkärille 456 ja hoitajille 720. Kokonaisuutena päivystyskäynnit vähenivät suunnitellusti. Viikonloppupäivystyksen muutoksen vuoksi suunnitellut henkilöstösäästöt toteutettiin sovituksi.

Terveysneuvonta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto

Terveysneuvonnan käynnit kokonaisuutena ovat vähentyneet. Aikuisneuvonnan terveydenhoitajien työpanos suuntautuu pitkäaikaissairaiden potilaiden sairauksien hoitoon ja terveysneuvontaan, minkä vuoksi käynnit tilastoitu ohjeiden mukaisesti sairaudenhoitokäynneiksi. Sijaismäärärahan supistamisen vuoksi myös neuvola-asetuksen mukaiset käynnit ovat vähentyneet, lukuun ottamatta koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntejä, jotka lisääntyivät. Varalääkärin työpanos siirrettiin 1.9.2014 yläkoulujen, lukion ja ammattioppilaitoksen koululääkärin tehtäviin, jotta asetusta kyetään noudattamaan lääkitarkastusten osalta.

Suun terveyspalvelut

Suun terveydenhuollossa työn pitkäjänteinen suunnittelu, toimitilojen suunnitelmallinen käyttö, henkilöstön työnjaon kehittäminen ja henkilöstön osallistaminen työn kehittämiseen on auttanut jonotilanteen hallintaan. Hoitojonot ovat lyhentyneet alkuvuoden 6 kuukaudesta 2 kuukauteen. Hammaslääkäreiden rekrytointitilanne parantui ja ostohammaslääkäriyövoiman käyttöä saatiin vähennettyä loppuvuodesta. Vakituisten oikomishoidon erikoishammaslääkärin rekrytointi ei onnistunut, mutta palvelu kyettiin tuottamaan kuntalaisille konsultoivan erikoishammaslääkärin työpanoksella.

TK-sairaala

Terveyskeskussairaalassa vähennettiin suunnitellusti 10 vuodepaikkaa siten, että molemmilla osastoilla oli käytössä 35+1 potilaspaikkaa. Samanaikaisesti henkilöstöä supistettiin kuudella vuosityöpanoksella mitoituksen säilyessä entisellä tasolla. Osastojen käyttöaste oli 89,5 %, keskimääräinen hoitoaika oli 9,7 osastolla 1 ja 13,4 osastolla 2. Paikkasupistuksesta huolimatta hoitoketjut kyettiin pitämään sujuvina; vuodeosastot ruuhkautuivat kaksi kertaa 2-5 päivän ajaksi, jolloin otettiin käyttöön lisäpaikkoja molemmilla osastoilla.

Lääkinnällinen kuntoutus

Lääkinnällisen kuntoutuksen osalta määrärahat ylittyivät Kangasalla 91 000 € ja Pälkäneellä 3 500 €. Ylitys muodostui kasvaneista lääkitsemisen kuntoutuksen terapiatarpeista erityisesti toimintaterapian ja neuropsykologisen kuntoutuksen osalta sekä KELA:n kuntoutusvastuulta siirtyneiden 65 vuotta täyttäneiden fysioterapiakuntoutuksen määrän kasvusta. Lääkitsemisen kuntoutuksen apuvälineisiin varattu raha riitti.

Erikoissairaanhoido

Vuonna 2014 PSHP:n erikoissairaanhoidon loppulasku oli 29 563 076 € (+4,5 %) ja lisälasku kunnalle oli 1,326 M €. Tuotekohtainen tilaus ylittyi 0,79 M € (+3 %), kalliin hoidon tasaus 0,462 M € ja erityisvelvoitemaksu 0,073 M €. Erikoissairaanhoidon tuotteiden kustannukset olivat yhteensä 28,684 M €. Tuotekohtainen tilaus nousi 0,7 % vuoteen 2013 verrattuna. Ensihoitopalveluiden ennakkoon arvioidut kustannukset alittuivat -27 463 €, ensihoidon kokonaiskustannusten ollessa 986 336 €.

PSHP hoitopäiviä kertyi 17 685 (Vuonna 2013: 19 859 / -12,0 %), hoitajaksoja 3 974 (vuonna 2013: 3 899/ +1,8 %), avohoitokäyntejä 40 412 (vuonna 2013: 39 611/ +2,0 %), läheteitä 11 896 (vuonna 2013: 11853 +0,4 %). Siirtoviihemaksuja kertyi 11 hoitopäivää yht. 2382 € (ripuliepidemia tk-sairaalassa keväällä).

Yksityiset erikoissairaanhoidon palvelut ylittyivät Kangasalla 73 000 € ja Pälkäneellä 45 000 €. Ylitys johtui lisääntyneestä vapaan valinnan kustannuksista Hatanpään sairaalasta ja ikähuonokkuloisten kuulonkuntoutuksen siirtymisestä yksityisen palvelutuottajan tehtäväksi.

Informatiiviset tunnusluvut

KANGASALA	TP 2012	TP 2013	LTK 2014	TP 2014
Tehokkuus ja taloudellisuus				
Avopalvelut nettokustannus €/asukas	132,27	137,12	130,94	142,19
Terveysneuvonta nettokustannus €/asukas	63,79	60,85	64,93	63,36
Suun terveyspalvelut nettokustannus €/asukas	106,06	109,90	112,43	107,00
TK-sairaala nettokustannus €/ 65-v täyttäneet	611,43	695,93	681,23	741,73
Erikoissairaanhoido PSHP €/asukas	928	961	992	956
Toiminnalliset tunnusluvut				
Vastaanotto				
lääkärikäynnit	31 870	31 461	32 500	31 739
hoitajakäynnit	7 853	6 273	8 200	12 248
Päivystys				
lääkärikäynnit	10 498	9 826	10 000	8 502
hoitajakäynnit	3 726	3 283	4 500	2 571
Terveysneuvonta lääkärit- ja hoitajakäynnit	29 781	27 365	30 000	20 415
Koulu- ja opiskelijath lääkäri- ja hoitajakäynnit	12 135	12 741	12 400	13 441
Suun tervyedenhuollon käynnit	36 634	36 903	36 000	37 763
Röntgenkäynnit	8 779	8 486	8 700	8 030
Kuntoutuskäynnit	10 876	10 914	9 900	10 261
Tk-sairaala				
Hoitopäivät	15 817	16 238	16 500	16 836

PÄLKÄNE	TP 2012	TP 2013	LTK 2014	TP 2014
Tehokkuus ja taloudellisuus				
Avopalvelut nettokustannus €/asukas	156,79	172,26	167,64	170,56
Terveysneuvonta nettokustannus €/asukas	68,57	64,31	69,44	63,43
Suun terveyspalvelut nettokustannus €/asukas	80,22	81,67	99,58	92,00
TK-sairaala nettokustannus €/ 65-v täyttäneet	872,86	853,96	847,13	879,67
Erikoissairaanhoido PSHP €/asukas	1079	1069	1196	1128
Toiminnalliset tunnusluvut				
Vastaanotto				
lääkärikäynnit	8 684	8 652	8 700	8 856
hoitajakäynnit	2 719	3 715	3 000	5 136
Päivystys				
lääkärikäynnit	2 021	1 861	2 000	1 583
hoitajakäynnit	372	372	500	310
Terveysneuvonta lääkärit- ja hoitajakäynnit	4 905	4 715	5 000	3 891
Koulu- ja opiskelijath lääkäri- ja hoitajakäynnit	3 500	3 226	3 500	3 832
Suun tervyedenhuollon käynnit	7 377	6 908	6 700	6 766
Röntgenkäynnit	2 089	2 095	2 100	2 015
Kuntoutuskäynnit	2 623	2 343	2 350	2 468
Tk-sairaala				
Hoitopäivät	7 369	6 412	6 700	6 520

4.3.4 Psykososiaaliset palvelut

Vastuuhenkilö: ylilääkäri Anna-Leena Kirkkola

Talous

PSYKOSOSIAALISET PALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	241 500	337 180	95 680	139,6	228 168
Ulkoiset	241 500	337 180	95 680	139,6	228 168
TOIMINTAKULUT	-3 764 815	-3 636 817	127 999	96,6	-4 086 157
Ulkoiset	-3 514 014	-3 471 739	42 276	98,8	-3 855 788
Sisäiset	-250 801	-165 078	85 723	65,8	-230 369
TOIMINTAKATE	-3 523 315	-3 299 637	223 679	93,7	-3 857 988
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 718	-2 718	0	100,0	-2 718

Toiminnan kuvaus

Psykososiaalsiin palveluihin kuuluvat psykiatrian poliklinikka, psykiatrinen kuntoutus, nuorisopsykiatrian yksikkö ja perheneuvola. Palveluja tuotetaan pääsääntöisesti Kangasalan ja Pälkäneen asukkaille, mutta palveluita on myyty myös jonkin verran Tampereelle.

Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma on valmistunut sovitun aikataulun puitteissa laaja-alaisen työryhmän toimesta. Psykososiaalisissa palveluissa toimintoja on kehitetty ja muotoiltu siten, että psykiatrisen erikoissairaanhoidon käyttöä ja kuluja saadaan pysymään suunnitellulla tasolla/vähemmän. Yhteistyötä on laajennettu mm. sosiaalitoimen ja vammaispalvelun kanssa.

Psykososiaalisten palveluiden henkilökuntaan on kuulunut 1.1.2014 alkaen myös kuntoutumiskeskus Pälkäneen henkilöstö. Yhteistyö Kangasalan ja Pälkäneen psykiatrisen kuntoutuksen alueella on lähtenyt hyvin käyntiin ja yhteisiä toimintakäytäntöjä on suunniteltu ja otettu käyttöön. Kuntoutumiskeskus Pälkäneellä on tehostettu psykiatrisen kuntoutuksen osuutta. Perheneuvolan johtavan psykologin virka lakkautettiin ja elokuusta alkaen perheneuvolan ja nuorisopsykiatrian esimiehenä on toiminut nuorisopsykiatri. Mielenterveystoimiston nimi vaihtui psykiatrian poliklinikaksi keväällä.

Informatiiviset tunnusluvut

Kangasala

Toimintakäynnit	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Mielenterveystoimisto	5 146	4 583	5 500	4 458
Kuntouttava psykiatria	2 990	4 623	4 000	4 546
Perheneuvola	3 950	4 193	4 000	3 736
Nuorisopsykiatria	1 011	1 523	1 300	1 464

Pälkäne

Toimintakäynnit	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Mielenterveystoimisto	1 508	1 438	x)	1 034
Kuntouttava psykiatria	92	123	x)	x)
Perheneuvola	645	474	x)	346
Nuorisopsykiatria	124	126	x)	181

x) tieto ei saatavilla

4.3.5 Työterveyshuolto

Vastuuhenkilö: ylilääkäri Hannele Hiltunen

Talous

TYÖTERVEYSHUOLTO	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	1 403 200	1 148 596	-254 604	81,9	1 905 364
Ulkoiset	625 200	399 489	-225 711	63,9	1 124 899
Sisäiset	778 000	749 107	-28 893	96,3	780 465
TOIMINTAKULUT	-1 302 001	-1 230 973	71 028	94,5	-1 816 977
Ulkoiset	-1 119 143	-1 070 365	48 778	95,6	-1 625 151
Sisäiset	-182 858	-160 607	22 251	87,8	-191 826
TOIMINTAKATE	101 199	-82 377	-183 576	-81,4	88 387

Toiminnan kuvaus

Kangasalan työterveys tuottaa työterveyshuoltolain tarkoittamassa laajuudessa lakisääteisiä työterveyshuoltopalveluita ja yritysten sairaanhoitosopimusten mukaisella tavalla sairaanhoitopalveluita resurssiensa sallimissa rajoissa. Kangasalan työterveys on vuoden 2014 aikana toiminut aiempaa pienempänä yksikkönä Oriveden palveluiden siirryttyä Tampereen toiminta-alueelle. Palveluita on nyt tuotettu Kangasalan ja Pälkäneen kunnan alueella toimiville yrityksille. Vuosien 2012-2013 tilinpäätöksissä on mukana Oriveden yksikön toimintaa, 2014 vain Kangasalan toimipisteen toiminta.

Henkilöstövajeen ja vaihtuvuuden vuoksi tilikausi muodostui tappiolliseksi. Loppuvuotta kohti saatiin toimintaa tehostettua eikä tilikauden tappio päätynyt niin suureksi kuin se alkusyksystä 2014 näytti kehittyvän. Toiminnan seuraamisessa vuoden 2014 aikana otettiin käyttöön työterveyspalveluiden lakisääteisten osuuden vertaaminen sairaanhoitopalveluiden tuottamiseen ja informatiiviset luvut poikkeavat aiempien vuosien esitystavasta. Tähän seurantatapaan ei vielä vuoden 2014 talousarviossa tunnuslukuja asetettu. Luvuissa näkyy se, että lakisääteisiä palveluita on kyetty kohtuullisesti toteuttamaan ja sairaanhoidon palveluissa näkyy lasku henkilöstövajeen myötä. Vuoden 2014 aikana laki-sääteisten palveluiden taso on saatu pidettyä parempana kuin vuodelle 2015 on tavoitteeksi asetettu.

Informatiiviset tunnusluvut

		TP 2012	TP 2013	TP 2014	TA 2015
Terveyspalveluiden laskutuksen osoittama suhde työkykyä ylläpitävien	KELA I	50 %	49,5 %	52 %	51 %
sairaanhoitollisten	KELA II	47 %	48,5 %	47 %	47 %
ja muiden toimintojen kesken	KELA 0	3 %	2 %	1 %	2 %

4.3.6 Ympäristöterveydenhuolto

Vastuuhenkilö: terveystalouden johtaja Anne Woivalin

Talous

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	158 100	161 308	3 208	102,0	200 404
Ulkoiset	158 100	150 280	-7 820	95,1	191 209
Sisäiset	0	11 028	11 028		9 195
TOIMINTAKULUT	-657 712	-635 937	21 775	96,7	-924 463
Ulkoiset	-537 404	-555 334	-17 931	103,3	-813 838
Sisäiset	-120 308	-80 602	39 706	67,0	-110 625
TOIMINTAKATE	-499 612	-474 628	24 983	95,0	-724 059

Toiminnan kuvaus

Ympäristöterveydenhuollon henkilökuntaan kuului 9 viranhaltijaa, käytettävissä oli 8,3 henkilötyövuotta. Luku on alle lakisääteisen, joten vuoden aikana valmisteltiin 1.1.2015 voimaan tullut uusi, Tampereen kaupungin isännöimä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue.

Ympäristöterveydenhuollon maksullisuus koskee suunnitelmallista valvontaa, valtiolle tehtyä virkatyötä, sekä pieneläinten klinikakäyttöä. Toiminnanharjoittajalta laskutettavaan suunnitelmalliseen valvontaan kuuluu lähes koko elintarvikevalvonta, osa terveydensuojelun valvonnasta, sekä kuluttajaturvallisuusvalvonta. Epidemiaselvitykset ja asunnotarkastusten ensimmäiset käynnit eivät kuulu laskutettaviin suoritteisiin.

Lihantarkastus, ensisaapumisvalvonta ja valvontaeläinlääkärin tekemä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta, sekä kansalliset vierasaine- ja tautivalvontaohjelmat korvataan valtion toimesta.

Lemmikkieläinten eläinlääkintähuollon osalta potilailta peritään vastaanotolla klinikkamaksu.

Vaikka suunnitelman mukaisiin tarkastusmääriin ei päästyäkään, niin suunnitelmallisen valvonnan osuus kasvoi, jolloin maksutulot lisääntyivät enemmän kuin oli arvioitu. Eläinlääkintähuollon klinikkamaksuista ja laitekorvauksista kertyi tuloja arvioidusti.

Toimintakulurakenne pysyi ennallaan. Henkilöstökuluissa säästettiin jättämällä sijaismäärärahoja käyttämättä ja pitämällä vapaaehtoisia palkattomia vapaita. Toiminnan kehittämistä suunnitelmallista valvontaa painottavaksi jatketaan projektimuotoisesti.

Valtakunnalliset valvontatietojen siirtohankkeet YHTI ja KUTI, ovat helpottamassa raportointia keskusviranomaisille. Järjestelmien uusiminen on tuonut kunnille suuria kustannuksia. Yhteistoiminta-alueen muutos aiheuttaa myös merkittävät tietojärjestelmäkulut.

Valvontasuunnitelmaa on toteutettu vaikkakin vajaasti, niin riskiperusteisuuden mukaan. Kokonaistavoitetta ei saavutettu, koska absoluuttista henkilöstöressurssivajetta syvensi aikaa vievät seutuneuvottelut ja seutujen välinen yhteistyö. Myös hankalat sisäilmaongelma-kohteet vievät aikaa suunnitelmalliselta valvonnalta. Suuremmilta ruoka- tai vesiperäisiltä epidemioilta vältyttiin.

Eläinsuojelun osalta suunnitelmallista, ennaltaehkäisevää työtä häiritsi epäilyyn perustuvat tarkastukset.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Eläinlääkintähuolto				
Potilaskäynnit tilalla	2 312	2 152		1 284
Vastaanotolla hoidetut potilaat	6 720	6 617		4 176
Eläinsuojelutarkastukset	74	93		54
Muut tarkastukset	33	30		2
Ympäristöterveysvalvonta				
<i>Elintarvikevalvonta</i> , tarkastukset ja näytteenotto	421	296		220
<i>Terveydensuojelun valvonta</i> , tarkastukset ja näytteenotto	683	666		416
Muut tarkastukset	180	103		150
Lausunnot ja päätökset	86	31		15

Tp 2012 ja Tp 2013 sisältävät myös Oriveden ja Juupajoen.

4.3.7 Sosiaalityön palvelut

Vastuhenkilö: sosiaalityön johtaja Kirsti Anttila

Talous

SOSIAALITYÖN PALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	2 031 400	1 830 122	-201 278	90,1	1 335 356
Ulkoiset	2 031 400	1 818 628	-212 772	89,5	1 321 430
Sisäiset	0	11 494	11 494		13 926
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	6 700	0	-6 700	0,0	0
TOIMINTAKULUT	-10 755 466	-10 659 357	96 109	99,1	-7 922 456
Ulkoiset	-10 444 964	-10 385 084	59 880	99,4	-7 667 147
Sisäiset	-310 502	-274 273	36 229	88,3	-255 309
TOIMINTAKATE	-8 717 366	-8 829 235	-111 869	101,3	-6 587 101
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 000	-13	4 987	0,3	0

Toiminnan kuvaus

Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen laajeneminen Pälkäneen osalta myös sosiaalityön palveluihin 1.1.2014 alkaen näkyy ensimmäistä kertaa toimintatuotoissa ja kuluissa.

Toimintatuotoissa ja –kuluissa näkyy myös koko Kangasalan kunnan työllistämistuotot ja työllistämiskulut ensimmäistä kertaa, kun ne aiemmin oli jaettu eri palvelukeskuksille.

Kangasalan toimintatuottojen osalta valtion korvaus perustoimeentulouesta oli arvioitua pienempi (tot. 79,7 %), samoin toimeentulotuen takaisinperintä (89 %) ja työllistämistuki (tot.92 %). Toisaalta sijoitettujen lasten vanhemmilta perittäviä hoitopäivämaksuja (tot.132 %, lapsiperheiden kotipalvelumaksuja (tot.140%) ja kuntouttavan työtoiminnan valtionkorvausta saatiin arvioitua enemmän.

Toimintakulujen kohdalla ylitykset kohdistuivat työmarkkinatuen kuntaosuuteen (129,9 %) johtuen pitkäaikaistyöttömyyden voimakkaasta kasvusta. Työllisyyspalveluissa lisättiin aktivointitoimenpiteenä erityisesti kuntouttavaa työtoimintaa, mikä toisaalta on hillinnyt työmarkkinatuen kuntaosuutta. Myös lastensuojelun sijaishuollon (laitossijoitukset tot.127,5 % ja perhehoito tot.133,9 %) menot ylittyivät, mikä johtui perhehoidon palkkioiden ja laitosten vuorokausihintojen noususta. Myös lastensuojelun avohuollon tukitoimien (tot.114,6%) sekä päihdehuollon laitoskuntoutuksen ja asumispalvelujen menot (tot.135,8 %) ylittyivät. Päihdehuollon menojen kasvu johtui päihdehuollon asumispalvelujen hoitovuorokausien määrän voimakkaasta kasvusta.

Pälkäneen kunnan osalta sosiaalityön palvelualueen toimintakulut alittuivat erityisesti lastensuojelun sijaishuollon ja päihdehuollon osalta. Ylitykset kohdistuivat aikuissosiaalityön kustannuspaikkaan, johon oli kirjattu työmarkkinatuen kuntaosuuden menot (216 000 euroa), joihin ei talousarviovalmistelussa oltu Pälkäneen osalta varauduttu. Vuoden 2015 osalta on sovittu, että Pälkäneen työmarkkinatuen kuntaosuus ei enää ole sosiaalityön palvelualueen talousarviossa.

Informatiiviset tunnusluvut

Lapsiperheiden sosiaalityö ja perhetyö

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Lastensuojelu				
- avohuollon tukitoimet, asiakkaat vuodessa	460	556	460	556
- perhehoito, asiakkaat vuodessa	33	31	30	27
- nettomenot vuodessa, euroa/asiakas	17 130	23 840	18 520	27 600
- laitoshuolto, asiakkaat vuodessa	27	30	27	28
- nettomenot vuodessa, euroa/asiakas	43 813	47 000	42 870	52 720
Perhetyö				
-lastensuojeluperheitä	65	63	65	63
-muita lapsiperheitä	75	124	90	164

Aikuissosiaalityö, työllisyyspalvelut ja velkaneuvonta

	TP 2012	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toimeentulotuki				
Kotitaloutta vuodessa	830	780	850	822
Nettomenot/kotitalous/vuosi	1 195	1 156	1 284	1 332
Bruttomenot/kotitalous/vuosii	2 481	2 344	2 513	2 358
Päihdehuolto				
Laitoskuntoutuksessa asiakkaita	31	23	31	24
Työllisyyspalvelut				
Työllistettyjä vuoden aikana	50	43	70	50
Työmarkkinatukiharjoittelu ja Työkokeilu (sisältää työharjoittelun)	39	24	60	13
Työvoiman palvelukeskus/asiakkaita	85	151	115	156
Kuntouttava työtoiminta/asiakkaita	21	76	100	188
Velkaneuvonta				
Asiakkaita/Kangasala	199	187	210	239

Lapsiperheiden sosiaalityö ja perhetyö/ Pälkäne

			TA 2014	TP 2014
Lastensuojelu				
- avohuollon tukitoimet, asiakkaat vuodessa			90	100
- perhehoito, asiakkaat vuodessa			2	2
- nettomenot vuodessa, euroa/asiakas			20 000	25 220
- laitoshuolto, asiakkaat vuodessa			2	3
- nettomenot vuodessa, euroa/asiakas			135 000	105 930
Perhetyö				
-lastensuojeluperheitä			30	19
-muita lapsiperheitä			30	56

Aikuissosiaalityö ja velkaneuvonta/Pälkäne

			TA 2014	TP 2014
Toimeentulotuki				
Kotitaloutta vuodessa			250	256
Nettomenot/kotitalous/vuosi			2 200	1 093
Bruttomenot/kotitalous/vuosi			2 300	2 156
Päihdehuolto				
Laitoskuntoutuksessa asiakkaita			2	1
Kuntouttava työtoiminta/asiakkaita			15	23
Velkaneuvonta/asiakkaita			40	36

4.4 SIVISTYSKESKUS

Vastuuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Leena Pajukoski

Varhaiskasvatuksen palvelualueen talousarviotavoitteet toteutuivat uusien tilojen osalta hyvin. Koivurinteen uusi päiväkotitoiminta otettiin käyttöön kesällä 2014. Samalla luovuttiin Laureenin tilapäistiloista sekä Viserryskujan rakennuksesta, jossa toimi yksi päiväkotiryhmä. Tulospalkkausta pilotoitiin kuudessa eri yksikössä. Kustannustietoisuus lisääntyi pilotoinnin ansiosta. Vuoden 2014 tulospalkkaustulokset selviävät keväällä 2015. Lasten sähköisen läsnäoloseuran seudullinen hankintapäätös tehtiin joulukuussa 2014. Käyttöönotto tapahtuu vuoden 2015 keväällä. Kuntarajat ylittävää päivähoitomahdollisuutta käyttivät pääsääntöisesti muuttavat perheet.

Opetuspalveluiden kriittisten menestystekijöiden talousarviotavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin. Koulurakennushankkeiden osalta Suoraman koulun esi- ja perusopetuksen tilojen peruskorjauksen ja laajennuksen toinen vaihe valmistui määräaikaan eli 31.7.2014 mennessä. Huutijärven koulun laajennuksen suunnittelu käynnistyi joulukuussa 2013. Rakentaminen käynnistyi helmikuussa 2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 1 090 600 €:n valtionavustuksen perusopetuksen opetusryhmäkoon pienentämiseen vuosiksi 2014–2015. Valtionavustuksella on palkattu lukuvuodeksi 2014–2015 resurssiopettajia yhteensä 25 Havisevan, Huutijärven, Kirkkoharjun, Liuksialan, Ruutanan, Sariolan, Suoraman, Tursolan, Vatialan, Pikkolan ja Pitkälän kouluille. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lisäavustusta opetusryhmäkoon pienentämiseen 128 800 €, jolla on palkattu 4 resurssiopettajaa lisää kevätlukukaudeksi 2015. Kerhotoiminnan kehittämiseen on saatu valtionapua 46 000 € vuosille 2014–2015. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 20 000 € kehittämisavustuksen Arjen liikettä Kangasalla – hankkeelle ajalle 6/2014-7/2015. Vuosi 2014 oli hankkeen toinen toimintavuosi. Avustus on tarkoitettu käytettäväksi sellaisiin tarkoituksiin, jotka edistävät lasten liikunnallisen toiminnan kehittämistä sekä pitkäjänteistä ja laadukasta järjestämistä esim. välituntiliikunta. Hankkeessa ovat mukana Havisevan, Huutijärven, Kautialan, Kirkkoharjun, Liuksialan, Pikkolan, Pitkälän, Pohjan, Raikon, Ruutanan, Sariolan ja Vatialan koulut. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 22 700 €:n erityisavustuksen pedagogisten ICT-ohjaukseen vuosiksi 2014–2016. Avustuksella edistetään tieto- ja viestintäteknikkaa käyttävän opetuksen pedagogista kehittämistä ja uusien toimintatapojen käyttöönottoa.

Kevään 2014 yhteishaun jälkeen 11 yhdeksäsluokkalaista jäi ilman jatko-opintopaikkaa. Kaksi oppilasta jäi ilman päättötodistusta. Edellisenä keväänä ilman jatko-opintopaikkaa jäi 17 yhdeksäsluokkalaista. Yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneet ovat saaneet kuitenkin opiskelupaikan mm. lukion peruutuspaikoilta, ammatillisen koulutuksen vapailta paikoilta sekä peruutuspaikoilta ja ammattistartista. Lisäksi opiskelupaikka on järjestynyt myös perusopetuksen lisäopetuksen luokalta (10-luokka), joka toimii Huutijärvellä TREDUn Kangasalan toimipisteessä.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kriittisten menestystekijöiden mukaiset talousarviotavoitteet toteutuivat osittain. Vatialan kirjaston toiminta uusissa tiloissa käynnistyi onnistuneesti. Kirjastopalveluiden strategiatyötä tehtiin panostamalla aiempaa pitkäjänteisempään toiminta- ja hankesuunnitteluun. Pääkirjaston asiakaskäyttöön saatiin digitointiasema AVIn hankeavustuksella, ja vuosien 2014-15 vaihteessa käynnistyi myös kaksi muuta AVI-rahoitteista hanketta, nuorten kirjastopalveluiden kehittämishanke ja kirjastojen esteettömyyskartoitukset.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistyömallin synnyttämistä Kangasala-talo -organisaation kanssa jatketaan. Uuden kulttuuriohjelman laatimisprosessi ei päässyt eteneeseen, vaan ohjelmatyötä tehdään vuonna 2015. Kulttuuripalvelut toteuttivat vuoden 2014 alussa pilottityöpajat kaikille kunnan 3.-luokkalaisten osana Pirkanmaan lastenkulttuurihanketta, jonka kokemusten pohjalta käynnistetään myös kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa.

Vapaa-aikapalveluiden kriittisten menestystekijöiden mukaiset talousarviotavoitteet täyttyivät osittain. Nuorisotilatoiminta on sujunut hyvin ja resurssien puitteissa. Vatialan nuorisotila Veturin toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin, ja nuoret ovat ottaneet paikan omakseen. Sahalahden nuorisotilatoiminta jouduttiin siirtämään syksystä 2014 alkaen Sahalahden vanhan kunnantalon toiseen kerrokseen, koska Sariolan koulu tarvitsi koulun yhteydessä toimivan nuorisotilan opetuskäyttöön. Nuorisotilatoiminnan piirissä on kaikkiaan n. 500 lasta ja nuorta. Nuorisotyö on tiivistänyt yhteistyötään yläkoulujen sekä sosiaali- ja terveyskeskuksen kanssa perustamalla tukea tarvitsevien nuorten pienryhmiä.

Tampereen seutukunnan yhteisen nuorisotyöohjelman mukaisia toimenpiteitä on jalkautettu ja ohjelman puitteissa järjestettiin mm. koko seutukunnan kattanut nuorisokysely 7.-9. -luokkalaisten keskuudessa. Lisäksi on toteutettu tyytyväisyyskyselyt nuorisotiloilla toiminnan kehittämiseksi. Nuorten monialaisen verkostotyöryhmän toiminta sulautettiin kunnan hyvinvointityöryhmään.

Pitkälän skeitti-puisto valmistui juuri loppuvuoteen mennessä ja avajaiset pidetään keväällä. Hanke sai Euroopan maaseudun kehittämisrahaston Leader-tukea. Ulko- ja muiden liikuntapaikkojen rakentamishankkeet eivät ole edenneet. Kunnanjohtajan toimesta kuntaan keväällä 2014 perustettu Liiku- ja leiki työryhmä on työstänyt kunnan kotisivuille kuvauksia ja tarinakarttoja mm. liikunta- ja vaellusreiteistä sekä tiedot leikkikentistä. Aineistoa täydennetään jatkuvasti. Tulevan kevään ja kesän aikana on tarkoitus uusia ja yhdenmukaistaa kaikki reittien opastukset ja viitotukset.

Erityis- ja ikäihmisten liikuntaryhmiä on toiminut noin 25 ryhmää / vko. Toiminnassa on mukana kaikkiaan noin 450 henkilöä.

Talous

SIVISTYSKESKUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	4 518 800	4 979 071	460 271	110,2	4 802 629
Ulkoiset	4 518 800	4 856 498	337 698	107,5	4 688 982
Sisäiset	0	122 573	122 573		113 647
TOIMINTAKULUT	-63 901 408	-61 278 359	2 623 049	95,9	-61 958 507
Ulkoiset	-45 735 319	-44 636 526	1 098 793	97,6	-44 961 465
Sisäiset	-18 166 089	-16 641 833	1 524 256	91,6	-16 997 042
TOIMINTAKATE	-59 382 608	-56 299 287	3 083 321	94,8	-57 155 878
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-885 495	-817 386	68 109	92,3	-597 408

Kriittinen menestystekijä -hyvinvointipalvelujen riittävyys

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Tilojen riittävyys:	Investointien toteutuminen aikataulussa, jotta vältetään tilapäistilojen käyttöönottoa *	Neljän luokan suuruinen siirtokelpoinen tila Vatialan koululla syksystä 2013 lähtien
Palveluverkon kehittämissuunnitelman toteutuminen oman palvelukeskuksen osalta	Suoraman koulun perusopetuksen tilojen peruskorjauksen ja laajennuksen toisen vaiheen valmistuminen Huutijärven koulun laajennuksen ja esiopetustilojen rakentamisen käynnistyminen * Ruutanen koulun uusien tilojen ja Koivurinteen päiväkodin käyttöönotto aikataulun mukaisesti	Koulun laajennuksen ja peruskorjauksen toinen vaihe valmistui määräaikaan eli 31.7.2014 mennessä Rakennustyöt käynnistyvät 2/2015. Hanke valmistuu 5/2016 mennessä Uudet tilat otettiin käyttöön aikataulun mukaisesti 1.8.2014
Lasten ja nuorten varhainen tukeminen	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja toimenpideohjelman laadinta palvelukeskusten yhteistyönä Ykkösluokkien muodostaminen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämissuunnitelmassa määritellyn ryhmäkoon (max 20 oppilasta) mukaisesti koulujen tilat huomioiden *	Suunnitelma on valmistunut Tavoite toteutui opetusryhmäkoon pienentämiseen myönnettyllä valtionavustuksella palkattujen resurssiopettajien avulla
Nuorten syrjäytymisen ehkäisy	Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen sosiaali- ja terveyskeskuksen kanssa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi *	Nuorisotyöhön on perustettu erityisryhmiä yhteistyössä koulun ja sosiaali- ja terveyskeskuksen kanssa
	Koulujen kerhotoiminnan vakiinnuttaminen * Nuorisolain edellyttämän monialaisen yhteistyöryhmän työskentelyn kehittäminen * Nuorten työttömien työllistäminen esimerkiksi vapaa-aikapalveluihin	Kerhotoiminta on vakiintunut koulujen toimintatavaksi. Kunta järjestää tavallisten oppilaskerhojen lisäksi monipuolista oppilashuollollista kerhotoimintaa. Joustava koulupäivä-kokeilu jatkuu Kautialan ja Sariolan kouluilla. Nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkostotyöryhmän toiminta on yhdistetty kunnan Hyvinvointityöryhmän toimintaan 1.1.2015 alkaen. Vapaa-aikapalvelut on ottanut esim. kuntouttavaan työtoimintaan henkilöitä mahdollisuuksiensa mukaan.

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

Kriittinen menestystekijä

-vapaa-ajan palvelutarjonnan riittävyys ja laatu

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Liikuntatilat ja niiden ajanmukaisuus	Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen kunnan viheralueohjelman 2013–2020 mukaisesti*	Suunnitelmaa ei ole voitu noudattaa kunnan säästötoimenpiteiden vuoksi
Kirjasto- ja nuorisotilat ja niiden ajanmukaisuus	Vatjalan veturikorjaamoon saneerattujen uusien tilojen toimintojen vakiintuminen	Kirjaston toiminta käynnistyi hyvin ja asiakaskäyntejä oli selvästi aiempaa enemmän. Nuorisotilatoiminta on hyvällä pohjalla ja nuoret ovat ottaneet tilan omakseen
Urheiluseurojen ja nuorisoyhdistysten tuottamat palvelut	Urheiluseuroille ja nuorisoyhdistyksille tarjotaan mahdollisuudet monipuoliseen palveluiden tuottamiseen riittäväillä tiloilla ja avustuksilla	Tila- ja avustuskehityksessä ei ole tapahtunut muutoksia
Aikuisten omaehtoisen opiskelun ja harrastamisen mahdollisuudet	Kansalaisopiston opetuspisteitä on kattavasti kunnan alueella *	Kunnan alueella oli opetuspisteitä 42, joista 17 oli nauhataajaman ulkopuolella eli 40 %

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

Kriittinen menestystekijä

-talouden tasapainotus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Talouden tasapainottamisohjelman ja palveluverkon kehittämissuunnitelman toteutuminen oman palvelukeskuksen osalta	Rakenteellisten muutosten valmistelu	Päiväkoti- ja kouluverkkosuunnitelman laadintatyö käynnistyi syksyllä 2014. Suunnitelma valmistuu 4/2015 mennessä.
	Kustannustietoisuuden kasvaminen ja resurssien tehokas käyttö	On toteutunut esimieskoulutusten myötä sekä tulospalkkauspilotoinnin kautta.
	Tulospalkkauksen pilottikokeilun käyttöönotto varhaiskasvatuksessa	Tulospalkkauksen pilottikokeilu eteni suunnitelmien mukaisesti kuudessa päiväkodissa

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

Kriittinen menestystekijä

-organisaation ja prosessien toimivuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Strategiatyö	Kirjastopalvelujen strategian työstäminen osana kirjaston laatutyötä*.*	Kirjastopalveluiden aiempaa pitkäjänteisempi toimintasuunnitelma valmistui.
	Uuden kulttuuriohjelman laatiminen *	Kulttuuriohjelma ei valmistunut, vaan se laaditaan v. 2015
Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen yhteistoiminta kulttuuritalo-organisaation kanssa	Yhteisten toimintaperiaatteiden määrittely ja yhteistyömuotojen kartoittaminen.*	Yhteistyömallin kehittäminen käynnistyi ja jatkuu v. 2015

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

Kriittinen menestystekijä
-uudet palvelutuotantotavat ja seutuyhteistyö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Seudulliset sopimukset	Lasten läsnäolon sähköisen seurantarjestelmän käyttöönotto Päivähoitomahdollisuus yli kuntarajojen	Lasten sähköisen läsnäoloseurantarjestelmän hankinta päätettiin loppuvuonna 2014 ja käyttöönotto siirtyi vuoden 2015 puolelle. Päivähoitoa yli kuntarajojen käytettiin satunnaisesti
Kehittämishankkeiden määrä	Seudullisiin kehittämishankkeisiin osallistuminen (Osaava-opettajien täydennyskoulutushanke, opetuksen laatukriteerien laadintatyö, opetussuunnitelmatyö)* Arjen liikettä Kangasalla –hankkeen käynnistäminen Tampereen seutukunnan nuorisotyöohjelman 2013–2016 toimenpide-ehdotusten toteuttaminen* Tampereen kaupunkiseudun vapaa-aikaryhmän työskentelyyn osallistuminen* Kunnan liikuntapoliittisen ohjelman laatiminen vuosille 2014–2018	Opetushenkilöstö on osallistunut Osaava-hankkeen järjestämiin täydennyskoulutuksiin. Laatu-hanke päättyi vuoden 2014 lopussa. Kehittämistyö jatkuu edelleen. Seudullinen tuntijakopäätös on tehty. Seudulliset oppiaineryhmittäiset työryhmät aloittivat työnsä. Kunnallinen opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt. V. 2014 oli hankkeen toinen toimintavuosi. Koulutusta järjestettiin opettajille ja välikkäritoiminnanohjaajina toimiville oppilaille. Välikkäritoimintaa järjestettiin, ja kouluille hankittiin liikuntavälineistöä. Toimenpiteiden toteuttaminen on käynnissä. Seudullinen nuorisokysely on toteutettu keväällä 2014. Hankerahalla on palkattu nuorisoasiamies. Seutusivistyksen alainen vapaa-aikaryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja on toteutettu mm. erilaisten käytäntöjen kartoitusta kunnissa. Ohjelman laatiminen aloitetaan vuoden 2015 aikana, kun uusi liikuntalaki tulee voimaan.

Kriittinen menestystekijä
-osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Työhyvinvointi	Henkilöstön aktiivinen mukanaolo palvelujen kehittämistyössä * Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen järjestämällä säännöllisesti kehittämis- ja koulutuspäiviä* Työkierromahdollisuudet aktiivisesti käytössä ammatillisen osaamisen lisäämiseksi *	Henkilöstö on osallistunut palveluiden kehittämiseen moniammatillisissa kehittämissäpäivissä Henkilöstöhallinto järjesti useita kaikille esimiehille suunnattuja koulutus- ja infotilaisuuksia. Työnkierto on henkilöstön käytettävissä eri toimintasektoreilla.

*pidempiaikainen, enemmän kuin talousarviovuosi

4.4.1 Sivistyskeskuksen yhteispalvelut

Vastuuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Leena Pajukoski

Talous

SIVISTYSKESKUKSEN YHTEISPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	0	103	103		2 142
Ulkoiset	0	103	103		2 142
TOIMINTAKULUT	-356 076	-316 506	39 570	88,9	-303 418
Ulkoiset	-236 015	-176 170	59 845	74,6	-185 335
Sisäiset	-120 061	-140 337	-20 276	116,9	-118 083
TOIMINTAKATE	-356 076	-316 404	39 673	88,9	-301 276

Toiminnan kuvaus

Sivistyskeskuksen yhteispalveluiden arvioitua pienemmät menot johtuvat säästöistä sijaisten palkkaamiseen varatuissa määrärahoissa sekä muissa palkkakuluissa.

4.4.2 Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuksen johtaja Anni Aalto-Ropo

Talous

VARHAISKASVATUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	2 664 370	2 757 337	92 967	103,5	2 795 412
Ulkoiset	2 664 370	2 757 337	92 967	103,5	2 795 412
TOIMINTAKULUT	-23 609 313	-21 416 178	2 193 134	90,7	-22 639 087
Ulkoiset	-17 041 676	-16 018 822	1 022 853	94,0	-16 750 081
Sisäiset	-6 567 637	-5 397 356	1 170 281	82,2	-5 889 006
TOIMINTAKATE	-20 944 943	-18 658 842	2 286 101	89,1	-19 843 675
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-187 878	-149 293	38 585	79,5	-80 712

Toimintatuottojen arvioitu suurempi kertymä johtuu kotikuntakorvaustuotoista sekä paremmin kertyneistä asiakasmaksuista. Säästöt ovat syntyneet pääsääntöisesti ulkoisista menoista sijaismäärärahojen käytöstä, asiakaspalveluiden ostoista sekä kalustoista. Lisäksi säästöä on syntynyt eri menokohdilta pienempiä summia, joista loppusumma koostuu.

Informatiiviset tunnusluvut

Lasten päiväkodit 2012-2014

	Oma	Osto-	Oma	Osto-	Oma	Osto-
	toiminta	palvelut	toiminta	palvelut	toiminta	palvelut
Tilanne 31.12.	2012		2013		2014	
Lasten päiväkodit, lkm	20		20		18	
Lapsia kokopäivähoidossa	1058	18	1003	16	1009	18
0-2 vuotiaat	240	3	210	3	219	3
3-6 vuotiaat	816	15	792	13	787	15
7 ja yli vuotiaat	2		1		3	
Lapsia osapäivähoidossa	323	6	363	8	355	2
0-2 vuotiaat	1		5		3	
3-6 vuotiaat	314	6	346	8	339	2
7 ja yli vuotiaat	8		12		13	
Hoidossa olevista lapsista						
erityispäivähoito	98		77		80	
ilta-, yö- ja viikonloppuhoito	71		89		56	
10 tai 15 pv/kk	253	3	233	1	270	2
Avoimessa varhaiskasvatus- toiminnassa lapsia						
virikekerhossa 4-5 v.	128		138		148	
parkkitoiminnassa ja avoimessa perhekerhossa	144		107		124	
Esiopetuksessa olevia lapsia						
päiväkodissa	328	6	344	16	348	7
kouluissa	121		106		102	1

Kunnallisten päiväkotien nettokäyttökustannukset 2011-2014

Nettokäyttökustannukset, € /hoitopäivä	2011	2012	2013	2014
Päiväkodit yhteensä	67,07	64,17	58,90	ei saatavilla

Perhepäivähoidon nettokäyttökustannukset 2011-2014

Nettokäyttökustannukset, € /hoitopäivä	2011	2012	2013	2014
Perhepäivähoito yhteensä	58,32	68,02	66,57	ei saatavilla
Ryhmäperhepäivähoito	84,80	82,15	80,41	ei saatavilla

4.4.3 Opetuspalvelut

Vastuuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Leena Pajukoski

Talous

OPETUSPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	1 611 900	1 992 786	380 886	123,6	1 798 582
Ulkoiset	1 611 900	1 874 877	262 977	116,3	1 687 704
Sisäiset	0	117 909	117 909		110 878
TOIMINTAKULUT	-35 528 339	-35 429 486	98 853	99,7	-34 838 909
Ulkoiset	-25 296 905	-25 436 225	-139 319	100,6	-25 094 839
Sisäiset	-10 231 434	-9 993 261	238 173	97,7	-9 744 070
TOIMINTAKATE	-33 916 439	-33 436 700	479 739	98,6	-33 040 328
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-571 117	-548 781	22 336	96,1	-431 658

Toiminnan kuvaus

Tulojen arvioitua suurempi kertymä johtuu sivistyskeskuksen hakemista valtionavusta mm. perusopetusryhmäkoon pienentämiseen, kerhotoiminnan kehittämiseen ja pedagogisten ICT-ohjaukseen. Ulkoisten menojen ylittyminen johtuu ylityksistä henkilöstömenoissa ja palvelujen ostoissa.

Informatiivisia tunnuslukuja

Vuosi	Oman perusopetuksen käyttökustannukset (netto) €/opp.	Kotikuntakorvauksen perusosa €/opp.
2014	8 210	5 952
2013	8 176	5 863
2012	8 236	5 693
2011	7 684	5 237
2010	7 361	5 154

Vuosi	Oman lukiokoulutuksen käyttökustannukset (netto) €/opp.	Lukion yksikköhinta €/opp.
2014	7 027	5 862
2013	7 463	6 127
2012	6 974	6 118
2011	5 983	5 605
2010	5 761	5 522
2009	5 255	5 395
2008	5 036	5 234

Keskimääräiset ryhmäkoot:

Lukuvuosi	Luokat 0–2	Luokat 3–4	Luokat 5–6	Luokat 0–6
2009-2010	18	23	25	21
2010-2011	19	23	26	22
2011-2012	19	22	24	21
2012-2013	18	21	25	21
2013-2014	18	22	24	21
2014-2015	19	23	23	21

4.4.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: kulttuurijohtaja Taina Sahlander

Talous

KIRJASTO JA KULTTUURIPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	86 530	63 866	-22 664	73,8	73 234
Ulkoiset	86 530	63 866	-22 664	73,8	73 234
TOIMINTAKULUT	-3 006 255	-2 793 578	212 677	92,9	-2 557 887
Ulkoiset	-2 126 141	-2 064 734	61 408	97,1	-1 678 667
Sisäiset	-880 114	-728 844	151 270	82,8	-879 221
TOIMINTAKATE	-2 919 725	-2 729 713	190 013	93,5	-2 484 654
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-115 000	-107 755	7 245	93,7	-81 175

Toimintatuottoja ei kertynyt tavoitteen mukaisesti. Kirjaston keskeiset tulolähteet ovat myöhästymismaksut ja varausmaksut. Kunnan sisäiset varausmaksut poistuivat v. 2014 alussa (PIKI-kirjastojen yhteinen suuntaus).

Ulkoisissa toimintakuluissa säästöt ovat syntyneet talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti mm. kirjastoaineistosta ja kalustosta. Lisäksi poistot koneista ja kalustosta eivät ole toteutunut arvioidusti. Sisäisissä kuluissa merkittävää säästöä on toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalveluissa ja siivouspalveluissa.

Kirjastopalvelujen informatiiviset tunnusluvut

	2012	2013	2014
Lainat	597 810	567 432	581 098
Lainat/asukas	19,99	18,84	19,12
Vuotuinen kävijämäärä	327 012	314 673	316 770
Käynnit/asukas	10,94	10,45	10,42
Verkkokäynnit	91 079	97 479	106 058
Kirjastonkäytön opetus	50	44	74
Kustannukset/lainaus	3,88	3,93	3,51
Kokonaiskustannus €/asukas	77,50	74,10	67,17
Aineistomääräraha/asukas	7,14	6,72	6,54

4.4.5 Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: vapaa-aikakoordinaattori Asko Koskinen

Talous

VAPAA-AIKAPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	156 000	164 331	8 331	105,3	133 438
Ulkoiset	156 000	159 666	3 666	102,4	130 669
Sisäiset	0	4 664	4 664		2 769
TOIMINTAKULUT	-1 183 600	-1 115 828	67 771	94,3	-1 409 849
Ulkoiset	-841 652	-753 410	88 241	89,5	-1 064 806
Sisäiset	-341 948	-362 418	-20 470	106,0	-345 043
TOIMINTAKATE	-1 027 600	-951 498	76 102	92,6	-1 276 411
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 500	-11 557	-57	100,5	-3 863

Toiminnan kuvaus

Kokonaisuudessaan vapaa-aikapalveluiden talousarvio toteutui hyvin. Toimintatuottoja kertyi arvioitua enemmän. Liikunnan osalta ylitystä tuli reilusti, johtuen lähinnä tilavuokrien 2,7 % indeksikorotuksesta ja lisääntyneistä liikuntaryhmämaksuista. Vastaavasti nuorisotyön puolella jäätiin jonkin verran arvioidusta siksi, että kesäkaudella toteutui vain 5 leiriä, budjetoidun 8 sijaan eikä tilavuokrissa saavutettu aivan arvioitua tasoa.

Toimintakulut ylittyivät sisäisten rakennusten ja huoneistojen vuokratulujen osalta. Ulkoisten toimintakulujen saavutettu säästö johtuu pitkälle siitä, että nuorisopuolen kaikki suunnitellut toiminnot eivät vuoden aikana ole toteutuneet.

4.4.6 Kansalaisopistopalvelut

Vastuuhenkilö: sivistystoimenjohtaja Leena Pajukoski

Talous

KANSALAIPOPISTOPALVELUT	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	0	650	650		-259
Ulkoiset	0	650	650		-259
TOIMINTAKULUT	-217 825	-206 782	11 044	94,9	-207 784
Ulkoiset	-192 930	-187 166	5 765	97,0	-187 566
Sisäiset	-24 895	-19 616	5 279	78,8	-20 219
TOIMINTAKATE	-217 825	-206 132	11 694	94,6	-208 043

Arvioitua pienemmät toimintamenot johtuvat säästöistä asiakaspalvelujen ostoissa.

Informatiiviset tunnusluvut

Vuosi	Opetuksen keskihinta	Valtionosuuden perustana oleva yksikköhinta
2014*)	72,11 €	78,61 €
2013*)	73,37 €	78,26 €
2012	67,09 €	78,26 €
2011	61,67 €	78,37 €
2010	62,20 €	77,14 €
2009	60,55 €	75,19 €

*) Kangasalan opistopalvelujen tuottamisesta on vastannut 1.1.2013 alkaen Valkeakoski-opisto. Opistotoiminnan järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti Valkeakoski-opisto laskuttaa Kangasalan kunnalta valtionosuuksien ja kurssimaksutulojen vähentämisen jälkeen 28 €/ tunti.

4.5 TEKNINEN KESKUS

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mikko Ilkka

Toiminnan kuvaus

Teknisen keskuksen toimissa on vuoden aikana painottunut valtion ja Tampereen kaupunkiseudun kuntien hyväksymän MAL-aiesopimuksen toteuttaminen. Vuoden aikana on valmistunut keskustan kiertoliittymä ja Kuohunharjuntien perusparannus ja käynnistetty Tampereelle johtavan pyöräilyn ja kävelyn laatukäytävän rakentaminen. Keskustakorttelin kehittämistä on jatkettu muutoinkin ja valmistunut Kangasala-talo lähiympäristöineen lisää keskustan vetovoimaa ja toimintoja.

Maankäytön suunnittelussa ovat painottuneet seudun rakennesuunnitelman ja maakuntakaavan uudistamiseen osallistuminen. Niiden toteuttamista ohjataan seuraavan MAL-aiesopimuksen ja käynnistyneen kuntakohtaisen toteutusohjelman avulla. Seudullista yhdyskuntarakenteen eheyttämistä toteuttavia osayleiskaavoja on saatu hyväksytyksi Lamminrahkan ja Vatialan alueille. Niiden toteuttamista jatketaan aikataulun mukaan hyvässä yhteistyössä Tampereen kanssa.

Kuluneena vuonna asuntotuotannon määrä nousi hieman edellisvuodesta. Viime vuonna valmistui 169 asuntoa, tasaisesti eri talotyyppeihin. Taantuma tuntui erityisesti omakotitonttien vähäisenä kysyntänä. Pikkolan alueen kehittäminen on viivästynyt, kun isojen hankkeiden aikataulu on valtakunnallisten sote- ja koulutuslinjausten vuoksi muuttunut.

Taantuma vähensi palvelukeskuksen tuloja eikä talousarvion tulotavoitteita kaikilta osin saavutettu. Talouden tervehdyttämiseen liittyvät säästötavoitteet toteutuivat.

Sahalahden ja Kuhmalahden välinen siirtoviemäri etenee toteutusvaiheeseen kun valtio antoi rahoituspäätöksensä hankkeelle.

Paikkatiedon kysyntä on voimakkaassa kasvussa. Avoimelle datalle on tarvetta ja seudullista hyödyntämistä pyritään lisäämään. Kuntien osaamista ja teknisiä välineitä hyödynnetään seudulliseen aineistojen tuottamiseen ja avoimeen jakeluun kansallisen Paikkatietoikkunan kautta.

Talous

TEKNINEN KESKUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
sis. Kuhmalahden vesi					
TOIMINTATUOTOT	1 561 900	1 329 542	-232 358	85,1	1 650 061
Ulkoiset	1 545 600	1 294 093	-251 507	83,7	1 620 699
Sisäiset	16 300	35 449	19 149	217,5	29 362
TOIMINTAKULUT	-9 638 305	-8 702 465	935 841	90,3	-8 589 450
Ulkoiset	-8 781 173	-7 904 880	876 294	90,0	-7 798 317
Sisäiset	-857 132	-797 585	59 547	93,1	-791 133
TOIMINTAKATE	-8 076 405	-7 372 923	703 483	91,3	-6 939 388
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 819 000	-4 507 287	311 713	93,5	-4 936 832

Kriittinen menestystekijä

- elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen
- vapaa-ajan palvelutarjonnan riittävyys ja laatu

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Monipuolinen työpaikkatonttien tarjonta	Aseman teollisuusalueen esirakentaminen käynnistetään	Asemakaava on valmistunut, mutta toteuttamisen määrärahat poistettiin valtuusto 14.4.2014/§ 25.
Keskustan toimivuus ja palveluiden monipuolisuus	Kuohunharjuntien uudistaminen keskustan julkiseksi ulkotilaksi toteutettu Pikkolan alueen kehittäminen osaksi keskustan palveluita	Kuohunharjuntie on uudistettu Pikkolan alueen kehittämishanke on hidastunut
	Väestörakenteen monipuolistaminen asuntotarjonnan avulla	Asuntotuotanto on ollut monipuolista
Puistojen ja ulkoalueiden toimivuus	Keskustan ja Pikkolan virkistyspalveluiden monipuolistaminen	Kuohunlahdenpuisto virkistysreititeinen on rakennettu

Kriittinen menestystekijä

- maapolitiikan ja kaavoituksen onnistuminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Yhdyskuntarakenteen toimivuus ja taloudellisuus	Lamminrahkan asemakaavoitus käynnistetään ja liikennesuunnittelussa painotetaan kestäviä liikkumismuotoja Maaseudun elinvoimaisuuden tukeminen kyläkaavoitusta jatkamalla	Lamminrahkan yleissuunnittelu on käynnistetty helpottamaan asema-kaavan laatimista Pakkalan kyläkaavaehdotus on nähtävillä
Maanhankinnan kohdentuminen	Maanhankintaa taajamarakenteen sisällä tehostetaan	Maata on hankittu Lamminrahkasta, Ilkosta ja Ruutanasta
Keskitehokkaan rakentamisen kehittäminen	Monipuolinen asuintonttutuotanto täydennysrakentamisessa.	Tonttien monipuolisuuteen on kiinnitetty huomiota nauhataajaman yleis- ja asemakaavoituksessa.
Tonttitarjonnan houkuttelevuus	Maanhankinnan ja kaavoituksen painottaminen palveluiden ja joukkoliikenteen läheisyyteen	Toimet ovat painottuneet Vatialan, Lentolan ja Suoraman keskeisille alueille joukkoliikenteen laatuikäytävän varteen.

Kriittinen menestystekijä

- prosessien toimivuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Maankäytön toteuttamisohjelman toteutuminen	Maankäytön suunnittelu, palveluverkkoa ja yhdyskuntatekniikan investointeja ohjataan kokonaisvaltaisesti	Toteuttamisohjelman laatiminen on käynnistetty
Yhdyskuntarakenteen ja palveluverkon yhteensovittaminen	Uudet alue- ja rakennushankkeet aloitetaan toteutusohjelman mukaisesti	Toteuttamisohjelma ei ole valmistunut. Tavoitteen mukaiseen ohjelmointiin päästäneen vuoden 2015 aikana.

Kriittinen menestystekijä

- osaava ja uudistuskykyinen henkilöstö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2013	Toteutuminen 2013
Henkilöstön osaamisen ja toiminnan jatkuva kehittäminen	Uusien toimintatapojen käyttöön otto ja soveltaminen	Työtä kehitetään jatkuvasti. Uusia toimintatapoja, laitteistoja ja ohjelmistoja on otettu käyttöön.
Prosessityöskentelyn toimivuus	Tiimityöskentelyn tehostaminen	Koulutuspäivän teemoina oli tiimityöskentely ja varautuminen normaaliolojen häiriötilanteisiin

4.5.1 Teknisen keskuksen yhteispalvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mikko Ilkka

Talous

TEKNISEN KESKUKSEN YHTEISPALVE	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTAKULUT	-155 813	-96 352	59 460	61,8	-136 991
Ulkoiset	-92 230	-89 566	2 663	97,1	-90 680
Sisäiset	-63 583	-6 786	56 797	10,7	-46 310
TOIMINTAKATE	-155 813	-96 352	59 460	61,8	-136 991

4.5.2 Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: johtavan rakennustarkastajan sijainen rakennustarkastaja Pirjo Palmu-Heinänen

Talous

RAKENNUSVALVONTA	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	666 610	589 968	-76 642	88,5	539 255
Ulkoiset	666 610	572 668	-93 942	85,9	526 122
Sisäiset	0	17 300	17 300		13 133
TOIMINTAKULUT	-664 679	-548 722	115 957	82,6	-661 327
Ulkoiset	-491 810	-396 022	95 788	80,5	-496 827
Sisäiset	-172 869	-152 700	20 169	88,3	-164 500
TOIMINTAKATE	1 931	41 246	39 316	2136,4	-122 072

Toiminnan kuvaus

Rakentamisen kokonaismäärä väheni vuonna 2014 edelliseen vuoteen nähden, minkä vuoksi talousarvion mukaista tuottotavoitetta ei saavutettu. Toimintakuluissa saavutettiin säästöjä mm. henkilöstökuluista vapaaehtoisten palkattomien vapaiden ja virkavapaiden ansiosta. Myös 2014 vuoden alussa asetetut lisäsäästötavoitteet saavutettiin täysimääräisesti. Toimintakatetta ja vuoden 2014 kokonaistulosta voidaan pitää yleiseen taloustilanteeseen ja rakentamisen vähäisyyteen nähden hyvänä.

Pysäköinninvalvonta

Vastuuhenkilö: johtavan rakennustarkastajan sijainen rakennustarkastaja Pirjo Palmu-Heinänen

Talous (luvut sisältyvät rakennusvalvonnan talouslukuihin)

PYSÄKÖINNINVALVONTA	Ta + Mta 2014	Tp 2014	Erotus	TOT-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	163 000	180 503	17 503	110,7%	141 801
Ulkoiset	163 000	180 503	17 503	110,7%	141 801
TOIMINTAKULUT	-98 088	-97 457	631	99,4%	-97 238
Ulkoiset	-84 810	-84 231	579	99,3%	-84 784
Sisäiset	-13 278	-13 226	52	99,6%	-12 454
TOIMINTAKATE	64 912	83 046	18 134	127,9%	44 563

Pysäköintivirhemaksun korotus vuoden 2014 aikana kompensoi pysäköintivirhemaksujen määrän lievää vähenemistä vuoteen 2013 nähden. 2014 vuoden alussa asetetut lisäsäästötavoitteet saavutettiin täysimääräisesti. Pysäköinninvalvonnan tuotot ja kulut vuodelta 2014 vastaavat talousarviossa esitettyjä ja tulosta voidaan pitää hyvänä ja asetettujen tavoitteiden mukaisena.

4.5.3 Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö Tuomo Antila

Talous

YMPÄRISTÖNSUOJELU	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	48 000	39 809	-8 191	82,9	40 831
Ulkoiset	48 000	39 459	-8 541	82,2	40 429
Sisäiset	0	350	350		402
TOIMINTAKULUT	-300 183	-224 380	75 803	74,7	-242 917
Ulkoiset	-262 267	-189 649	72 618	72,3	-207 458
Sisäiset	-37 916	-34 731	3 185	91,6	-35 459
TOIMINTAKATE	-252 183	-184 571	67 612	73,2	-202 086
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	0		0

Toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tuotot koostuvat ilmoitusten ja lupien käsittelymaksuista sekä voimassa olevien maa-aineslupien valvontamaksuista. Ympäristönsuojelun tulot olivat edelliseen vuoteen verrattuna samalla tasolla. Toimintakuluihin asetettu säästötavoite saatiin toteutettua. Lisäksi ympäristötarkastajan virkavapaus vaikutti merkittävästi menojen alittumiseen.

4.5.4 Kaavoitus

Vastuuhenkilö: kaavoitusarkkitehti Markku Lahtinen

Talous

KAAVOITUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	131 620	166 388	34 768	126,4	167 639
Ulkoiset	131 620	166 008	34 388	126,1	167 639
Sisäiset	0	380	380		0
TOIMINTAKULUT	-819 485	-712 340	107 145	86,9	-742 804
Ulkoiset	-742 917	-631 716	111 201	85,0	-670 806
Sisäiset	-76 568	-80 624	-4 056	105,3	-71 999
TOIMINTAKATE	-687 865	-545 952	141 912	79,4	-575 166

Toiminnan kuvaus

Kaavoituksen painopiste oli yleiskaavoituksessa. Hyväksymiskäsittelyssä olivat sekä Vatialan että Lamminrahkan yleiskaavat. Asemakaavojen tonttireserviä onnistuttiin kasvattamaan.

4.5.5 Paikkatieto ja mittaus

Vastuuhenkilö: paikkatietoinsinööri Lilli Hervamaa

Talous

PAIKKATieto JA MITTAUS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	42 670	38 253	-4 417	89,6	87 025
Ulkoiset	42 670	38 253	-4 417	89,6	87 025
TOIMINTAKULUT	-1 165 924	-1 145 177	20 747	98,2	-999 495
Ulkoiset	-1 080 880	-1 054 720	26 160	97,6	-920 746
Sisäiset	-85 044	-90 457	-5 413	106,4	-78 749
TOIMINTAKATE	-1 123 254	-1 106 924	16 330	98,5	-912 470
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 000	-8 000	0	100,0	-2 149

Toiminnan kuvaus

Maan hankinta painottui Lamminrahkan alueelle. Avoin data on hieman heikentänyt tuloja, koska nykyään saadaan paljon paikkatietoaineistoja ilmaiseksi ja näin olleen myös kunnat joutuvat luovuttamaan aineistojaan avoimena datana. Valtakunnallinen taloustilanne vaikuttaa tonttien menekkiin siten, että kaikille tarjolla oleville tonteille ei ole löytynyt ottajaa ja vuokrausmahdollisuutta on käytetty entistä enemmän. Tarastejärven alueelle tehtiin omana työnä kantakarttaa noin 208 ha.

4.5.6 Yhdyskuntatekniikka

Vastuuhenkilö: rakennuspäällikkö Merja Saarilahti

Talous

YHDYSKUNTATEKNIikka	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	567 700	374 215	-193 485	65,9	714 873
Ulkoiset	567 700	374 215	-193 485	65,9	714 873
TOIMINTAKULUT	-6 403 167	-5 856 912	546 254	91,5	-5 691 191
Ulkoiset	-5 992 661	-5 452 172	540 488	91,0	-5 321 320
Sisäiset	-410 506	-404 740	5 766	98,6	-369 871
TOIMINTAKATE	-5 835 467	-5 482 697	352 769	94,0	-4 976 317
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 698 000	-4 425 857	272 143	94,2	-4 858 151

Toiminnan kuvaus

Työohjelmien mukaiset työt tehtiin suunnitelmien mukaisesti. Vaikka valtuusto karsi joitain investointikohteita talousarviosta, rakennushankkeita oli paljon. Edelleen hankkeiden lyhyet valmistelu-, suunnittelu- ja toteutusajat ovat suuri haaste. Vuoden merkittävimpiä töitä olivat Kortekummun asuinalue, Siitamantien kevyen liikenteen väylä, Rekolan alue, Pitkäjärven skeittiparkki sekä keskustan valoristeyksen muuttaminen kiertoliittymäksi Kuohunharjuntien muutostöineen. Keskustan rakennustöiden yhteydessä tehtiin myös Kangasala-talon pihakiveystyöt ja talon ulko- ja pihavalaistus. Katuja ja vesihuoltoa peruskorjattiin mm. Aisakellontien ympäristössä. Lisäksi Kuohunlahden rantapuiston rakennustyöt tehtiin loppuun.

Tiejaosto (sisältyy yhdyskuntatekniikan määrärahoihin)

Talous

TIEJAOSTO	Ta + Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	1 000	958	-42	95,78%	1 368
Ulkoiset	1 000	958	-42	95,78%	1 368
TOIMINTAKULUT	-118 652	-114 081	4 571	96,15%	-117 728
Ulkoiset	-117 864	-113 646	4 218	96,42%	-116 928
Sisäiset	-788	-435	353	55,24%	-800
TOIMINTAKATE	-117 652	-113 123	4 529	96,15%	-116 360

Pelastustoimi (sisältyy yhdyskuntatekniikan määrärahoihin)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mikko Ilkka

Talous

PELASTUSTOIMI	Ta + Mta 2014	Tp 2014	Erotus	TOT.-%	Tp 2013
TOIMINTAKULUT	-2 141 074	-2 030 702	110 372	94,8%	-1 958 286
Ulkoiset	-2 138 400	-2 030 688	107 712	95,0%	-1 956 393
Sisäiset	-2 674	-14	2 660	0,5%	-1 893
TOIMINTAKATE	-2 141 074	-2 030 702	110 372	94,8%	-1 958 286

4.5.7 Kuhmalahden vesilaitos

Vastuhenkilö: toimitusjohtaja Antti Kytövaara

Toiminnan kuvaus

Vesihuolto on ollut luotettavaa ja häiriötöntä. Valvontaa ja luotettavuutta on parannettu kehittämällä automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmää. Pohjan puhdistamon ympäristölupamääräykset ovat voimassa vuoteen 2023 saakka.

Merkittävä tulevaisuuden hanke on Kuhmalahden kirkonkylästä Sahalahteen rakennettava siirtolinja, jonka suunnittelu jatkuu toteutussuunnittelulla v. 2014. Hankkeen rakentaminen on tarkoitus käynnistää alkusyksystä 2015. Valtio myönsi hankkeelle vesihuoltoavustusta 0,5 M€. Vehkajärven vesihuollon kehittämisen selvitystä ja kartoitusta jatkettiin v. 2014.

Kuhmalahden vesilaitos on kunnan taseyksikkönä toimiva oma vesilaitos. Kangasalan Vesi -liikelaitoksen henkilöstö hoitaa Kuhmalahden vesilaitoksen toimintoja kuntaliitoksen jälkeen.

Talous

KUHMALAHDEN VESILAITOS	Ta+Mta 2014	Tp 2014	Erotus	Tot.-%	Tp 2013
TOIMINTATUOTOT	105 300	120 910	15 610	114,8	100 438
Ulkoiset	89 000	103 490	14 490	116,3	84 611
Sisäiset	16 300	17 419	1 119	106,9	15 827
TOIMINTAKULUT	-129 055	-118 581	10 474	91,9	-114 725
Ulkoiset	-118 409	-91 034	27 376	76,9	-90 480
Sisäiset	-10 646	-27 548	-16 902	258,8	-24 245
TOIMINTAKATE	-23 755	2 328	26 084	-9,8	-14 287
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-113 000	-73 430	39 570	65,0	-76 532

Kriittinen menestystekijä

- vesihuollon järjestäminen

Toteutuminen 2014

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Laitoksen yleinen toiminta	Hyvän vesihuollon järjestäminen	Vesihuolto on ollut luotettavaa ja häiriötöntä Työt jatkuivat verkostokarttojen päivittäiseksi

5 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2014

INVESTOINNIT €/ULKOISET

PALVELUKESKUS

	TA 2014	TP 2014	Erotus.2014	Toteum a-%	TP2013
100 Strateginen ja konsernijohto					
Tuotot	2 000 000	28 982	1 971 018	1,4	2 016 943
Kulut	-2 775 000	-2 485 854	-289 146	89,6	-6 447 645
Netto	-775 000	-2 456 872	1 681 872	317	-4 430 702
150 Oksa					
Tuotot	0	90 706	-90 706	*****	84 000
Kulut	-9 215 000	-6 878 772	-2 336 228	74,6	-11 354 858
Netto	-9 215 000	-6 788 066	-2 426 934	73,7	-11 270 858
200 Sosiaali- ja terveystyö					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-455 000	-205 406	-249 594	45,1	-95 991
Netto	-455 000	-205 406	-249 594	45,1	-95 991
420 Sivistyskeskus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-825 000	-669 741	-155 259	81,2	-709 742
Netto	-825 000	-669 741	-155 259	81,2	-709 742
630 Tekninen keskus					
Tuotot	356 000	292 113	63 887	82,1	0
Kulut	-7 965 000	-5 655 104	-2 309 896	79,9	-5 478 161
Netto	-7 609 000	-5 362 991	-2 246 009	70,5	-5 478 161
YHTEENSÄ					
Tuotot	2 356 000	411 801	1 944 199	17,5	2 100 943
Kulut	-21 235 000	-15 894 877	-5 340 123	74,9	-24 086 396
Netto	-18 879 000	-15 483 076	-3 395 924	82	-21 985 453

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2014

Ulkoiset

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
100 Strateginen ja konsernijohto					
8000 Maa-alueet					
Tuotot	2 000 000	26 882	1 973 118	1,3	33 080
Kulut	-1 000 000	-888 098	-111 902	88,8	-444 595
Netto	1 000 000	-861 216	1 861 216	-86,1	-411 515
8009 Muut erittelemättömät osakkeet					
Tuotot	0	2 100	-2 100	*****	1 859 419
Kulut	0	0	0	0	-4 556 280
Netto	0	2 100	-2 100	*****	-2 696 861
8010 Taide-esineet					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-15 000	15 000	*****	0
Netto	0	-15 000	15 000	*****	0
8011 TASKU KY					
Tuotot	0	0	0	0	26 051
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	26 051
8013 Tamseed Ky					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	1 410
Netto	0	0	0	0	1 410
8400 Kangasalan Torikeskus Oy					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-875 000	-1 382 756	507 756	158	-898 112
Netto	-875 000	-1 382 756	507 756	158	-898 112
8402 Koy Taloherttua					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-149 687
Netto	0	0	0	0	-149 687
8403 Kangasalan Uimahalli Oy					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
8406 Kangasalan Kiinteistöpalvelu O					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-200 000	200 000	*****	0
Netto	0	-200 000	200 000	*****	0
8407 Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy					
Tuotot	0	0	0	0	22 167
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	22 167

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8408 Lentolan teollisuustalo Oy					
Tuotot	0	0	0	0	76 226
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	76 226
8409 Kangasala-talo Oy					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-400 380
Netto	0	0	0	0	-400 380
8996 Kunnan yhtiöt					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-900 000	0	-900 000	0	0
Netto	-900 000	0	-900 000	0	0
100 Strateginen ja konsernijohto yhteensä					
Tuotot	2 000 000	28 982	1 971 018	1,4	2 016 943
Kulut	-2 775 000	-2 485 854	-289 146	89,6	-6 447 645
Netto	-775 000	-2 456 872	1 681 872	317	-4 430 702
150 Oksa					
8022 Rekola-koto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	-92 117	-57 883	61,4	-224 727
Netto	-150 000	-92 117	-57 883	61,4	-224 727
8033 Vatialan päiväkoti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	-156 079	6 079	104,1	0
Netto	-150 000	-156 079	6 079	104,1	0
8035 Suoraman päiväkoti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-210 000	-208 238	-1 762	99,2	-920 244
Netto	-210 000	-208 238	-1 762	99,2	-920 244
8038 Sahalahden päiväkoti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-1 002 370
Netto	0	0	0	0	-1 002 370
8043 Huutijärven koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 050 000	-166 357	-883 643	15,8	-12 528
Netto	-1 050 000	-166 357	-883 643	15,8	-12 528
8045 Kirkkoharjun koulu					
Tuotot	0	0	0	0	10 000
Kulut	0	0	0	0	-836 184
Netto	0	0	0	0	-826 184
8046 Liuksialan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	30 000
Kulut	0	0	0	0	-94 805
Netto	0	0	0	0	-64 805

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8048 Ruutanan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 150 000	-1 070 117	-79 883	93,1	-613 461
Netto	-1 150 000	-1 070 117	-79 883	93,1	-613 461
8049 Suoraman koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-3 690 000	-2 940 196	-749 804	79,7	-4 264 273
Netto	-3 690 000	-2 940 196	-749 804	79,7	-4 264 273
8050 Vatialan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	0	-80 000	0	-33 950
Netto	-80 000	0	-80 000	0	-33 950
8051 Vilpeilän koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-23 007
Netto	0	0	0	0	-23 007
8053 Pohjan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	0	0
Netto	-50 000	0	-50 000	0	0
8057 Sariolan yläkoulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-123 318
Netto	0	0	0	0	-123 318
8077 Pikkolan urheilutalo					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-1 196 200
Netto	0	0	0	0	-1 196 200
8086 Vahderpää					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-5 255
Netto	0	0	0	0	-5 255
8103 Energiätehokkuuden parantamine					
Tuotot	0	0	0	0	14 000
Kulut	-100 000	-46 494	-53 506	46,5	-64 609
Netto	-100 000	-46 494	-53 506	46,5	-50 609
8109 Kosteus- ja sisäilmaongelmat					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-400 000	-385 003	-14 997	96,3	-392 350
Netto	-400 000	-385 003	-14 997	96,3	-392 350
8207 Tilapalvelun pakettiauto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-55 000	-47 903	-7 097	87,1	0
Netto	-55 000	-47 903	-7 097	87,1	0

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8419 Liuksialan päiväkoti					
Tuotot	0	0	0	0	30 000
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	30 000
8424 Kaarinan kodit					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-31 567
Netto	0	0	0	0	-31 567
8437 Keskusterveysasema					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-111 496
Netto	0	0	0	0	-111 496
8443 Vatialan terveysasema					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-30 140
Netto	0	0	0	0	-30 140
8450 Koivurinteen päiväkoti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 800 000	-1 661 122	-138 878	92,3	-1 374 373
Netto	-1 800 000	-1 661 122	-138 878	92,3	-1 374 373
8455 Kyötikkälän yhten.koulu,liikun					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	0	-100 000	0	0
Netto	-100 000	0	-100 000	0	0
8457 Uusi keskusterveysasema					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	0	-100 000	0	0
Netto	-100 000	0	-100 000	0	0
8459 Kuhmal. kirkonkylän ent. koulu					
Tuotot	0	90 706	-90 706	*****	0
Kulut	0	0	0	0	0
Netto	0	90 706	-90 706	*****	0
8476 Kla-talo,kalusteet/kokoustilat					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-130 000	-105 147	-24 853	80,9	0
Netto	-130 000	-105 147	-24 853	80,9	0
150 Oksa yhteensä					
Tuotot	0	90 706	-90 706	*****	84 000
Kulut	-9 215 000	-6 878 772	-2 336 228	74,6	-11 354 858
Netto	-9 215 000	-6 788 066	-2 426 934	73,7	-11 270 858

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
200 Sosiaali- ja terveystieteiden keskus					
8020 Kotipalveluauto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-47 487	47 487	*****	0
Netto	0	-47 487	47 487	*****	0
8022 Rekola-koto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-25 000	-29 094	4 094	116,4	-30 421
Netto	-25 000	-29 094	4 094	116,4	-30 421
8420 Juhanankartano					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-35 000	-28 447	-6 553	81,3	0
Netto	-35 000	-28 447	-6 553	81,3	0
8422 TupasWilla					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-35 000	-575	-34 425	1,6	0
Netto	-35 000	-575	-34 425	1,6	0
8434 Hammashoitokoneyksiköt					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-25 000	0	-25 000	0	0
Netto	-25 000	0	-25 000	0	0
8437 Keskusterveysasema					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	-27 812	-12 188	69,5	-21 526
Netto	-40 000	-27 812	-12 188	69,5	-21 526
8441 Hammashuollon kuvantaminen ja					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-14 125
Netto	0	0	0	0	-14 125
8445 Kansalaisen ajanvaraus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	-22 468	-17 532	56,2	-10 182
Netto	-40 000	-22 468	-17 532	56,2	-10 182
8453 Pentorinteen vanhainkoti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-15 000	0	-15 000	0	0
Netto	-15 000	0	-15 000	0	0
8466 Digikuvantamislaitte					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-35 000	-65 000	35	0
Netto	-100 000	-35 000	-65 000	35	0

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8467 Efficia- asiakastietojärjestelm					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-14 524	-5 476	72,6	0
Netto	-20 000	-14 524	-5 476	72,6	0
8468 E-arkisto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-70 000	0	-70 000	0	0
Netto	-70 000	0	-70 000	0	0
8469 Kotihoidon mobiililaitteet					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	0	-19 737
Netto	-50 000	0	-50 000	0	-19 737
200 Sosiaali- ja terveyskeskus yhteensä					
Kulut	-455 000	-205 406	-249 594	45,1	-95 991
Netto	-455 000	-205 406	-249 594	45,1	-95 991
420 Sivistyskeskus					
8033 Vatialan päiväkot					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-45 000	45 000	*****	0
Netto	0	-45 000	45 000	*****	0
8048 Ruutanan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-110 000	-95 341	-14 659	86,7	0
Netto	-110 000	-95 341	-14 659	86,7	0
8049 Suoraman koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-260 000	-253 070	-6 930	97,3	-242 660
Netto	-260 000	-253 070	-6 930	97,3	-242 660
8055 Pikkolan koulu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-49 231
Netto	0	0	0	0	-49 231
8079 Veturitali					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-114 423
Netto	0	0	0	0	-114 423
8300 Päiväkodin kalusto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-175 000	-45 000	-130 000	25,7	-179 384
Netto	-175 000	-45 000	-130 000	25,7	-179 384

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8444 Koulun kalusto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-155 000	-92 500	-62 500	59,7	-124 045
Netto	-155 000	-92 500	-62 500	59,7	-124 045
8450 Koivurinteen päiväkot					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-125 000	-126 820	1 820	101,5	0
Netto	-125 000	-126 820	1 820	101,5	0
8470 Päivähoidon mobiililaitteet					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	-12 010	12 010	*****	0
Netto	0	-12 010	12 010	*****	0
420 Sivistyskeskus yhteensä					
Kulut	-825 000	-669 741	-155 259	81,2	-709 742
Netto	-825 000	-669 741	-155 259	81,2	-709 742
630 Tekninen keskus					
8080 Kyötikkälän kenttä ja huoltora					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-63 195
Netto	0	0	0	0	-63 195
8110 Pintavesihaittojen poistaminen					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-110 000	-110 799	799	100,7	-90 593
Netto	-110 000	-110 799	799	100,7	-90 593
8111 Lumenkaatopaikka					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-125 563
Netto	0	0	0	0	-125 563
8112 Sadevesiviemäröinnin peruskorj					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-300 000	-282 989	-17 011	94,3	-90 120
Netto	-300 000	-282 989	-17 011	94,3	-90 120
8113 Suoramajärvi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-9 910
Netto	0	0	0	0	-9 910
8114 Vatjalantie - radan alikulku					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	-20 186	-9 814	67,3	0
Netto	-30 000	-20 186	-9 814	67,3	0
8118 Papinoja					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-31 293
Netto	0	0	0	0	-31 293

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8119 Sahalahti-Kangasala kevyen lii					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-84 488
Netto	0	0	0	0	-84 488
8120 Katujen perusparannus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-800 000	-773 723	-26 277	96,7	-665 873
Netto	-800 000	-773 723	-26 277	96,7	-665 873
8121 Liikenneturvallisuuden paranta					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-70 000	-72 241	2 241	103,2	-51 048
Netto	-70 000	-72 241	2 241	103,2	-51 048
8123 Katuverkoston täydentäminen					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-61 116	-38 884	61,1	-20 838
Netto	-100 000	-61 116	-38 884	61,1	-20 838
8124 Katuväläistuksen peruskorjaus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	-133 503	-16 497	89	-184 968
Netto	-150 000	-133 503	-16 497	89	-184 968
8127 Keskusta					
Tuotot	300 000	292 113	7 887	97,4	0
Kulut	-2 000 000	-1 309 237	-690 763	65,5	-73 874
Netto	-1 700 000	-1 017 123	-682 877	59,8	-73 874
8142 Koulumatkojen kevyenliikent.vä					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-1 029 793
Netto	0	0	0	0	-1 029 793
8146 Kenttien perusparantaminen					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-165 000	-157 637	-7 363	95,5	-133 065
Netto	-165 000	-157 637	-7 363	95,5	-133 065
8155 Liikennealueet					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	-65 479	-14 521	81,8	-41 124
Netto	-80 000	-65 479	-14 521	81,8	-41 124
8157 Leikkikentät					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-99 681	-319	99,7	-54 491
Netto	-100 000	-99 681	-319	99,7	-54 491
8158 Näköalamaisemat					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-10 636	-9 364	53,2	-10 845
Netto	-20 000	-10 636	-9 364	53,2	-10 845

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8166 Keskustan pysäköinti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-88 710
Netto	0	0	0	0	-88 710
8170 Ulkoalueiden autot					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-36 965	-13 035	73,9	-38 920
Netto	-50 000	-36 965	-13 035	73,9	-38 920
8171 Ulkoalueiden koneet ja kalusto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-34 600	-15 400	69,2	-35 750
Netto	-50 000	-34 600	-15 400	69,2	-35 750
8212 Ilkontien peruskorjaus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-511 553
Netto	0	0	0	0	-511 553
8215 Koskelantie					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	-85 446	5 446	106,8	0
Netto	-80 000	-85 446	5 446	106,8	0
8225 Halimajärvi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-120 000	-127 876	7 876	106,6	0
Netto	-120 000	-127 876	7 876	106,6	0
8254 Aseman teollisuusalue					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-5 012	-14 988	25,1	0
Netto	-20 000	-5 012	-14 988	25,1	0
8302 Vesaniemi					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-248 218
Netto	0	0	0	0	-248 218
8303 Pitkäjärven lähiliikuntakenttä					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-180 000	-30 000	-150 000	16,7	0
Netto	-180 000	-30 000	-150 000	16,7	0
8312 Kangasalan skeittipuisto					
Tuotot	56 000	0	56 000	0	0
Kulut	-70 000	-73 593	3 593	105,1	0
Netto	-14 000	-73 593	59 593	525,7	0
8329 Kuhmalahden viitoitus					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-20 772
Netto	0	0	0	0	-20 772

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8478 Kuohunlahden rantapuisto					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-73 092	-26 908	73,1	-143 922
Netto	-100 000	-73 092	-26 908	73,1	-143 922
8479 Saappaanpohjanoja					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-17 999	-2 001	90	0
Netto	-20 000	-17 999	-2 001	90	0
8480 Kortekumpu					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 100 000	-851 485	-248 515	77,4	-34 783
Netto	-1 100 000	-851 485	-248 515	77,4	-34 783
8485 Pikonlinna					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-654 210
Netto	0	0	0	0	-654 210
8486 Prusin alue					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-247 624
Netto	0	0	0	0	-247 624
8487 Ilmoninmäki					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	-14 869	-15 131	49,6	0
Netto	-30 000	-14 869	-15 131	49,6	0
8488 Rekolan alue					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-400 000	-289 783	-110 217	72,4	0
Netto	-400 000	-289 783	-110 217	72,4	0
8495 Raatalan alue					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	0	-30 000	0	0
Netto	-30 000	0	-30 000	0	0
8505 Liikennevalojärjestelmä					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-40 825	-9 175	81,6	0
Netto	-50 000	-40 825	-9 175	81,6	0
8510 Pakkalantien kev.liikent.väylä					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-632 086
Netto	0	0	0	0	-632 086
8511 Kevytväylän pääreitti K.la-Tre					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-85 539	-14 461	85,5	0
Netto	-100 000	-85 539	-14 461	85,5	0

	Ta 2014	Toteutunut 31.12.2014	Erotus 2014	TA-%	TP 2013
8512 Korvenperä-Yli-Nikkilän kevytv					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 000 000	-748 515	-251 485	74,9	0
Netto	-1 000 000	-748 515	-251 485	74,9	0
940 Kuhmalahden vesilaitos					
8194 Kaukovalvonta ja automaatio					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-23 487
Netto	0	0	0	0	-23 487
8330 Kirkonkylä ja Pohja					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0	-9 467
Netto	0	0	0	0	-9 467
8331 Vehkajärven runkoputki					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-200 000	-521	-199 479	0,3	-598
Netto	-200 000	-521	-199 479	0,3	-598
8333 Siirtoviemäri K-lahti–S-lahti					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-41 758	-8 242	83,5	-26 982
Netto	-50 000	-41 758	-8 242	83,5	-26 982
8336 Kuhmalahden vesihuollon täyden					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-350 000	0	-350 000	0	0
Netto	-350 000	0	-350 000	0	0
8337 Kuhmalahden paineenkorotusasem					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	0	-40 000	0	0
Netto	-40 000	0	-40 000	0	0
630 Tekninen keskus yhteensä (sis. kuhmalahden vesilaitoksen)					
Tuotot	356 000	292 113	63 887	82,1	0
Kulut	-7 965 000	-5 655 104	-2 309 896	79,9	-5 478 161
Netto	-7 609 000	-5 362 991	-2 246 009	70,5	-5 478 161

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	2014		2013	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	24 161 506,27		26 945 317,81	
Maksutuotot	11 584 648,19		10 820 231,04	
Tuet ja avustukset	4 518 047,66		4 994 112,13	
Muut toimintatuotot	<u>3 518 964,04</u>	43 783 166,16	<u>5 444 995,14</u>	48 204 656,12
Valmistus omaan käyttöön		57 601,23		82 973,22
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-68 055 168,71		-69 489 881,53	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-16 198 372,82		-15 670 717,63	
Muut henkilösivukulut	-4 632 202,35		-4 741 796,66	
Palvelujen ostot	-69 498 264,75		-68 013 900,81	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-9 584 088,75		-10 785 407,39	
Avustukset	-12 196 289,40		-9 673 121,87	
Muut toimintakulut	<u>-4 373 506,85</u>	-184 537 893,63	<u>-4 172 630,53</u>	-182 547 456,42
TOIMINTAKATE		-140 697 126,24		-134 259 827,08
Verotulot		115 742 097,24		114 831 100,45
Valtionosuudet		34 595 596,00		34 845 625,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	16 206,72		22 572,59	
Muut rahoitustuotot	8 306 505,65		10 093 960,32	
Korkokulut	-1 322 992,93		-1 133 661,52	
Muut rahoituskulut	<u>-5 792 399,87</u>	1 207 319,57	<u>-8 195 238,15</u>	787 633,24
VUOSIKATE		10 847 886,57		16 204 531,61
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-12 599 958,47		-12 505 490,06
SATUNNAISET ERÄT				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		0,00		2 709 225,51
TILIKAUDEN TULOS		-1 752 071,90		6 408 267,06
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	<u>9 928,12</u>	9 928,12	<u>13 363,52</u>	13 363,52
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 742 143,78		6 421 630,58

6.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	1.1. -31.12.2014		1.1. -31.12.2013	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	10 847 886,57		16 204 531,61	
Satunnaiset erät	0,00		2 709 225,51	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-481 816,25</u>	10 366 070,32	<u>-5 525 885,49</u>	13 387 871,63
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-19 127 119,49		-26 457 232,76	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	307 113,47		110 300,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>785 292,72</u>	-18 034 713,30	<u>7 542 828,53</u>	-18 804 104,23
Toiminnan ja investointien rahavirta		-7 668 642,98		-5 416 232,60
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-9 200,00		-27 574,00	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>31 358,25</u>	22 158,25	<u>31 358,25</u>	3 784,25
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 000 000,00		13 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 360 182,73		-8 253 088,45	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-4 205 000,00</u>	2 434 817,27	<u>4 205 000,00</u>	8 951 911,55
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-187 022,39		15 067,37	
Vaihto-omaisuuden muutos	44 442,36		37 492,29	
Saamisten muutos	3 279 843,10		1 616 181,89	
Korottomien velkojen muutos	<u>1 027 198,01</u>	4 164 461,08	<u>-51 596,31</u>	1 617 145,24
Rahoituksen rahavirta		<u>6 621 436,60</u>		<u>10 572 841,04</u>
Rahavarojen muutos		-1 047 206,38		5 156 608,44
Vapaaehtoisen varauksen purku peruspääomaan				
Korjaus edell. tilikausien ylijäämään			-35 689,48	<u>-35 689,48</u>
				5 120 918,96
Rahavarat 31.12.	35 083 489,19		36 130 695,57	
Rahavarat 1.1.	<u>36 130 695,57</u>	-1 047 206,38	<u>31 009 776,61</u>	5 120 918,96

6.3 Tase

VASTAAVA	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	26 840,00	53 680,00
Muut pitkävaikutteiset menot	909 295,28	1 790 863,56
Keskeneräiset, muut pitkävaik. menot	411 113,21	375 538,50
**Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 347 248,49	2 220 082,06
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	17 606 351,04	16 730 699,82
Kiinteistöjen liittymismaksut	561 024,54	558 773,73
Rakennukset	67 897 027,69	62 652 743,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet	39 232 407,55	36 869 755,56
Koneet ja kalusto	2 854 458,36	3 007 201,10
Muut aineelliset hyödykkeet	283 686,95	268 686,95
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 076 232,26	4 214 579,25
**Aineelliset hyödykkeet yhteensä	129 511 188,39	124 302 439,74
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	31 984 607,55	30 403 951,55
Muut lainasaamiset	77 853,39	109 211,64
Muut saamiset	347 706,00	338 506,00
**Sijoitukset yhteensä	32 410 166,94	30 851 669,19
***Pysyvät vastaavat yhteensä	163 268 603,82	157 374 190,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	21 789,81	31 727,31
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 340 967,54	2 053 751,37
Muut toimeksiantojen varat	224 320,21	229 998,91
***Toimeksiantojen varat yhteensä	2 587 077,56	2 315 477,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	67 683,72	112 126,08
**Vaihto-omaisuus yhteensä	67 683,72	112 126,08
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	460 014,22	484 014,22
Lainasaamiset	1 027 899,06	1 044 589,06
Muut saamiset	2 459 340,03	3 311 750,79
*Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 947 253,31	4 840 354,07
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 131 653,09	4 632 831,58
Lainasaamiset	2 784,04	3 384,04
Muut saamiset	1 761 450,61	2 043 113,07
Siirtosaamiset	1 594 998,01	3 198 299,40
*Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 490 885,75	9 877 628,09
**Saamiset yhteensä	11 438 139,06	14 717 982,16
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	250 000,00	250 000,00
Muut arvopaperit	21 846 653,47	20 518 169,47
**Rahoitusarvopaperit	22 096 653,47	20 768 169,47
**Rahat ja pankkisaamiset	12 986 835,72	15 362 526,10
***Vaihtuvat vastaavat yhteensä	46 589 311,97	50 960 803,81
VASTAAVAA	212 444 993,35	210 650 472,39

VASTATTAVAA	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	66 725 408,03	54 484 724,38
Muut omat rahastot	0,00	12 240 683,65
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	45 237 109,50	38 815 478,92
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 742 143,78	6 421 630,58
**Oma pääoma yhteensä	110 220 373,75	111 962 517,53
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	132 084,21	142 012,33
**Poistoero ja vapaaeht. varauks. yhteensä	132 084,21	142 012,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	87 471,53	79 856,93
Lahjoitusrahastojen pääoma	2 064 587,74	1 821 517,09
Muut toimeksiantojen pääomat	347 643,35	513 751,02
**Toimeksiantojen pääomat yhteensä	2 499 702,62	2 415 125,04
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	54 774 597,47	49 033 140,45
Lainat julkisyhteisöiltä	908 264,02	1 106 467,39
Saadut ennakot	1 078 737,50	1 078 737,50
Liittymismaksut ja muut velat	9 078 293,86	8 554 987,43
Siirtovelat		
*Pitkäaikainen yhteensä	65 839 892,85	59 773 332,77
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 258 453,92	9 164 110,19
Lainat julkisyhteisöiltä	198 203,41	195 983,52
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	4 205 000,00
Saadut ennakot	0,00	42 980,00
Ostovelat	4 644 491,10	4 607 705,23
Muut velat	2 005 756,42	2 231 262,80
Siirtovelat	16 646 035,07	15 910 442,98
*Lyhytaikainen yhteensä	33 752 939,92	36 357 484,72
**Vieras pääoma yhteensä	99 592 832,77	96 130 817,49
VASTATTAVAA	212 444 993,35	210 650 472,39
Muut saamiset	2 043 113,07	2 816 293,83
Siirtosaamiset	3 198 299,40	1 255 691,71
*Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9 877 628,09	10 591 746,14
**Saamiset yhteensä	14 717 982,16	16 334 164,05
6.4 Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	250 000,00	250 000,00
Muut arvopaperit	20 518 169,47	18 720 017,02
**Rahoitusarvopaperit	20 768 169,47	18 970 017,02
**Rahat ja pankkisaamiset	15 362 526,10	12 039 759,59
***Vaihtuvat vastaavat yhteensä	50 960 803,81	47 493 559,03

6.4 Konsernin tuloslaskelma

KANGASALAN KUNTA

KONSERNITULOSLASKELMA

	2014	2013
Toimintatuotot	104 574 922	107 670 231
Toimintakulut	-237 281 446	-235 097 144
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	18 662	18 078
Toimintakate	-132 687 862	-127 408 835
Verotulot	115 742 097	114 831 100
Valtionosuudet	34 652 009	34 906 425
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	37 667	47 864
Muut rahoitustuotot	7 953 117	10 036 195
Korkokulut	-2 359 068	-2 143 606
Muut rahoituskulut	-5 757 914	-8 422 788
Vuosikate	17 580 047	21 846 356
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 307 381	-17 342 323
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-24 378	
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		319 915
Tilikauden tulos	248 288	4 823 948
Tilinpäätössiirrot	-404 125	-324 759
Vähemmistöosuudet	-52 220	10 098
Tilikauden ylijäämä	-208 057	4 509 287

6.5 Konsernin rahoituslaskelma

KANGASALAN KUNTA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2014		2013	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 580 047		21 846 356	
Satunnaiset erät			319 915	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>167 652</u>	17 747 698	<u>-2 741 494</u>	19 424 778
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-30 260 185		-35 076 049	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 289 669		465 226	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>601 169</u>	<u>-28 369 348</u>	<u>5 376 773</u>	<u>-29 234 050</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-10 621 650		-9 809 273
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-18 883		-27 574	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>31 518</u>	12 636	<u>31 358</u>	3 784
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 369 675		25 783 511	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 205 294		-11 488 611	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-4 087 455</u>	5 076 926	<u>2 244</u>	14 297 144
Oman pääoman muutokset		0		-303 613
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-190 060		-2 961	
Vaihto-omaisuuden muutos	-84 569		194 610	
Saamisten muutos	4 829 402		484 904	
Korottomien velkojen muutos	<u>-704 304</u>	3 850 468	<u>1 013 719</u>	1 690 273
Rahoituksen rahavirta		8 940 030		15 687 589
Rahavarojen muutos		-1 681 620		5 878 316
Vapaaehtoisen varauksen purku peruspääomaan				
Muutos edellisten tilikausien ylijäämään		<u>0</u>	<u>-35 688</u>	<u>-35 688</u>
		-1 681 620		5 842 628
Rahavarat 31.12.	45 932 029		47 613 649	
Rahavarat 1.1.	<u>47 613 649</u>	<u>-1 681 620</u>	<u>41 771 021</u>	<u>5 842 628</u>
		-1 681 620		5 842 628

6.6 Konsernitase

KANGASALAN KUNTA

KONSERNITASE

	2014	2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 036 040	772 148
Muut pitkävaikutteiset menot	1 590 759	2 073 124
Ennakkomaksut	1 300	494 063
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 628 099	3 339 335
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 042 888	20 082 359
Rakennukset	120 488 232	116 015 650
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 245 867	39 810 537
Koneet ja kalusto	6 617 027	7 641 348
Muut aineelliset hyödykkeet	371 733	312 485
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	15 004 752	9 640 779
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	206 770 499	193 503 158
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	705 857	684 112
Muut osakkeet ja osuudet	7 171 453	7 568 177
Muut lainasaamiset	63 414	109 212
Muut saamiset	83 988	271 018
Sijoitukset yhteensä	8 024 713	8 632 518
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	217 423 310	205 475 011
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	220 623	316 284
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 341 088	2 053 751
Muut toimeksiantojen varat	224 320	230 108
Toimeksiantojen varat yhteensä	2 786 031	2 600 144
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	818 038	732 598
Keskeneräiset tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus	0	870
Vaihto-omaisuus yhteensä	818 038	733 468
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	460 767	484 014
Muut saamiset	2 748 443	3 311 751
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 209 210	3 795 765
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 352 416	9 078 201
Lainasaamiset	21 980	12 040
Muut saamiset	2 322 842	2 760 863
Siirtosaamiset	2 259 049	4 327 998
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12 956 287	16 179 102
Saamiset yhteensä	16 165 497	19 974 867
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 663	7 398
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	250 000	250 000
Joukkovelkakirjalainasaamiset	193 701	239 231
Muut arvopaperit	21 846 653	20 518 169
Rahoitusarvopaperit yhteensä	22 293 018	21 014 799
Rahat ja pankkisaamiset	23 639 012	26 598 850
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	62 915 564	68 321 983
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>283 124 905</u>	<u>276 397 138</u>

KANGASALAN KUNTA
KONSERNITASE

VASTATTAVAA	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	66 725 408	54 484 724
Säätiöiden pääomat	112 240	112 361
Arvonkorotusrahasto	19 738	19 966
Muut omat rahastot	2 134 524	14 375 719
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	37 014 580	32 505 553
Tilikauden yli/alijäämä	-208 057	4 509 287
Oma pääoma yhteensä	105 798 432	106 007 610
VÄHEMMISTÖOSUDET	1 174 440	1 067 899
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 924 334	1 865 663
Vapaaehtoiset varaukset	1 461 416	1 090 172
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	3 385 750	2 955 835
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	932	2 242
Muut pakolliset varaukset	2 098 370	1 526 423
Pakolliset varaukset yhteensä	2 099 302	1 528 665
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	87 472	79 857
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 232 700	1 992 179
Muut toimeksiantojen pääomat	546 476	798 785
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	2 866 648	2 870 820
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	95 558 938	92 534 202
Lainat julkisyhteisöiltä	9 798 924	11 930 148
Lainat muilta luotonantajilta	2 818 855	1 663 334
Saadut ennakot	1 078 738	1 078 738
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat	9 963 636	8 379 847
Siirtovelat		
Pitkäaikainen yhteensä	119 219 090	115 586 267
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 829 672	11 028 204
Lainat julkisyhteisöiltä	1 409 357	1 351 437
Lainat muilta luotonantajilta	914 879	24 347
Saadut ennakot	255 824	145 840
Ostovelat	7 794 742	8 674 406
Muut velat	3 266 560	3 111 023
Siirtovelat	23 110 209	22 044 784
Lyhytaikainen yhteensä	48 581 243	46 380 042
Vieras pääoma yhteensä	167 800 333	161 966 309
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>283 124 905</u>	<u>276 397 138</u>

7 LIITETIEDOT

7.1 Kunnan liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos on perustunut kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamaan uuteen yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen terveystalvelujen varastoissa FIFO-periaatteen mukaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu tilinpäätöspäivän alimpaan hankinta-arvoon.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimus on koronvaihtosopimus. Se on tehty suojaamistarkoituksessa.

Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimus on voimassa vuoteen 2017.

Avustukset

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi. Kangasalan ja Kuhmalahden kuntien yhdistyessä vuoden 2011 alussa kunnan saama yhdistymisavustus ja valtionosuuksien vähenemisen korvaus on kirjattu maksuperusteisesti tuotoksi, erään tuet ja avustukset.

Yhdistymisavustusta maksettiin vuosina 2011-2013 yhteensä 4 480 000 euroa ja valtionosuuksien vähenemisen korvausta vuosittain 680 387 euroa vuosina 2011-2015.

Jaksotusperiaatteet

Lomapalkkajaksotus on tehty käyttäen joulukuun palkkasummaa ja saman ajankohdan sivukuluprosentteja.

7.1.1 Tuloslaskelman liitetiedot

	2014	2013
Toimintatuottojen erittely		
Strateginen johto	2 876 642	6 256 449
OKSA	1 831 074	1 617 921
Sosiaali- ja terveyskeskus	26 848 366	28 656 842
Sivistyskeskus	4 856 498	4 688 982
Tekninen keskus	1 190 602	1 536 088
Kuhmalahden vesilaitos	103 490	84 611
Kangasalan Vesi	6 076 494	5 363 763
Yhteensä	43 783 166	48 204 656

Verotulojen erittely

Kunnan tulovero	105 852 069	105 965 630
Osuus yhteisöverojen tuotosta	3 241 575	2 698 286
Kiinteistövero	6 648 454	6 167 184
Verotulot yhteensä	115 742 097	114 831 100

Valtionosuuksien erittely

Peruspalvelut, ilman tasausta	43 595 350	43 609 360
Verotuloihin per. valtionosuuksen tasaus	-2 247 872	-1 859 100
Järjestelmämuutoksen tasaus	-235 776	-235 776
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	-6 516 106	-6 668 859
Valtionosuudet yhteensä	34 595 596	34 845 625

Satunnaiset tuotot

Pirkanmaan koulutus konserni-kuntayhtymän purkautuminen/purkuvoitto	2 709 225,51
--	--------------

7.1.2 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet (atk-ohjelmia)	2 vuotta	Tasapoisto	50 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 5 vuotta	Tasapoisto	20 % - 50 %
Rakennukset	10 - 30 vuotta	Tasapoisto	3,3 % - 10 %
Rakennusten peruseräparannukset	10 - 30 vuotta	Tasapoisto	3,3 % - 10 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Tiet, puistot, urheilulaitokset		Menojäännöspoisto	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet		Menojäännöspoisto	20 %
Vedenjakelu- ja viemäriverkostot		Menojäännöspoisto	10 %
Puhelin- ja tietoliikenneverkot		Menojäännöspoisto	22 %
Vesilaitosten laitteet	15 vuotta	Tasapoisto	6,7 %
Muut kiinteät laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto	10 %
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet ja autot	4 vuotta	Tasapoisto	25 %
Liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto	33,3 %
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto	33,3 %

Pienet käyttöomaisuushankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	2013	2014	2015	2016	2017	KA
Poistonalaiset investoinnit	20 232 606	19 127 119	20 484 000	21 442 000	21 869 000	20 630 945
Rahoitusosuudet	110 300	307 113				83 483
Investointien omahankintamenot	20 122 306	18 820 006	20 484 000	21 442 000	21 869 000	20 547 462
Suunnitelmanmukaiset poistot	12 505 490	12 599 958	13 560 954	13 644 342	13 759 342	13 214 017
Ero	7 616 816	6 220 048	6 923 046	7 797 658	8 109 658	7 333 445
Poikkeama %						36

Poistonalaiset investoinnit ovat ylittäneet viime vuosina selkeästi poistojen määrän ja investointitarpeet ovat merkittävät lähivuosina mm. Lamminrahkan alueen rakentamisen seurauksena.

7.1.3 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot sekä rahoitustuotot ja -kulut

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2014	2013
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	311 669	2 724 913
Muut myyntivoitot	172 881	121 159
Myyntivoitot yhteensä	<u>484 550</u>	<u>2 846 072</u>
Muut toimintakulut		
Muut myyntitappiot	2 734	29 412
	<u>2 734</u>	<u>29 412</u>

Rahoitustuotot ja -kulut

	2014	2013
Osinkotuotot	181 640	124 827
Peruspääoman korot	225 093	225 093
Muut rahoitustuotot	2 322 856	1 201 879
Arvon alentumisten palautumiset	5 576 916	8 459 108
	<u>8 306 506</u>	<u>10 010 907</u>
Arvon alentumiset vaiht. vastaavien rah.varoista	4 746 572	7 843 036
Muut rahoituskulut	715 997	16 934
	<u>5 462 569</u>	<u>7 859 970</u>

7.1.4 Taseen liitetiedot

TASEEN VASTAAMIEKSI LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä				
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikuttiset menot	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	53 680	1 790 864	375 539	2 220 082	17 289 474	62 652 743	36 869 756	3 007 201	268 687	4 214 579	124 302 440
Lisäykset tilikauden aikana		49 002	35 575	84 577	904 784	6 434 463	8 327 315	1 184 750	15 000	603 820	17 470 133
Rahoitusosuudet tilikaudella				0			-307 113				-307 113
Vähennykset tilikauden aikana				0	-26 882	-90 706		-183 789		-10 346	-311 722
Siirrot erien välillä				0		3 731 821				-3 731 821	0
Tilikauden sumu-poistot	-26 840	-930 570		-957 410		-4 831 295	-5 657 550	-1 153 704			-11 642 548
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 840	909 295	411 113	1 347 248	18 167 376	67 897 028	39 232 408	2 854 458	283 687	1 076 232	129 511 188
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	26 840	909 295	411 113	1 347 248	18 167 376	67 897 028	39 232 408	2 854 458	283 687	1 076 232	129 511 188
											130 858 437

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 225 939	9 117 486	423 881	6 636 646	30 403 952	235 363	212 355	447 718	30 851 669
Lisäykset	1 582 756				1 582 756		9 200	9 200	1 591 956
Vähennykset				-2 100	-2 100	-31 358		-31 358	-33 458
Siirrot erien välillä				0	0				0
Hankintameno 31.12.	15 808 695	9 117 486	423 881	6 634 546	31 984 608	204 004	221 555	425 559	32 410 167
Arvonlennukset tilikaudella									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	15 808 695	9 117 486	423 881	6 634 546	31 984 608	204 004	221 555	425 559	32 410 167

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €) omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy	Kangasala	21,2 %	100,0 %	757	185	114
Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy	Kangasala	33,3 %	100,0 %	367	540	177
Kangasalan Lämpö Oy	Kangasala	100,0 %	100,0 %	5 982	3 248	732
Kangasalan Uimahalli Oy	Kangasala	100,0 %	100,0 %	895	8 600	258
Kangasalan Torikeskus Oy	Kangasala	100,0 %	100,0 %	4 216	9 819	49
Ki Oy Kangasalan Harjunsola I	Kangasala	66,0 %	66,0 %	187	6	0
Ki Oy Kangasalan Harjunsola II	Kangasala	66,0 %	66,0 %	331	5	6
Ki Oy Kangasalan Parkki	Kangasala	100,0 %	100,0 %	328	4	15
Ki Oy Kangasalan Säästökeskus	Kangasala	64,6 %	64,6 %	778	691	0
Ki Oy Kangasalan terveysasema ja kirjastotalo	Kangasala	100,0 %	100,0 %	1 191	3	10
Ki Oy Taloherttua	Kangasala	100,0 %	100,0 %	3 670	30 616	0
Ki Oy Vatialan Kasarminportti	Kangasala	59,6 %	59,6 %	991	2	0
Ki Oy Sahalahden Yrittäjätalo	Kangasala	71,8 %	71,8 %	358	3	0
As Oy Isopenni	Kangasala	100,0 %	100,0 %	15	69	0
As Oy Kuhmalahden Kolikko	Kangasala	100,0 %	100,0 %	5	97	0
As Oy Kuhmalahden Vili	Kangasala	100,0 %	100,0 %	-26	247	5
As Oy Pirkanpelto	Kangasala	100,0 %	100,0 %	3	199	1
As Oy Tulimäenvatro	Kangasala	100,0 %	100,0 %	3	145	0
Kangasala-talo Oy	Kangasala	100,0 %	100,0 %	400	240	39
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
As Oy Kangasalan Lillianpuisto	Kangasala	100,0 %	100,0 %			
			Yhteensä	20 448	54 717	1 404
Säätiöt						
Kuhmalahden Vanhustentalosäätiö	Kangasala	100,0 %	100,0 %	101	96	14
Vehkajärven Vanhustentalosäätiö	Kangasala	100,0 %	100,0 %	64	207	0
Kuntayhtymät						
Hämeen päihdehuollon Ky	Lammi	3,09 %	3,09 %	14	29	-19
Pirkanmaan Liitto Ky	Tampere	5,46 %	5,46 %	79	40	0
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri Ky	Tampere	5,98 %	5,98 %	10 438	15 104	665
Tampereen kaupunkiseudun Ky	Tampere	8,06 %	8,06 %	25	22	5
Valkeakosken seudun koulutusky	Valkeakoski	0,53 %	0,53 %	73	10	2
			Yhteensä	10 629	15 205	654
Osakkuus- ja omistusyhteisyyshyhteisöt						
Kangasala Jäähalli Oy (1.5.2013 - 30.4.2014)	Kangasala	33,8 %	35,3 %	40	130	-9
Ki Oy Nattarin Lähipalvelukeskus	Kangasala	22,5 %	22,5 %	76	1	-2
Ki Oy Tieliikennemuseo	Kangasala	46,3 %	46,3 %	433	1 495	0
Salahahden Esikäsitteilylaitos Oy	Kangasala	41,0 %	41,0 %	6	538	0
Kuntien Hankintapalvelut Kuha Oy	Pirkkala	20,7 %	20,7 %	104	18	28
			Yhteensä	660	2 182	17

Saamiset

	2014	2013
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	746 282	768 972
Yhteensä	<u>746 282</u>	<u>768 972</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myntisaamiset	197 194	12 928
Siirtosaamiset	34 706	
Yhteensä	<u>231 900</u>	<u>12 928</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myntisaamiset	11 245	19 830
Siirtosaamiset	225 093	225 093
Yhteensä	<u>236 338</u>	<u>244 923</u>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä		
Myntisaamiset	33 907	1 983
Yhteensä	<u>33 907</u>	<u>1 983</u>
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Siirtyvät korot	225 354	227 471
Sote yhteistoiminta-alue lisäosuudet	426 635	1 229 491
Pirkanmaan pelastuslaitos maksuosuuksien palautus	102 348	112 227
Kangasalan Uimahalli menoennakko		100 000
Vammaispalvelu		836 000
Valtiokonttori/sotainvalidit	46 600	66 000
Palkkatuet valtiolta	8 131	53 782
Ely-keskus energiatuki		14 000
Lääkäreiden koulutuskorvaukset	138 910	395 509
Työterveyshuollon korvaus	413 000	
Muut siirtosaamiset	234 020	163 819
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	<u>1 594 998</u>	<u>3 198 299</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Markkinarvo	286 691	286 376
Kirjanpitoarvo 31.12.	250 000	250 000
Erotus	<u>36 691</u>	<u>36 376</u>
Muut arvopaperit		
Markkinarvo	23 944 425	23 088 874
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 846 653	20 518 169
Erotus	<u>2 097 771</u>	<u>2 570 705</u>

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

	2014	2013
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	54 484 724	54 484 724
Lisäykset	12 240 684	
Peruspääoma 31.12.	<u>66 725 408</u>	<u>54 484 724</u>
Muut omat rahastot		
Investointirahaston pääoma 1.1.	12 240 684	12 240 684
Vähennykset	-12 240 684	
Investointirahaston pääoma 31.12.	<u>0</u>	<u>12 240 684</u>
Muut omat rahastot	0	12 240 684
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	45 237 110	38 851 168
Edellisten tilikausien oikaisut	0	-35 689
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>45 237 110</u>	<u>38 815 479</u>
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 742 144	6 421 631
Oma pääoma yhteensä	110 220 374	111 962 518

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 552 072	16 634 000
Lainat julkisyhteisöiltä	<u>316 860</u>	<u>353 500</u>
Yhteensä	21 868 932	16 987 500

Velkojen erittely

	2014	2013
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	843 993	1 153 257
	<u>843 993</u>	<u>1 153 257</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	195 672	257 702
Muut velat	0	352 388
Siirtovelat	0	0
	<u>195 672</u>	<u>610 090</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	191 497	187 270
Siirtovelat	1 357 190	1 899 301
	<u>1 548 687</u>	<u>2 086 571</u>

Shekkilimiitti

Luotollinen Sampo Pankki Oyj:n shekkitili 31.12.	1 681 879	1 681 879
Luotollinen Nordea Pankki Suomi Oyj:n shekkitili 31.12.	840 940	840 940
	<u>2 522 819</u>	<u>2 522 819</u>

Muut velat

Muut pitkäaikaiset velat		
Liittymismaksut	8 352 338	7 484 413
Muut velat	725 956	1 070 574
Yhteensä	<u>9 078 294</u>	<u>8 554 987</u>

Siirtovelat

Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	892 705	1 088 737
Korkojaksotukset	252 553	192 263
Lomapalkkajaksotus	11 655 343	11 241 141
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	103 278	116 030
Työnantajan eläkevakuutusmaksut	963 248	947 989
Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin ky	1 357 190	1 899 301
Muut menojäämät	1 421 718	424 981
Yhteensä	<u>16 646 035</u>	<u>15 910 442</u>

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuokrakone- ja leasingvastuut	2014	2013
Omasta puolesta		
Vuokrakone- ja leasingvastuut	2 710 096	1 832 116

Vastuusitoumukset konserniyhteisöjen puolesta

Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	56 945 885	56 945 885
Jäljellä oleva pääoma	42 527 255	45 169 466

Vakuudet muiden puolesta

Osakkuusyhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	4 718 173	4 718 173
Jäljellä oleva pääoma	2 785 414	2 971 004
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	7 666 945	7 666 945
Jäljellä oleva pääoma	3 904 178	4 230 151

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	138 474 139	131 275 094
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	95 737	88 040

Muut taloudelliset vastuut

Kangasalan Uimahalli Oy:n ja Kangasalan Torikeskus Oy:n rahoitus päätetään vuosittain talousarvioiden hyväksymisen yhteydessä, VAL 11.1.2010 ja VAL 8.2.2010.

Kangasalan Jäähalli Oy:n ja kunnan välistä 4.11.1996 allekirjoitettua sopimusta on jatkettu 16.4.2007 siten, että laina-aikaa on pidennetty viidellä vuodella ja subventioita jatketaan kymmenellä vuodella.

Kiinteistö Oy Tieliikennemuseolle 1. vaihe w. 2001-2015 vuosittaisena avustuksena 33 637,- €
2. vaihe w. 2005-2014 vuosittaisena avustuksena 12 000,- €
3. vaihe w. 2009-2023 vuosittaisena avustuksena 18 000,- €

Tamseed Ky -rahastolle jäljellä oleva sitoumus 4 583 euroa.

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

Kiinteistön myynnin tai käyttötarkoituksen muutoksen johdosta kunnalla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tai perusparantamisesta tehtyjä arvonlisäveron vähennyksiä tai palautuksia, mutta kasvavana kuntana Kangasalle ei todennäköisesti tule palautusvastuita.

	Oman käytön arvonlisäverona	Ostoihin sisältyneet arvonlisäverot
Vuonna 2005	41 903	923 485
Vuonna 2006	33 677	916 343
Vuonna 2007	61 564	959 797
Vuonna 2008	74 798	1 114 212
Vuonna 2009	40 105	1 185 674
Vuonna 2010	33 188	737 904
Vuonna 2011	14 297	748 027
Vuonna 2012	35 096	3 200 999
Vuonna 2013	34 211	950 817
Vuonna 2014	14 159	2 428 185
Yhteensä	382 996	13 165 443

Korkosuojauksiin liittyvät johdannaissopimukset

	Nimellispääoma	Käypä arvo
Danske Bank Oyj, johdannaissopimus	750 000,00	-479 160,00

7.1.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2014	2013
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Vakituiset	1795	1808
Määräaikaiset, tilapäiset	386	401
Yhteensä	2181	2209

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	69 303 254	70 660 860
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	16 198 373	15 670 717
Muut henkilösivukulut	4 632 202	4 741 796
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurat	-1 248 085	-1 170 978
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	88 885 744	89 902 395
Henkilöstökuluja aktivoitu pysyviin vastaaviin	246 676	370 523
Yhteensä henkilöstökulut	89 132 420	90 272 918

Tilintarkastajan palkkiot

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		21 816,10
Tilintarkastajan lausunnot		975,00
Muut palkkiot		0,00
Palkkiot yhteensä		<u>22 791,10</u>
BDO Audiator Oy/Oy Audiapro Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	41 127,50	8 361,60
Muut palkkiot	20 637,60	4 058,75
Palkkiot yhteensä	<u>61 765,10</u>	<u>12 420,35</u>

7.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä tytäryhteisöt. Yhdistelemättä on jätetty 100 % kunnan omistama Asunto-osakeyhtiö Lillianpuisto, koska sillä ei ole toimintaa.

Konsernirakenteen muutokset

Kangasala-talo on yhdistelty konserniin ensimmäistä kertaa. Toiminta Kangasala-talossa alkoi v. 2014.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvoimenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Kangasalan Torikeskus Oy ja Kiinteistö Oy Kangasalan Säästökeskus ovat käsitelleet tilikaudella pääkirjaston perustamishankkeiden valtionosuuksien erät vähentäen rakennusten tasearvoja, kunnalla koko valtionosuus on saamisena valtiolta ja velkana yhtiölle. Konsernitilinpäätöksessä koko valtionosuus on vähennetty yhtiöiden rakennusten tasearvoista.

Osa Kuhmalahden kunnan toimintapääoman rahoittamiseen myöntämistä lainoista Kuhmalahden Vanhustentalosäätiölle ja Vehkäljärven Vanhustentalosäätiölle puuttuu säätiöiden taseista. Ne on eliminoitu edellisten tilikausien yli-/alijäämää vastaan.

Olennaisia sisäisiä katteita ei ole. Konsernin sisäisiä kiinteistöveroja ei ole eliminoitu. Konsernin sisäisen kiinteistöverojen osuus veroista on 212 120,32 euroa.

Suunnitelmanpoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu yhtiöiden oman pääoman eriä, edellisten tilikausien yli-/alijäämää ja tilikauden yli-/alijäämää vastaan. Säätiöiden ja osakkuusyhtiöiden rakennusten poistoja ei ole oikaistu suunnitelman mukaisiksi, koska tietoja ei ole ollut käytettävissä.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaavalla määrällä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	2014	2013
Toimintatuotot tehtäväalueittain		
Yleishallinto	6 287 079	6 473 170
Sosiaali- ja terveyspalvelut	70 277 991	72 358 147
Opetus- ja kulttuuripalvelut	5 493 465	5 656 066
Yhdyskuntapalvelut	12 775 037	13 153 165
Muut palvelut	<u>9 741 349</u>	<u>10 029 682</u>
	104 574 922	107 670 230

Tilikauden ylipariarvot	-24378	
-------------------------	--------	--

Pakollisten varausten muutokset

Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin ky		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	1 485 813	1 099 471
Omistussuuden muutos, vähennys	-17 181	-16 252
Lisäykset	<u>591 908</u>	<u>402 594</u>
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	2 060 540	1 485 813

KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIEN LIITETIEDOT

	2014	2013
Arvonkorotukset		
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	19 966	20 263
Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin Ky:n omistussuuden muutoksen aiheuttama vähennys	-228	-297
Arvonkorotusten purku	<u> </u>	<u> </u>
Arvo 31.12.	19 738	19 966
Rakennukset		
Arvo 1.1.		
Arvonkorotusten purku	<u> </u>	<u> </u>
Arvo 31.12.		

Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Kirjanpitolain mukaiset arvonkorotusten edellytykset täyttyvät.

Siirtosaamiset

Korjojaksotukset	213 680	217 354
Kela/työterveyshuollon korvaus	581 424	178 553
Lääkäreiden koulutuskorvaukset	162 253	420 548
Vammaispalvelut/vakuutuskorvaukset	0	691 400
Pirkanmaan pelastuslaitos	102 348	112 227
Sote-yhteistoiminta-alue	426 635	1 229 491
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus (PSHP)	137 558	138 394
Muut tulojäämät	<u>635 151</u>	<u>1 340 031</u>
	2 259 049	4 327 998

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

	2014	2013
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	54 484 724	54 484 724
Lisäykset	<u>12 240 684</u>	<u> </u>
Peruspääoma 31.12.	66 725 408	54 484 724
Yhdistysten ja säätiöiden pääomat 1.1.	112 361	112 517
Omistusosuuden muutos, vähennys	<u>-121</u>	<u>-156</u>
Yhdistysten ja säätiöiden pääomat 31.12.	112 240	112 361
Arvonkorotusrahassto 1.1	19 966	20 263
Omistusosuuden muutos, vähennys	-228	-297
Vähennykset		
Lisäykset		
Arvonkorotusrahassto 31.12.	<u>19 738</u>	<u>19 966</u>
Muut omat rahastot 1.1.	14 375 719	14 665 696
Omistusosuuden muutos, vähennys	-733	-999
Lisäykset	903	84
Siirto peruspääomaan	-12 240 684	
Vähennykset	<u>-681</u>	<u>-289 062</u>
Muut omat rahastot 31.12.	2 134 524	14 375 719
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	37 014 840	35 149 524
Omistusosuuden muutos, vähennys	-260	-8 740
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0	-339 301
Muutokset tilikaudella		<u>-2 295 930</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	37 014 580	32 505 553
Tilikauden yli/alijäämä	-208 057	4 509 287
Oma pääoma yhteensä	105 798 432	106 007 610

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutus	2 060 540	1 485 814

Erittely siirtoveloista

Korkojaksotukset	603 144	407 099
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	406 521	538 451
Lomapalkkajaksotus	16 177 220	15 455 291
Työnantajan eläkevakuutusmaksut	1 033 819	986 929
Palvelusopimusten lopullinen laskutus	1 276 078	1 784 462
Vuokratakuut	256 077	238 605
Peruspääoman korko jäsenkunnille		211 481
Potilasvahinkovakuutus seuraavan vuoden lyhennys		207 520
Jaksotetut tuet ja avustukset (PSHP)	555 698	558 041
Muut menojäämät	<u>2 801 653</u>	<u>1 656 905</u>
	23 110 210	22 044 784

**KONSERNIN VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT
LIITETIEDOT****Leasingvastuiden yhteismäärä**

	2014	2013
Leasingvastuiden yhteismäärä	3 174 986	1 181 769

Vastuusitoumukset muiden puolesta

Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 385 118	12 385 118
Jäljellä oleva pääoma	6 689 592	7 201 155

8 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

8.1 Kangasalan Vesi -liikelaitos

Käyttötoiminta

Tarkastelemalla talousveden laatutietoja valvontatutkimusohjelman mukaisilla vesinäytetuloksilla, Kangasalan talousveden laatu on tällä hetkellä erittäin hyvällä tasolla. Laitoksilta lähtevän veden laatu on entistä tasalaatuisempaa ja talousvesiase- tuksen mukaiset laatuvaatimukset ja –suositukset alittuvat reilusti. Pitkäjänteinen työ talousveden hankinnan kehittämisessä alkaa olla loppusuoralla ja Kangasalla voidaan nauttia laadukkaasta pohjavedestä myös tulevaisuudessa. Vehoniemenhar- jussa otettiin käyttöön kaivoalueen hapetus ja sen johdolla Raikun vedenottamolta pumpattavan pohjaveden laatu on saatu entistä tasalaatuisemmaksi ja ennen kaikkea veden hankinnan varmuutta on olennaisesti lisätty uuden kaivon myötä. Ra- kennuslupa laitoksen prosessin tehostamisen vaatimalle laajennukselle saatiin loppuvuonna 2014. Tällä toimenpiteellä varmistetaan Vehoniemenharjun pohjavesien hyödyntäminen, mikäli kaivoalueen hapetus osoittautuu riittämättömäksi toi- menpiteeksi.

Sahalahden pintavesilaitoksen koekäyttöä jatkettiin suunnitelman mukaisesti, jolloin se voidaan ottaa tarvittaessa nopeasti käyttöön. Sahalahden pintavesilaitos turvaa Sahalahden taajaman talousveden hankinnan, mikäli pitkissä siirtolinjoissa on ongelmia. Lisäksi Kangasalan Vesi-liikelaitoksen verkostoon on kaksi varayhteyttä Tampereen verkostosta.

Vuonna 2014 kaikki Kangasalan Vesi –liikelaitoksen toiminta-alueella vastaanotetut jäteveden johdettiin Tampereen Viini- kanlahteen puhdistettavaksi. Siirtoviemäreiden, Sahalahdelta Tampereen Ruskoon sekä Kaivannosta ja Pohjois- Kangasalta Roopennotkon kautta Tampereelle, toimintavarmuutta on lisätty paineviemäreiden saneerauksilla sekä jäteve- sien johtamista kehittämällä. Tällä hetkellä häiriötilanteissa kaikki Kangasalan Lentolan itäpuolella vastaanotetut jätevedet voidaan johtaa Kankkulan pumppaamon kautta Sahalahti-Rusko siirtoviemäriin.

Vesilaitoksen varallaolon valmiutta lisättiin solmimalla uusi varallaolosopimus päivystyshenkilöstön kesken. Tällä sopimuk- sella pyrittiin varmistamaan jo ennalta hyvä päivystystoiminta. Käyttötoiminta yleisesti toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Käyttö-, huolto- ja ylläpitotoiminta järjestettiin pääosin oman organisaation kautta. Oma toimintaa täydennettiin osto- ja sopimuspalveluilla mm. seuraavin toimin: Kangasalan alueen jätevesien käsittelypalvelut sekä Sahalahden jätevesien esi- käsittely, talousveden ja jäteveden laboratorioanalyysipalvelut, painehuuhtelu- ja imuautopalvelut. Uudis- ja saneerauskoh- teiden rakentamis-, työkone- ja suunnittelupalvelut ovat myös ensisijaisesti ulkopuolelta hankittavia palveluja.

Hallinto ja henkilöstö

Kangasalan Vesi –liikelaitos toimii kuntalain tarkoittamana liikelaitoksena vuoden 2009 alusta lukien. Kangasalan Vesi –liikelaitos kuuluu teknisen keskuksen organisaatioon. Vesihuoltoalaa oleellisesti ohjaavien vesihuoltolain ja maankäyttö- ja rakennuslain pitkään valmistelussa olleet muutokset astuivat voimaan 1.9.2014.

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta vuonna 2014

jäsen	varajäsen
Haavisto Jussi, pj	Somppi Tapio
Mansikka-aho Juha, vpj	Tiilikainen Markku
Haaparanta Saila	Järvensivu Sari
Heikkilä Arja	Kamppari Seija
Könönen Maritta	Nieminen Nina
Nurmi Leo	Mäntylä Kalle

Johtokunta kokoontui 7 kertaa vuonna 2014.

Vastuuhenkilöt:

Hallinto ja asiakaspalvelu	toimitusjohtaja Antti Kytövaara
Laitokset	käyttöpäällikkö Kimmo Suonperä
Verkostot	verkostoinsinööri Sampo Nurmi, verkostoinsinööri Sami Virkajärvi

Vesilaitoksen toimintoja hoitaa koko- tai osa-aikaisesti 23 henkilöä.

Tunnuslukuja ja suoritteita

Liikevaihto toteutui hieman yli arvioidun 6 451 588 € (101,3 %). Vuoden toimintakulut 3 614 875 € (91,1 %) alittivat selvästi arvioidun.

Rahoituskulut olivat 401 895 € (76,6 %). Kunnan peruspääoman korvaus oli 280 281 €, perustamislainaa lyhennettiin 56 666 € ja sen korkoa maksettiin 61 200 €. Ulkoiset korkomenot alittuivat selvästi suunnitellusta. Poistot olivat 2 200 548 €.

Tilikauden tulos oli selvästi parempi kuin suunniteltu arvioitu tulos. Käyttömenot olivat selvästi alle suunnitellun tason, erityisesti Tampereelle johdettavien jätevesiviemärien vähäinen kokonaismäärä pienensi vastaanottomaksuja. Sisäiset kustannukset olivat kuitenkin 12,2 % arvioitua suuremmat, johtuen erityisesti aikaisempaa suuremmasta laskujen käsittelymääristä ja niiden hinnoitteluperusteista. Tilikaudelta 2014 kertyi ylijäämää 246 731,36 €.

Investoinnit olivat 3,2 milj. euroa, joista kohdentui verkostojen ja jätevesipumppaamoiden saneerauksiin 1,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen investointi oli Kortekummun alueen asemakaava-alueen vesihuollon toteuttaminen 0,9 milj. euroa. Uutta vesijohtoverkosta rakennettiin 3,0 km ja vanhaa verkosta saneerattiin 2,7 km. Uutta jätevesiviemäriä rakennettiin 3,0 km ja vanhaa verkosta saneerattiin 2,2 km. Vesihuoltoverkosta saneerattiin mm. Pähkinäkalliossa, Tarpilassa, Suoramalla, Lemetyssä, Rikussa, Jussilassa.

Pitkäaikaisten investointien rahoittamiseksi otettiin uutta lainaa 1 000 000 €. Vanhoja lainoja lyhennettiin yhteensä 476 702 €.

Taulukko 1. Toiminnan tunnuslukutaulukko

Liikevaihto (€)	6 451 588
Toimintakulut (€)	3 614 875
Verkostoon liitetyt kiinteistöt (kpl)	
- vesijohto	5 594
- viemäri	4 774
Laskutus (m ³)	
- vesi	1 630 000
- jätevesi	1 490 000
Laskutus (€)	
- vesi + perusmaksut	2 429 347
- jätevesi + perusmaksut	3 776 097
Verkostopituudet (km)	
- vesijohto	358
- jätevesiviemäri	291
- hulevesiviemäri	60
Kangasalan Vesi –liikelaitoksen toiminta-alueella verkostoon johdettu kokonaisvesimäärä (m ³ /a)	
- Rikun vedenottamolta pumpattu vesi	+ 1 088 875
- Raikun vedenottamolta pumpattu vesi	+ 740 904
- Sahalahden pintavesilaitokselta pumpattu vesi	0
- Tampereen Vedeltä ostettu vesi	
o Kuminakatu	+ 0
o Kiveliö	0
- Kuhmalahden vesilaitokselle myyty vesi	- 631
YHTEENSÄ	1 829 148
Kangasalan Vesi –liikelaitoksen toiminta-alueelta Tampereelle johdettu jätevesi (m ³ /a)	
- Roopennotko JVP pumpattu jätevesi	1 189 899
- Saarenmaa JVP pumpattu jätevesi	616 349
YHTEENSÄ	1 806 248

Taulukko 2. Talouden vertailutaulukko

	TA 2014	TP 2014	Erotus	TOT-%
KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS				
TOIMINTATUOTOT	6 365 773	6 464 049	98 276 ✓	101,5 %
Ulkoiset	5 951 773	6 076 494	124 721	102,1 %
Sisäiset	414 000	387 555	-26 445	93,6 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	-3 967 679	-3 614 875	352 804 ✓	91,1 %
Ulkoiset	-3 698 734	-3 313 064	385 671	89,6 %
Sisäiset	-268 945	-301 811	-32 866	112,2 %
TOIMINTAKATE	2 398 094	2 849 174	451 081	118,81%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 340 000	-2 200 548	139 452	94,0 %

Talousveden laatu

Kangasalan Vesi –liikelaitos toimittaa talousvettä asiakkailleen.

Kaikissa Rikun ja Raikun pohjavedenottamoiden lähtevän veden näytteissä talousveden laatu oli Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 461/2000 mukaisesti hyvää talousvettä. Vedenottoilla suoritettiin lähtevän veden määrittysten lisäksi raaka-vesikaivojen käyttötarkkailua. Näytteiden määritystulokset olivat Kaupunkiliiton suosituksen B192 mukaisesti hyvää raakavettä. Osassa näytteistä tulokset olivat hyvää raakavettä paitsi mangaani- ja happipitoisuuksiltaan.

Rikun ja Raikun vedenottamoiden toimittama talous-vesi on ollut kokonaisuudessaan tasalaatuista ja hyvää talousvettä.

Varayhteyksiä ja –laitosta ei tarvittu ollenkaan vuoden 2014 aikana. Sahalahden pintavesilaitoksen ylläpito varalaitoksena jatkui suunnitelman mukaisesti koekäyttämällä laitosta kerran kuukaudessa.

Vesilaitoksen tarkkailun piirissä ovat terveysvalvontaviranomaisten ottamat valvontatutkimusohjelman mukaiset määrittelyt sekä laitoksen oma käyttötarkkailu joka liittyy omien prosessien ja laadunvalvonnan tarkkailuun. Valvontatutkimusohjelman mukainen tarkkailu suoritetaan pääsääntöisesti aina käyttöpisteissä eli suoraan kuluttajien hanoista ja käyttötarkkailu laitokselta lähtevästä vedestä ja raakavedestä. Alla olevissa taulukoissa 1 ja 2 on esitetty laitoksilta lähtevän veden määritystulokset ja taulukossa 3 on esitetty valvontatutkimusohjelman mukaiset verkostovalvonnan tulokset.

Laboratorioanalyseissa on määrityksille aina tietyt minimirajat eli tietty arvo jonka alapuolella ei saada enää luotettavaa tulosta, koska pitoisuudet ovat niin pieniä. Taulukoissa esitettyihin tuloksiin on merkitty tämä minimiarvo, jos tulos on alle tämän rajan. Esim. lähtevän veden sameus laitoksilta on lähes kaikissa tuloksissa < 0,2 NTU, jolloin tulos voi todellisuudessa olla pienempi. Silti taulukossa on esitetty pienempinä arvoina tämä 0,2 NTU.

Talousveden laatu Rikun vedenottamolla

Rikun vedenottamon lähtevän veden rauta ja mangaanipitoisuudet ovat pysyneet hyvällä tasolla. Hiekkasuodattimet toimivat hyvin ja poistavat raakavedestä tehokkaasti raudat ja mangaanit. Raakaveden laadun kausittaiset vaihtelut eivät näy lähtevän veden pitoisuuksissa oikeastaan millään tavalla, joten laitos toimii kokonaisuudessaan hienosti. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n laboratoriossa teetettiin yhteensä 142 analyysia laitoksen käyttötarkkailua varten. Lisäksi käyttötarkkailuun liittyivät omat määritykset sekä automaation online –mittaukset. (Tulokset esitetty taulukossa 3)

Taulukko 3. Rikun vedenottamon lähtevän veden käyttötarkkailu vuodelta 2014

	Min	Max	Ka	Asetuksen laatuvaatimus/-suositus
Escherichia coli	0	0	0	0 pmy/100 ml
Koliformiset bakteerit (+37 °C)	0	0	0	0 pmy/100 ml
Heterotrofinen pesäkeluku (+22 °C)	0	1	0	Ei epätavallisia muutoksia, 100 pmy/ml
pH	7,5	8,3	7,9	6,5 - 9,5 (käytännössä 7,0 - 8,8)
Sameus	0,20	0,36	0,23	Ei epätavallisia muutoksia
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC)	1,2	1,6	1,3	Ei raja-arvoa, käytännössä n. 4 mg/l
Alkaliteetti	1,4	1,6	1,5	mmol/l

Kokonaiskovuus	2,4	2,6	2,5	dH
Kokonaiskovuus	0,43	0,47	0,45	mmol/l
Vapaa hiilihappo	1,4	2,8	2,1	
Happi, [O]	7,2	8,0	7,7	
Rauta, [Fe]	10	38	18	200 µg/l
Mangaani, [Mn]	1,0	1,6	1,1	50 µg/l
Kloridi, [Cl ⁻]	8,3	8,6	8,5	250 mg/l
Sulfaatti, [SO ₄ ²⁻]	32	37	35	250 mg/l
Kokonaiskloori, [Cl ₂]	0,05	0,06	0,05	
Sitoutunut kloori	0,05	0,05	0,05	
Vapaa kloori	0,05	0,05	0,05	
Ammonium, [NH ₄ ⁺]	0,01	0,01	0,01	0,5 mg/l
Ammoniumtyppi	0,01	0,01	0,01	0,4 mg/l N
Nitriitti, [NO ₃ ⁻]	0,007	0,007	0,007	hanasta 0,5 mg/l, lähtevä 0,1 mg/l
Nitriittityppi	0,002	0,002	0,002	0,15 mg/l N
NO ₃ -N + NO ₂ -N	0,13	0,48	0,31	11 mg/l N
Nitraatin ja nitriitin summa	0,58	2,10	1,34	50 mg/l
Nitraatti, [NO ₂ ⁻]	0,57	2,10	1,34	50 mg/l (käytännössä 15 mg/l)
Nitraattityppi	0,13	0,48	0,31	11 mg/l (käytännössä 15 mg/l)

Talousveden laatu Raikun vedenottamolla

Raikun vedenottamolla jatkettiin kaivoalueen hapetusta pumpaamalla raakavesikaivosta toiseen ja lisäämällä maaperään johdettavaan veteen ilmaa ejektoriperiaatteella. Tällöin maaperään johdettavaan veteen imetään ilmaa ja ilman happi sitoutuu raakaveteen ja hapettaa tehokkaasti kaivon ympäristöä. Kaivojen huoltorakennukset saatiin valmiiksi vuoden 2014 aikana ja hapetus toimii nyt täysin automaattisesti. Kun yhdestä kaivosta pumpataan raakavettä laitokselle, toinen kaivo hapettaa kolmatta. Näin hapetus on jatkuvaa ja maaperän happipitoisuus on saatu pysymään hyvänä ja raudan ja mangaanin liukeneminen on vähentynyt huomattavasti.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n laboratoriossa teetettiin yhteensä 152 analyysia laitoksen lähtevän veden tarkkailua varten. Lisäksi käyttötarkkailuun liittyivät omat määrytykset sekä automaation online –mittaukset. (Tulokset esitetty taulukossa 4).

Taulukko 4. Raikun vedenottamon lähtevän veden käyttötarkkailu vuodelta 2014

	Min	Max	Ka	Asetuksen laatuvaatimus/-suositus
Escherichia coli	0	0	0	0 pmy/100 ml
Koliformiset bakteerit (+37 °C)	0	0	0	0 pmy/100 ml
Heterotrofinen pesäkeluku (+22 °C)	0	5	1	Ei epätavallisia muutoksia, 100 pmy/ml
pH	7,6	8,2	8,0	6,5 - 9,5 (käytännössä 7,0 - 8,8)
Sameus	0,20	0,47	0,25	Ei epätavallisia muutoksia
Sähkönjohtavuus	320	320	320	2500 µS/cm
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC)	0,7	0,9	0,8	Ei raja-arvoa, käytännössä n. 4 mg/l
Hapettuvuus (COD _{Mn})	0,5	0,5	0,5	5 mg/l (käytännössä <2 mg/l)
Alkaliteetti	1,2	1,4	1,3	mmol/l
Kokonaiskovuus	4,1	5,1	4,5	dH
Kokonaiskovuus	0,74	0,91	0,81	mmol/l
Vapaa hiilihappo	0,9	3,3	2,0	
Happi, [O]	7,6	10,6	8,6	
Rauta, [Fe]	10	10	10	200 µg/l
Mangaani, [Mn]	1,0	44,0	8,7	50 µg/l
Kloridi, [Cl ⁻]	14	17	16	250 mg/l
Sulfaatti, [SO ₄ ²⁻]	50	57	54	250 mg/l
Kokonaiskloori, [Cl ₂]	0,05	0,11	0,09	
Sitoutunut kloori	0,05	0,05	0,05	
Vapaa kloori	0,05	0,07	0,06	
Ammonium, [NH ₄ ⁺]	0,01	0,01	0,01	0,5 mg/l

Ammoniumtyppi	0,01	0,01	0,01	0,4 mg/l N
Nitriitti, [NO ₃ ⁻]	0,007	0,007	0,007	hanasta 0,5 mg/l, lähtevä 0,1 mg/l
Nitriittityppi	0,002	0,002	0,002	0,15 mg/l N
NO ₃ -N + NO ₂ -N	0,89	0,90	0,90	11 mg/l N
Nitraatin ja nitriitin summa	3,90	4,00	3,95	50 mg/l
Nitraatti, [NO ₂ ⁻]	3,90	4,00	3,95	50 mg/l (käytännössä 15 mg/l)
Nitraattityppi	0,89	0,90	0,90	11 mg/l (käytännössä 15 mg/l)

Talousveden laatu verkostossa

Kangasalan Vesi –liikelaitoksen jakeleman talousveden laatua valvotaan terveystarkastaviranomaisen toimesta kuu-kausittain eri puolilta verkostoa. Suunnitellun näytteenotto-ohjelman lisäksi terveystarkastajat ottavat vesinäytteitä satunnaisesti. Vuoden 2014 aikana valvontatutkimusohjelman mukaisia analyysejä otettiin eri puolilta verkostoa 405 kappaletta.

Merkittevä muutos aikaisempiin vuosiin nähden on rauta ja mangaanipitoisuuksien pieneneminen ja tasaisuus. Muutamassa verkostonäytteessä mangaanipitoisuus oli useita kymmeniä. Tämä todennäköisesti johtui verkostoputkista irronneista sakoista, koska esim. Rikun laitokselta lähtevän veden mangaanipitoisuus oli kaikissa määrityksissä alle minimirajan eli < 1 µg/l. Sama suuntaus oli myös raudan osalta. Raikun vedenottamon kaivoalueen hapetus on laskenut pitoisuuksia myös Raikun vedenottamon lähtevästä vedestä, joten tulevaisuudessa Kangasalla voidaan nauttia entistäkin tasalaatuisemmasta ja hyvästä talousvedestä.

Taulukko 5. Valvontatutkimusohjelman mukainen verkostotarkkailu 2014

	Min	Max	Ka	Asetuksen laatuvaatimus/-suositus
Escherichia coli	0	0	0	0 pmy/100 ml
Koliformiset bakteerit (+37 °C)	0	0	0	0 pmy/100 ml
Clostridium perfringens	0	0	0	0 pmy/100 ml
Enterokokit	0	0	0	0 pmy/100 ml
Heterotrofinen pesäkeluku (+22 °C)	0	300	35	Ei epätavallisia muutoksia, 100 pmy/ml
pH	6,9	8,3	7,9	6,5 - 9,5 (käytännössä 7,0 - 8,8)
Sameus	0,2	1,5	0,3	Ei epätavallisia muutoksia
Väiriluku	5,0	5,0	5,0	
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC)	1,5	2,5	2,0	Ei raja-arvoa, käytännössä n. 4 mg/l
Kokonaiskovuus	3,6	4,1	3,9	dH
Rauta, [Fe]	10	140	15	200 µg/l
Mangaani, [Mn]	1,0	92,0	3,7	50 µg/l
Kloridi, [Cl ⁻]	8,5	13,0	10,8	250 mg/l
Sulfaatti, [SO ₄ ²⁻]	34,0	46,0	40,0	250 mg/l
Ammoniumtyppi	0,003	0,025	0,008	0,4 mg/l N
Ammonium, [NH ₄ ⁺]	0,004	0,033	0,009	0,5 mg/l
Nitriittityppi	0,002	0,002	0,002	0,15 mg/l N
Nitriitti, [NO ₃ ⁻]	0,007	0,007	0,007	hanasta 0,5 mg/l, lähtevä 0,1 mg/l
Nitraattityppi	0,4	1,2	0,8	11 mg/l N
Nitraatti, [NO ₂ ⁻]	1,7	5,5	3,6	50 mg/l (käytännössä 15 mg/l)
NO ₃ -N + NO ₂ -N	0,4	1,2	0,8	11 mg/l N
Nitraatin ja nitriitin summa	1,7	5,5	3,6	50 mg/l
Sähkönjohtavuus	108	333	275	2500 µS/cm
Natrium, [Na]	28,0	33,0	30,5	200 mg/l
Alumiini, [Al]	10,0	11,0	10,5	200 µg/l
Arseeni, [As]	0,2	0,2	0,2	10 µg/l
Kadmium, [Cd]	0,1	0,2	0,2	5 µg/l
Kromi, [Cr]	2,0	2,0	2,0	50 µg/l
Kupari, [Cu]	0,01	0,02	0,01	2 mg/l
Fluoridi, [F ⁻]	0,07	0,19	0,13	1,5 mg/l
Lyijy, [Pb]	0,8	0,8	0,8	10 µg/l

Elohopea, [Hg]	0,005	0,005	0,005	1 µg/l
Nikkeli, [Ni]	4,0	4,0	4,0	20 µg/l
Trihalometaanit yht.	1,3	2,2	1,8	100 µg/l
Bromidikloorimetaani	0,50	0,76	0,63	yksikkö µg/l
Bromoformi	0,50	0,50	0,50	yksikkö µg/l
Dibromidikloorimetaani	0,50	0,93	0,72	yksikkö µg/l
Kloroformi	0,50	1,30	0,90	yksikkö µg/l
Pestisidit **)	0,00	0,10	0,05	Summa 0,5 µg/l, yksittäisen 0,1 µg/l

*) Pikonlinnan verkostosta 14.8.2014 otetusta näytteestä havaittiin pestisidejä, dalaponia < 0,1 µg/l. Pestisidit ovat torjunta-aineita ja niiden summa yksittäisessä näytteessä saa olla maksimissaan 0,5 µg/l. Yksittäisen pestisidin arvo saa olla maksimissaan 0,1 µg/l. Näytteestä löydetty dalaponia, jonka arvo oli < 0,1 µg/l syntyy yleensä klooridesinfi-
oinnin sivutuotteena.

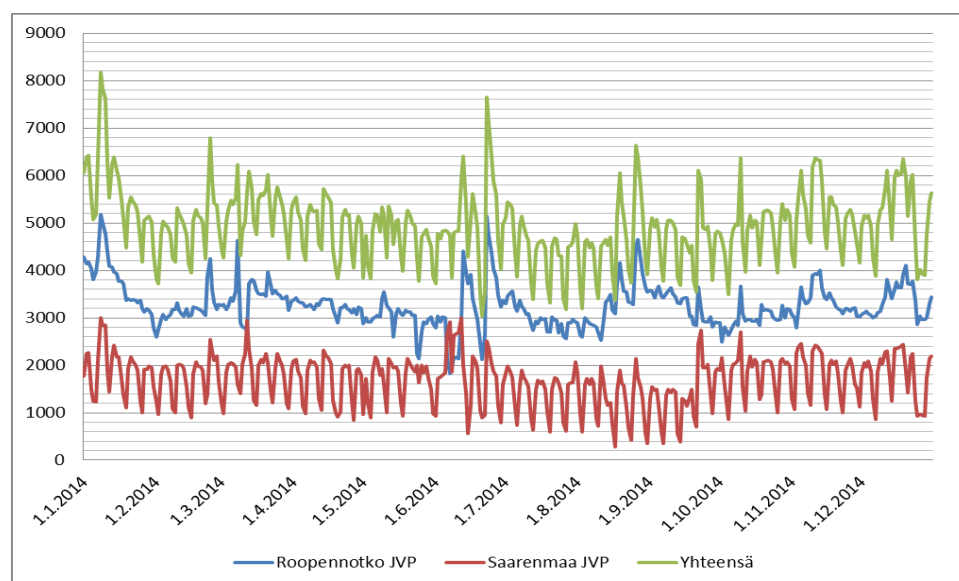
Jäteveden puhdistus ja johtaminen

Kangasalan viemäriverkostosta johdettiin Tampereen Viinikanlahden puhdistamolle yhteensä 1 806 248 m³, joka on 126 982 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Roopennotkon pumppaamon kautta määrä oli 1 189 899 m³ ja Saarenmaan pumppaamon kautta 616 349 m³. Vuosi 2014 oli erittäin suotuisa jätevesivirtaamien suhteen, pääosin vähälumisen talven ja pienien sulamisvesien vuoksi. Virtaamahuippu ajoittui poikkeuksellisesti tammikuulle. Keskiviikkona 8.1.2014 Tampereelle johdettiin yhteensä 8 179 m³/vrk, joka on reilusti alle tavoitevirtaaman, 17 000 m³/vrk. Jätevesien johtamisessa tapahtui kesäkuun alussa, Pähkinäkallion paineviemärin saneerauksen yhteydessä, paineviemäri-rikko, joka aiheutti jätevesien johtumisen maastoon. Jätevesiä kulkeutui rikko-paikasta maastoon joitakin kymmeniä kuutioita mutta suuremmalta vahingolta välttyttiin varatoimintojen ansiosta. Seuraavan päivän suuret jätevesimäärät näkyvät selvästi alla olevasta kaaviosta, kun tilanne purettiin seuraavana päivänä.

Kangasalan kunta on yhtenä osakkaana Sahalahden esikäsittelylaitos Oy:ssä. Yhteistyö Saarioinen Oy:n ja Sahalahden Broiler Oy:n jätevesien esikäsittelyn osalta jatkui Kemira Operon Oy:n kanssa. Esikäsittelylaitoksen toiminta on ollut tavoitteet täyttävää ja tehokasta. Siirtoviemärin hajuhaitat on saatu pidettyä kurissa jatkamalla FIN-12 kemi-
kaalin annostelua siirtoviemäriin johdettavaan jäteveeten sekä ylläpitämällä siirtoviemärin pumppaamojen hajunpoistosuodattimia.

Vuoden 2014 aikana aloitettiin pääsiirtoviemärin saneeraus välillä Pähkinäkallio-Roopennotko. Lisäksi rakennettiin varayhteys Pähkinäkallion pumppaamolta Kankkulan pumppaamon kautta Suntainmäen pumppaamolle. Tällä toimenpiteellä kaikki Lentolan itäpuolella vastaanotetut jätevedet voidaan johtaa Sahalahti-Rusko siirtoviemäriin.

Kaaviossa on esitetty Tampereelle johdettu jätevesi-virtaama Roopennotkon ja Saarenmaan pumppaamojen virtaamista graafisesti. Kaaviosta voidaan havaita tammikuun poikkeuksellinen vuorokausivirtaama sekä kevään olemattomat sulamis- ja hulevedet. Sahalahden virtaamisissa havaitaan selvästi sahalaitainen teollisuuden vaikutus trendeissä, joka johtuu arkipäivien ja viikonloppujen suuresta virtaama vaihtelusta.

Kaavio: Tampereelle johdetut jätevesivirtaamat

Tulevaisuuden näkymät

Hyvän talousveden varmistaminen ja asiallisen viemäröinnin järjestäminen asiakkaille on tulevaisuudessakin vesilaitoksen päätehtävä, mikä edellyttää laadukkaita ja kestäviä vesihuoltoratkaisuja.

Uudisrakentaminen keskittyy nykyisen yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen ja Lamminrahkan alueelle. Mittavat saneeraustoimet verkoston korjausvelan hallinnaksi on nyt aloitettu ja verkostosaneeraukset jatkuvat lähivuosina viikkaina sekä puhtas- että jätevesiverkoston osalta. Saneeraus olemassa olevalla toiminta-alueella vaatii suunnitelmallisuutta sekä vankkaa osaamista sekä rakennuttajalta että urakoitsijalta. Lisäksi saneeraussuunnitelmaa pitää pystyä muuttamaan rohkeasti tarpeen niin vaatiessa. Asiakkailtamme saneeraukset vaativat jatkossakin kärsivällisyyttä, koska työmaat ovat usein lähes koti-oven tuntumassa. Myös pumppaamojen osalta saneeraustarve tulee kasvamaan, koska suurin osa pumppaamoista on rakennettu 80 –luvun alkupuolella ja ovat elinkaarensa päässä. Korjausvelan hallinta on yksi suurimmista haasteista tulevaisuudessa samalla kun uusinvestoinnit jatkuvat seutukunnan viikkaan kehittymisen johdosta.

Vedentuotantolaitosten osalta tilanne tällä hetkellä on hyvä ja viime vuosien suurien investointien vaikutukset ovat selvästi havaittavissa. Toiminta on tehokasta ja verkostoon johdettavan talousveden laatu on hyvä. Raikun laitoksen tehostamisen ensimmäinen vaihe on toteutettu ja sen ansioista pohjaveden laatua on pystytty parantamaan ja toinen vaihe eli varsinaisen vedenkäsittelyprosessin tehostaminen toteutetaan tarvittaessa.

Tulevaisuudessa ilmaston ääri-ilmiöiden lisääntyminen tulee jatkumaan ja vesilaitoksen tulee pystyä vastaamaan näihin haasteisiin. Tämän vuoksi vesilaitoksen henkilöstön ja päivystäjien ammattitaito ja koulutus tulee pitää hyvällä tasolla ja toimintoja jatkuvasti kehittää.

Pirkanmaan keskuspuhdistamo on suunnitteilla Tampereen seudulle Sulkavuoreen. Tampereen kaupunki on päättänyt, että valmistelut ja neuvottelut yhteisesti omistetun Keskuspuhdistamo Oy:n perustamiseksi käynnistetään hankkeessa mukana olevien kuntien kanssa. Hankkeen tavoitteena on mm. tehostaa jätevesien käsittelyä tiukentuvien ympäristölupaehtojen johdosta ja korvata kuntien jätevedenpuhdistamoita yhteisellä keskuspuhdistamolla vähän jälkeen vuoden 2020. Lisäksi Tavase Oy on jättänyt lupavirastoon vuoden 2013 aikana vesilain mukaisen lupahakemuksen päivitetyn koskien vireillä olevaa tekopohjavesihanketta. Kunnan valtuusto on tehnyt päätöksen 16.4.2012 § 29, jonka perusteella kunta irtautuu Tavase Oy:stä. Kunnan irtautuminen Tavase Oy:stä ei ole kuitenkaan vielä toteutunut.

Kuhmalahden kunta liittyi Kangasalan kuntaan vuoden 2011 alusta alkaen. Kuhmalahden vesilaitos on toistaiseksi kunnan taseyksikkö mutta se on tarkoitus lähiaikoina yhdistää Kangasalan Vesi -liikelaitokseen. Kangasalan Vesi –liikelaitoksen henkilöstö hoitaa siihen saakka Kuhmalahden vesilaitoksen toimintoja.

Kriittinen menestystekijä:

-liikelaitoksen toiminnan kannattavuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Liikelaitoksen toiminnan rahoitus	Tulosarvio 2014	Liikevaihto toteutui hieman yli arvion 6 451 588 € (101,3 %). Vuoden käyttömenot olivat 3 614 875 € (91,1 %). Rahoituskulut olivat 399 135 €, josta kunnan peruspääomakorvaus 280 281 €. Tiilikauden ylijäämä oli 246 731,36 €, tilikauden tulos oli suunniteltua selvästi parempi. Rahoituslaitokselta uuttaa lainaa otettiin 1 000 000 euroa, joka oli kuitenkin suunniteltua vähemmän. Vesilaitos kattoi kulunsa tulo- ja lainarahoituksella.

Kriittinen menestystekijä:

-vedentuotannon ja jakelun luotettavuus

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Toimintahäiriöiden määrä ja laatu	Käyttövarmuus ja veden laatu hyvä, raja-arvojen sisällä. Minimoidaan mahdolliset häiriöt ja häiriöajat. Häiriöiden kesto enintään 12 tuntia, korvaava vedenjakelu hoidetaan 2 tunnissa.	Vesijohtoverkostossa korjattiin 20 vuotoa. Vuodoista kolme aiheutti kaivin- tai muu työkone ja muut 17 olivat materiaalin rikkoutumisia. Vuodot korjattiin tavoitteen mukaisesti. Asiakkaille näkyviä laitoshäiriöitä ei vuoden 2014 aikana tapahtunut.

Kriittinen menestystekijä:

- jäteveden johtaminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Toimintahäiriöiden määrä ja laatu	Jäteveden johtamisen käyttövarmuus hyvä, ei pumppaamoiden ylivuotoja Minimoidaan mahdolliset häiriöt ja häiriöajat	Paineviemäriuvuotoja korjattiin 9 kpl. Vuodoista 8 kpl johtuivat materiaalin rikkoutumisista ja yhden syy oli kaivinkone. Pumppaamoiden ylivuotoja ei vuoden 2014 aikana tapahtunut.

Kriittinen menestystekijä:

- vuotovesien hallinta jätevesiviemäreissä

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Pumppaustilasto	Vuotovesien määrä alle 30 % kokonaisvirtaamasta ja vuorokausihuippu on alle 17 000 m ³	Maastossa tehtyjen havaintojen perusteella on korjattu vuotavia viemäriin tarkastuskaivoja. Jätevesipumppaamoiden ylivuotolinjoja on korjattu ja parannettu lisäämällä niihin takaisin virtauksen estäviä ratkaisuja. Vuotovesien osuus oli hyvin alhainen kokonaisjätevesivirtaamasta vuonna 2014, noin 17,5 %, joka oli n. 10 %-yksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Virtaamahuippu ajoittui poikkeuksellisesti tammi-kuulle. Keskiviikkona 8.1.2014 Tampereelle johdettiin yhteensä 8 179 m ³ /vrk, joka on reilusti alle tavoitevirtaaman, 17 000 m ³ /vrk.

Kriittinen menestystekijä:

-asiakas- ja asukastyytyväisyyden säilyttäminen

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Pyydetty ja saatu asiakaspalaute	Saavutetun asukastyytyväisyyden ylläpitäminen ja liikelaitoksen imagon kehittäminen	Vuosittain ilmestyvä asiakaslehti Solina julkaistiin ja jaettiin Kangasalan alueelle. Asiakaspalautteet käsiteltiin viikkopalaverissa.

Kriittinen menestystekijä:

- osaava ja motivoitunut henkilöstö

Toteutuminen

Arviointikriteeri	Tavoitetaso 2014	Toteutuminen 2014
Henkilöstön ammattitaito	Henkilöstön ammattitaidon kehittämisen ajan vaatimusten tasolle Nykyisten vahvuuksien ylläpitäminen Työhyvinvoinnin kehittäminen	Koulutusta on järjestetty paljon sisäisenä koulutuksena, esim. uusien toimintojen käyttökoulutuksena. Lisäksi päivystyskoulutusta jatkettiin kerran kuussa pidettävänä koulutuksena. Virkistyspäivät järjestettiin sekä keväällä että syksyllä ja lisäksi osallistuttiin koko teknisen keskuksen järjestämään koulutuspäivään

KANGASALAN VESI -LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA 31.12.2014

ULKOISET JA SISÄISET	1.1.-31.12.2014		1.1.-31.12.2013	
LIKEVAIHTO	6 451 587,99		5 711 948,80	
Valmistus omaan käyttöön	0,00		1 065,23	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 002,15		0,00	
Muut tuet ja avustukset	9 459,22		6 350,67	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-573 439,89		-641 869,98	
Palvelujen ostot	-2 005 480,29		-2 144 014,15	
Materiaalit ja palvelut yht.	-2 578 920,18		-2 785 884,13	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-656 187,11		-667 781,67	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-166 971,71		-177 488,30	
Muut henkilösivukulut	-157 034,75	-324 006,46	-119 741,56	-297 229,86
Henkilöstökulut yht.	-980 193,57		-965 011,53	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 200 548,15		-2 202 986,90	
Liiketoiminnan muut kulut	-55 761,12		-47 069,19	
LIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	648 626,34		-281 587,05	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	16 459,94		14 532,57	
Kunnalle maksetut korkokulut	-61 200,48		-64 600,44	
Muille maksetut korkokulut	-76 822,87		-58 620,40	
Korvaus peruspääomasta	-280 280,91		-280 280,91	
Muut rahoituskulut	-50,66		-57,27	
Ylijäämä /alijäämä ennen varauksia	246 731,36		-670 613,50	
Poistoeron muutos				
Varausten muutos				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	246 731,36		-670 613,50	
 LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,5		-1,8	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto %	5,4		-2,9	
Voitto, %	3,8		-11,7	

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2014

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä	648 626	-281 587
Poistot ja arvonalentumiset	2 200 548	2 202 987
Rahoitustuotot ja -kulut	-401 895	-389 026
Toiminnan rahavirta yht.	2 447 280	1 532 373
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 232 243	-2 370 836
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 000	26 300
Investointien rahavirta yht.	-3 217 243	-2 344 536
Toiminnan ja investointien rahavirta	-769 963	-812 163

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta		-18 574
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 000 000	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-56 666	-56 666
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-476 702	-376 702
Lainakannan muutokset yht.	466 632	566 632
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	-478 072	-369 324
Saamisten muutos muilta	-186 822	357 920
Korottomien velkojen muutos kunnalta		-417 177
Korottomien velkojen muutos muilta	968 225	692 686
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	303 331	264 105
Rahoituksen rahavirta	769 963	812 163

Rahavarojen muutos

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-3527	-5276
Investointien tulorahoitus, %	76,2	64,1
Lainanhoitokate	3,9	2,9

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN TASE 31.12.2014

VASTAAVAA	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
** Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	218 069,77	216 118,96
Rakennukset	1 165 207,82	1 247 806,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 068 049,74	20 118 516,20
Koneet ja kalusto	71 047,21	51 155,24
Enn.maksut ja keskener. hankinnat	401 684,72	273 768,24
** Aineelliset hyödykkeet yht.	22 924 059,26	21 907 364,75
Sijoitukset		
Muut saamiset	67 889,00	67 889,00
** Sijoitukset yht.	67 889,00	67 889,00
*** Pysyvät vastaavat yht.	22 991 948,26	21 975 253,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	873,31	873,31
** Vaihto-omaisuus yht.	873,31	873,31
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	822 191,26	642 464,21
Saamiset kunnalta	847 395,32	369 323,67
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	7 221,72	126,64
* Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 676 808,30	1 011 914,52
** Saamiset yht.	1 676 808,30	1 011 914,52
*** Vaihtuvat vastaavat yht.	1 677 681,61	1 012 787,83
VASTAAVAA	24 669 629,87	22 988 041,58

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN TASE 31.12.2014

VASTATTAVAA	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 671 348,54	4 671 348,54
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	5 198 498,75	5 869 112,25
Tilikauden yli/alijäämä	246 731,36	-670 613,50
*** Oma pääoma yht.	10 116 578,65	9 869 847,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	3 250 000,00	2 700 000,00
Lainat kunnalta	906 676,00	963 342,00
Lainat julkisyhteisöiltä	371 247,00	497 949,00
Liittymismaksut ja muut velat	8 480 515,42	7 569 932,60
* Pitkäaikainen yht.	13 008 438,42	11 731 223,60
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	450 000,00	350 000,00
Lainat kunnalta	56 666,00	56 666,00
Lainat julkisyhteisöiltä	126 702,00	126 702,00
Ostovelat	529 757,49	593 453,02
Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Muut velat	146 355,59	47 738,51
Siirtovelat	235 131,72	212 411,16
* Lyhytaikainen yht.	1 544 612,80	1 386 970,69
*** Vieras pääoma yht.	14 553 051,22	13 118 194,29
VASTATTAVAA	24 669 629,87	22 988 041,58

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %	41,0	42,9
Suhteellinen velkaantuneisuus %	225,1	229,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5445	5198
Lainakanta 31.12., 1000 €	5161	4065
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on Kangasalan Veden varmuusvarastoa; vanhoja putkia ja niihin liittyviä osia, joita ei enää valmisteta.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Jaksotusperiaatteet

Lomapalkkajaksoitus on tehty käyttäen joulukuun palkkasummaa ja saman ajankohdan sivukuluprosentteja.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuottojen erittely	2014	2013
Vesimaksut	2 099 109	1 849 872
Jätevesimaksut	2 979 439	2 687 014
Perusmaksut vesi	330 238	273 767
Perusmaksut jätevesi	796 659	679 469
Muut liiketoiminnan tuotot	246 103	221 827
Valmistus omaan käyttöön		1 065
Muut tuotot	3 042	
Tuet ja avustukset	9 459	6 351
Yhteensä	6 464 049	5 719 365

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kyseisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioituna taloudellisen käyttöikänsä mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Rakennukset	20-30 vuotta	Tasapoisto	3,33 - 5 %
Rakennusten peruseräparannukset	10-30 vuotta	Tasapoisto	3,3 % - 10 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Verkostot		Menojäännöspoisto	10 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-15 vuotta	Tasapoisto	6,7 - 10 %
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet ja autot	4 vuotta	Tasapoisto	25 %
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto	33,3 %

Pienet hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	2013	2014	2015	2016	2017	KA
Poistonalaiset investoinnit	2 370 836	3 232 243	2 428 000	5 002 000	4 830 000	3 572 616
Rahoitusosuudet	26 300	15 000				8 260
Investointien omahankintamenot	2 344 536	3 217 243	2 428 000	5 002 000	4 830 000	3 564 356
Suunnitelmanmukaiset poistot	2 202 987	2 200 548	2 397 000	2 518 000	2 734 000	2 410 507
Ero	141 549	1 016 695	31 000	2 484 000	2 096 000	1 153 849
Poikkeama %						32

Investointitaso pysyy korkeahkona, koska on tarve toteuttaa uusien alueiden ja kohteiden investointihankkeita ja koska vanhan vesihuoltoverkoston saneeraustarve kasvaa verkoston ikääntymisen vuoksi.

Uusien investointien kustannustaso on korkeampi suhteessa poistojen laskennan perusteena olevien vanhempien investointien kustannustasoon.

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

TASEEN VASTAAVIEN LIITETIEDOT

Saamiset

2014

2013

Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaikaisia saamisia ei ole tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä, eikä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset

70 167

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset

7 980

6 571

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyhteisöiltä

Myyntisaamiset

Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Työttömyysvakuutusmaksu

202

127

Palkkatuet joulukuu

0

0

202

127

KANGASALAN VESI-LIIKELAITOS

TASEEN VASTAAVIEN LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat

	Aineelliset hyödykkeet				Ennakkomaksut		Sijoitukset		Pysyvät vastaavat yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiirteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Koneet ja hankinnat	Yhteensä	Muut saamiset		
Poistamaton hankintameno 1. 1.	216 119	1 247 806	20 118 516	51 155	273 768	21 907 365	67 889	21 975 254	
Lisäykset tilikauden aikana	1 951		3 057 413	44 963	127 916	3 232 243		3 232 243	
Rahoitusosuudet tilikaudella			-15 000			-15 000		-15 000	
Vähennykset tilikauden aikana						0		0	
Siirrot erien välillä						0		0	
Tilikauden sumu-poistot		-82 598	-2 092 879	-25 071		-2 200 548		-2 200 548	
Poistamaton hankintameno 31.12.	218 070	1 165 208	21 068 050	71 047	401 685	22 924 060	67 889	22 991 949	
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	218 070	1 165 208	21 068 050	71 047	401 685	22 924 060	67 889	22 991 949	

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

Oma pääoma

	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	4 671 349	4 671 349
Peruspääoma 31.12.	<u>4 671 349</u>	<u>4 671 349</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 198 499	5 869 112
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>5 198 499</u>	<u>5 869 112</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	249 491	-670 614
Oma pääoma yhteensä	10 119 339	9 869 847

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 450 000	1 300 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	24 765
Lainat kunnalta	<u>623 346</u>	<u>680 012</u>
Yhteensä	2 073 346	2 004 777

Velkojen erittely

Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	142 207	96 083
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat		

Liittymismaksut

Muut pitkäaikaiset velat		
Liittymismaksut	8 160 714	7 297 896

Siirtovelat

Lyhytaikaiset siirtovelat		
Korkojaksotukset	12 093	10 046
Lomapalkkajaksotus	188 713	157 693
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	24 640	29 200
Työnantajan eläkevakuutusmaksut	9 686	10 920
Tapaturmavakuutusmaksut	<u>4 552</u>	<u>4 552</u>
Yhteensä	235 132	212 411

KANGASALAN VESI -LIKELAITOKSEN TUNNUSLUKUJA JA SUORITTEITA

	2014	2013	2012	2011
TUNNUSLUVUT, 1000 €				
Liikevaihto	6452	5712	6280	5696
Liikelyijäämä	247	-282	352	774
Investoinnit	3217	2371	2940	2209
Liikelyijäämä/Liikevaihto	3,8	-4,9	5,6	13,6
Henkilöstön määrä	23	24	22	22,5
SUORITTEET				
Verkostoon pumpattu vesimäärä, m ³	1 829 148	1 813 846	1 948 440	2 026 329
Johdettu jätevettä, m ³	1 806 248	1 933 230	2 260 776	1 999 279
Käsitelty jätevettä, m ³	-	-	-	23 447
Vesijohtoverkoston kokonaispituus, km	358	355	354	309
Liittyneitä kiinteistöjä yhteensä, kpl	5 594	5 522	5 434	5 343
Laskutettu vesimäärä, m ³	1 630 000	1 503 960	1 660 700	1 623 200
Jätevesiviemärin kokonaispituus, km	291	288	284	254
Liittyneitä kiinteistöjä yhteensä, kpl	4 774	4 695	4 608	4 518
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	1 490 000	1 406 300	1 536 400	1 490 000

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2014	2013
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Vakituiset	21	21
Määräaikaiset, tilapäiset	0	0
Yhteensä	21	21
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	656 187	667 782
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	166 972	177 488
Muut henkilösivukulut	157 035	119 741
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	980 194	965 011
Henkilöstökuluja aktivoitu pysyviin vastaaviin	97 574	59 495
Yhteensä henkilöstökulut	1 077 768	1 024 506

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 31.12.2014

ULKOISET JA SISÄISET	TALOUSARVIO	TOTEUTUNUT	EROTUS	TOTEUTUNUT v. 2013
Liikevaihto	6 365 773	6 451 587,99	-85 814,99	5 711 948,80
Valmistus omaan käyttöön			0,00	1 065,23
Liiketoiminnan muut tuotot		3 002,15		
Muut tuet ja avustukset		9 459,22	-9 459,22	6 350,67
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-739 570	-573 439,89	-166 130,11	-641 869,98
Palvelujen ostot	-2 190 147	-2 005 480,29	-184 666,71	-2 144 014,15
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-679 251	-656 187,11	-23 063,89	-667 781,67
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-150 021	-166 971,71	16 950,71	-177 488,30
Muut henkilösivukulut	-175 732	-157 034,75	-18 697,25	-119 741,56
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 340 000	-2 200 548,15	-139 451,85	-2 202 986,90
Liiketoiminnan muut kulut	-32 958	-55 761,12	22 803,12	-47 069,19
Liikelylijäämä (alijäämä)	58 094	648 626,34	-590 532,34	-281 587,05
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	14 000	16 459,94	-2 459,94	14 532,57
Kunnalle maksetut korkokulut	-61 200	-61 200,48	0,48	-64 600,44
Muille maksetut korkokulut	-193 682	-76 822,87	-116 859,13	-58 620,40
Korvaus peruspääomasta	-280 280	-280 280,91	0,91	-280 280,91
Muut rahoituskulut	0	-50,66	50,66	-57,27
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	-463 068,00	246 731,36	-709 799,36	-670 613,50
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-463 068,00	246 731,36	-709 799,36	-670 613,50

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2014

ULKOISET	TALOUSARVIO	TOTEUTUNUT	EROTUS	TOTEUTUNUT v. 2013
Liikevaihto	5 951 773	6 064 032,51	-112 259,51	5 357 412,90
Valmistus omaan käyttöön			0,00	1 065,23
Liiketoiminnan muut tuotot		3 002,15		
Muut tuet ja avustukset		9 459,22	-9 459,22	6 350,67
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-739 570	-573 439,89	-166 130,11	-641 869,98
Palvelujen ostot	-1 935 960	-1 717 548,79	-218 411,21	-1 897 828,82
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-679 251	-656 187,11	-23 063,89	-667 781,67
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-150 021	-166 971,71	16 950,71	-177 488,30
Muut henkilösivukulut	-175 732	-157 034,75	-18 697,25	-119 741,56
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 340 000	-2 200 548,15	-139 451,85	-2 202 986,90
Liiketoiminnan muut kulut	-18 200	-41 881,42	23 681,42	-31 818,87
Liikeylijäämä (alijäämä)	-86 961	562 882,06	-649 843,06	-374 687,30
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	14 000	16 459,94	-2 459,94	14 532,57
Korkokulut	-193 682	-76 822,87	-116 859,13	-58 620,40
Muut rahoituskulut		-50,66	50,66	-57,27
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-266 643	502 468,47	-769 111,47	-418 832,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-266 643	502 468,47	-769 111,47	-418 832,40

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2014

Kangasalan Vesi -liikelaitos

Vesilaitos	TA 2014 euro	MTA 2014 euro	Toteutunut euro	Tot % %	Hankkeen valmius-aste %
Rikun vedenkäsittelylaitos	-60 000	0	-104 604	174,3	100
Raikun vedenkäsittelylaitos	-200 000	0	-127 892	63,9	20
Kaukovalvonta ja automaatio	0	-15000	-20 627	137,5	100
Vatialantie-radon alikulku	-3 000	0	0	0,0	0
Keskusta	-100 000	60000	-19 581	49,0	20
Yksit. tonttijohtojen rakentaminen	-25 000	0	-7 054	28,2	
Kangasalan vesijohdon täydennys	-16 000	0	-2 299	14,4	
Tal.arvion hyv.jälk.kiireell.	-13 000	0	0	0,0	
Verkoston hallinta	-120 000	30000	-16 235	18,0	
Sopentien alue	0	0	-19 813		100
Koskelantie	-15 000	0	-14 265	95,1	100
Halimajärvi	-50 000	0	-23 870	47,7	100
Helenantie	-10 000	0	-4 945	49,5	100
Aseman teollisuusalue	-25 000	0	-765	3,1	5
Kortekumpu	-300 000	0	-308 906	103,0	100
Ilmoninmäki	-4 000	0	-3 624	90,6	5
Rekolan alue	-14 000	0	-17 018	121,6	100
Raatalan alue	-10 000	0	0	0,0	5
Vesijohtoverkoston peruskorjaus	-595 000	0	-560 348	94,2	
Kangasalan Veden auto	-50 000	0	-44 963	89,9	100
Vesilaitosverkosto	-1 610 000	75 000	-1 296 809	84,5	

Viemärilaitos	TA 2014 euro	MTA 2014 euro	Toteutunut euro	Tot % %	Hankkeen valmius-aste %
Keskusta	-100000	80000	-1 686	8,4	5
Tal.arvion hyv. jälk.kiireell.kohteet	-20 000	0	0	0,0	
Yksit. tonttiviljem. rakentaminen	-10 000	0	-1 310	13,1	
Kangasalan viemäroinnin täydentä	-30 000	0	-5 798	19,3	
Kaukovalvonta ja automaatio		-15000	-21 231	141,5	100
Vatialantie -radan alikulku	-3 000	0	0	0,0	0
Sopentien alue, avustus	0	0	15 000		
Sopentien alue	-350 000	0	-315 576	90,2	100
Koskelan alue	-20 000	0	-21 852	109,3	100
Halimajärvi	-60 000	0	-22 887	38,1	100
Helenantie	-190 000	-110000	-303 662	101,2	100
Aseman teollisuusalue	-25 000	0	-2 357	9,4	5
Kortekumpu	-300 000	0	-321 852	107,3	100
Ilmoninmäki	-4 000	0	-3 624	90,6	5
Rekolan alue	-20 000	0	-20 411	102,1	100
Raatalan alue	-10 000	0	0	0,0	5
Jätevesiverkoston peruskorjaus	-320 000	-210000	-493 139	93,0	
Jätevesipumppaamoiden perusko	-200 000	0	-82 655	41,3	
Tampereen seudun keskuspuhdis		0	10 346		
Viemärilaitos	-1 662 000	-255 000	-1 592 694	83,1	

Sadevesiviemärit	TA 2014 euro	MTA 2014 euro	Toteutunut euro	Tot %	Hankkeen valmius-aste %
Keskusta	-200000	180000	-410	2,1	5
Vatjalantie - radan alikulku	-3 000	0	0	0,0	0
Koskelantie	-15 000	0	-790		100
Halimajärvi	-50 000	0	0		100
Aseman teollisuusalue	-25 000	0	0		5
Kortekumpu	-300 000	0	-310 872	103,6	100
Sadevesiverkoston peruskorjaus	-100 000	0	-15 667	15,7	
Sadevesiviemärit	-693 000	180 000	-327 739	63,9	

KANGASALAN VESI
-LIIKELAITOS YHTEENSÄ
-3 965 000
0
-3 217 242
81,1

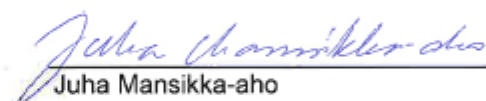
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kangasalla 31. päivänä maaliskuuta 2015

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

 Jussi Haavisto

 Juha Mansikka-aho

 Arja Heikkilä

 Leo Nurmi

 Antti Kytövaara

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Kangasalla 18. päivänä touko kuuta 2015

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö

 Nina Nieminen, JHTT, HTM

8.2 Liiketoimintayksikkö Oksa

LIIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSAN TULOSLASKELMA 31.12.2014 ULKOISET JA SISÄISET

	TALOUSARVIO	TOTEUTUNUT	EROTUS
LIKEVAIHTO	30 908 524	28 368 726,68	2 539 797,32
Valmistus omaan käyttöön	155 000	57 601,23	97 398,77
Liiketoiminnan muut tuotot		526 257,69	-526 257,69
Muut tuet ja avustukset	95 000	167 329,61	-72 329,61
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 883 329	-4 766 960,80	-116 368,20
Palvelujen ostot	-4 584 404	-4 519 260,54	-65 143,46
Materiaalit ja palvelut yht.	-9 467 733	-9 286 221,34	-181 511,66
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-9 456 027	-8 455 960,54	-1 000 066,46
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-2 091 644	-1 911 559,17	-180 084,83
Muut henkilösivukulut	-826 769	-769 831,30	-56 937,70
Henkilöstökulut yht.	-12 374 440	-11 137 351,01	-1 237 088,99
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 858 884	-4 892 891,86	34 007,86
Liiketoiminnan muut kulut	-2 763 158	-2 550 655,97	-212 502,03
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 694 309	1 252 795,03	441 513,97
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauksia	1 694 309	1 252 795,03	441 513,97
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	3 327,74	-3 327,74
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 694 309	1 256 122,77	438 186,23

LIIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSAN TULOSLASKELMA 31.12.2014
ULKOISET

	2014	2013
LIIKEVAIHTO	1 483 160,48	1 459 570,59
Valmistus omaan käyttöön	57 601,23	81 907,99
Liiketoiminnan muut tuotot	180 583,79	13 194,95
Muut tuet ja avustukset	167 329,61	145 155,14
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 677 116,59	-4 949 077,51
Palvelujen ostot	-3 820 156,06	-3 937 204,09
Materiaalit ja palvelut yht.	-8 497 272,65	-8 886 281,60
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-8 455 960,54	-9 078 626,14
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 911 559,17	-1 964 872,55
Muut henkilösivukulut	-769 831,30	-821 074,95
Henkilösivukulut yht.	-2 681 390,47	-2 785 947,50
Henkilöstökulut yht.	-11 137 351,01	-11 864 573,64
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 892 891,86	-4 456 380,09
Liiketoiminnan muut kulut	-1 610 873,38	-1 536 980,95
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-24 249 713,79	-25 044 387,61
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauksia	-24 249 713,79	-25 044 387,61
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	3 327,74	3 327,73
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-24 246 386,05	-25 041 059,88

LIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSAN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2014

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä/Liikealijäämä	1 252 795,03	1 389 886,82
Poistot ja arvonalentumiset	4 892 891,86	4 456 380,09
Tulorahoituksen korjauserät	-158 368,54	
Toiminnan rahavirta yht.	5 987 318,35	5 846 266,91
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 878 772,13	-11 354 857,53
Rahoitusosuudet investointimenoihin		84 000,00
Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	249 074,48	
Investointien rahavirta yht.	-6 629 697,65	-11 270 857,53
Toiminnan ja investointien rahavirta	-642 379,30	-5 424 590,62

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	-47 764,80	-9 000,00
Antolainasaamisten lisäykset muille	-9 200,00	
Antolainauksen muutokset	-56 964,80	-9 000,00
Oman pääoman lisäykset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	403 277,78	798 360,93
Korottomien velkojen muutos kunnalta	479 219,42	5 092 012,00
Korottomien velkojen muutos muilta	-183 153,10	-456 782,31
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	699 344,10	5 433 590,62
Rahoituksen rahavirta	642 379,30	5 424 590,62

LIIKETOIMINTAYKSIKÖ OKSAN TASE 31.12.2014

VASTAAVAA	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
** Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	324 462,60	324 162,60
Rakennukset	66 567 440,41	61 230 291,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 006,87	24 367,71
Koneet ja kalusto	509 602,37	381 051,83
Enn.maksut ja keskener. hankinnat	371 381,88	3 936 846,58
** Aineelliset hyödykkeet yht.	67 791 894,13	65 896 719,80
Sijoitukset		
Muut saamiset	267 518,00	258 318,00
Muut sisäiset saamiset	5 128,36	5 128,36
Muut saamiset Kangasalan Vedeltä	319 801,18	272 036,38
** Sijoitukset yht.	592 447,54	535 482,74
*** Pysyvät vastaavat yht.	68 384 341,67	66 432 202,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 699 141,03	2 171 452,79
* Pitkäaikaiset saamiset yht.	1 699 141,03	2 171 452,79
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	212 460,30	195 042,40
Muut saamiset	874 588,04	865 932,53
Siirtosaamiset	142 731,70	99 781,48
* Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 229 780,04	1 160 756,41
** Saamiset yht.	2 928 921,07	3 332 209,20
*** Vaihtuvat vastaavat yht.	2 928 921,07	3 332 209,20
VASTAAVAA	71 313 262,74	69 764 411,74

LIIKETOIMINTAYKSIKKÖ OKSAN TASE 31.12.2014

VASTATTAVAA	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	43 305 788,35	43 305 788,35
Edell.tilikausien yli/alijäämä	1 035 040,13	-358 174,42
Tilikauden yli/alijäämä	1 256 122,77	1 393 214,55
*** Oma pääoma yht.	45 596 951,25	44 340 828,48
POISTOERO JA VAP.EHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	26 405,90	29 733,64
* Poistoero yht.	26 405,90	29 733,64
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	855 091,95	998 610,24
Korottomat velat kunnalta	22 569 766,40	22 090 546,98
Muut velat	195 815,42	201 100,26
Siirtovelat	2 069 231,82	2 103 592,14
* Lyhytaikainen yht.	25 689 905,59	25 393 849,62
*** Vieras pääoma yht.	25 689 905,59	25 393 849,62
VASTATTAVAA	71 313 262,74	69 764 411,74

8.3 Kuhmalahden vesilaitos

KUHMALAHDEN VESILAITOKSEN TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 31.12.2014

ULKOISET JA SISÄISET	TALOUSARVIO	TOTEUTUNUT	EROTUS	TOTEUTUNUT v. 2013
Liikevaihto	105 300	120 909,85	-15 609,85	100 438,36
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 110	-24 792,96	-4 317,04	-28 954,33
Palvelujen ostot	-60 946	-53 638,85	-7 307,15	-49 737,20
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-28 856	-29 790,63	934,63	-28 624,60
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-5 386	-6 101,50	715,50	-5 708,33
Muut henkilösivukulut	-4 758	-1 712,31	-3 045,69	-1 700,63
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-113 000	-73 430,37	-39 569,63	-76 531,87
Liiketoiminnan muut kulut		-2 545,23	2 545,23	
Liikeylijäämä/alijäämä	-136 756	-71 102,00	-68 199,23	-90 818,60
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot		742,45	-742,45	793,15
Muille maksetut korkokulut		-365,20	365,20	-916,76
Muut rahoituskulut				
Liikeylijäämä/alijäämä ennen varauksia	-136 756	-70 724,75	-66 031,25	-90 942,21
Poistoeron muutos, lisäys	5 165	6 600,38	-1 435,38	6 600,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131 591	-64 124,37	-67 466,63	-84 341,84

KUHMALAHDEN VESILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2014

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Liikealijäämä	-71 102,00	-90 818,60
Poistot ja arvonalentumiset	73 430,37	76 531,87
Rahoitustuotot ja -kulut	377,25	-123,61
Tulorahoitus yhteensä	2 705,62	-14 410,34
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-42 278,62	-60 533,41
Toiminnan ja investointien rahavirta	-39 573,00	-74 943,75
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-40 000,00	-40 000,00
Lainakannan muutokset yht.	-40 000,00	-40 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-5 808,79	10 694,31
Korottomien velkojen muutos kunnalta	75 889,05	101 549,82
Korottomien velkojen muutos muilta	9 492,74	2 699,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	79 573,00	114 943,75
Rahoituksen rahavirta	39 573,00	74 943,75
Rahavarojen muutos	0	0

KANGASALAN KUNTA**KUHMALAHDEN VESILAITOKSEN TASE 31.12.2014**

VASTAAVAA	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	164 379,46	174 646,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	587 104,04	650 267,73
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	46 243,05	3 964,43
** Aineelliset hyödykkeet yht.	797 726,55	828 878,30
*** Pysyvät vastaavat yht.	797 726,55	828 878,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	39 135,88	34 407,09
Siirtosaamiset	1 080,00	0,00
* Lyhytaikaiset saamiset yht.	40 215,88	34 407,09
** Saamiset yht.	40 215,88	34 407,09
*** Vaihtuvat vastaavat yht.	40 215,88	34 407,09
VASTAAVAA	837 942,43	863 285,39
VASTATTAVAA	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	492 175,34	492 175,34
Ed. tilikausien yli/alijäämä	-381 550,09	-297 208,25
Tilikauden yli/alijäämä	-64 124,37	-84 341,84
*** Oma pääoma yht.	46 500,88	110 625,25
POISTOERO JA VAP.EHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	105 678,31	112 278,69
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	0,00	40 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	196 751,98	191 645,57
* Pitkäaikainen yht.	196 751,98	231 645,57
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	40 000,00	40 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Ostovelat	107,25	359,13
Korottomat velat kunnalle	437 337,40	361 448,35
Muut velat	7 780,30	3 364,51
Siirtovelat	3 786,31	3 563,89
* Lyhytaikainen yht.	489 011,26	408 735,88
*** Vieras pääoma yht.	685 763,24	640 381,45
VASTATTAVAA	837 942,43	863 285,39

8.4 Työterveyshuolto

TYÖTERVEYSHUOLLON TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 31.12.2014 ULKOISET JA SISÄISET

	TALOUSARVIO	TOTEUTUNUT	EROTUS
LIKEVAIHTO	1 403 000	1 131 464,17	271 535,83
Liiketoiminnan muut tuotot	200	6 040,00	-5 840,00
Muut tuet ja avustukset		11 091,76	-11 091,76
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 700	-24 604,28	4 904,28
Palvelujen ostot	-239 224	-316 572,02	77 348,02
Materiaalit ja palvelut yht.	-258 924	-341 176,30	82 252,30
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-769 300	-622 882,31	-146 417,69
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-127 650	-136 261,69	8 611,69
Muut henkilösivukulut	-49 093	-36 923,70	-12 169,30
Henkilöstökulut yht.	-946 043	-796 067,70	-149 975,30
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot			0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-97 034	-93 728,56	-3 305,44
LIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	101 199	-82 376,63	183 575,63
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauk	101 199	-82 376,63	183 575,63
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄM	101 199	-82 376,63	183 575,63

TYÖTERVEYSHUOLLON TULOSLASKELMA 31.12.2014
ULKOISET

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
LIKEVAIHTO	382 357,24	1 120 408,11
Liiketoiminnan muut tuotot	6 040,00	138,00
Muut tuet ja avustukset	11 091,76	4 352,96
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 604,28	-33 313,01
Palvelujen ostot	-236 512,66	-226 993,80
Materiaalit ja palvelut yht.	-261 116,94	-260 306,81
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-622 882,31	-1 042 963,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-136 261,69	-210 270,48
Muut henkilösivukulut	-36 923,70	-62 484,01
Henkilösivukulut yht.	-173 185,39	-272 754,49
Henkilöstökulut yht.	-796 067,70	-1 315 718,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-13 180,72	-49 125,66
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-670 876,36	-500 251,83
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauksia	-670 876,36	-500 251,83
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-670 876,36	-500 251,83

TYÖTERVEYSHUOLLON TULOSLASKELMA 31.12.2014
SISÄISET JA ULKOISET

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
LIKEVAIHTO	1 131 464,17	1 900 872,99
Liiketoiminnan muut tuotot	6 040,00	138,00
Muut tuet ja avustukset	11 091,76	4 352,96
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 604,28	-33 313,01
Palvelujen ostot	-316 572,02	-335 059,86
Materiaalit ja palvelut yht.	-341 176,30	-368 372,87
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-622 882,31	-1 042 963,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-136 261,69	-210 270,48
Muut henkilösivukulut	-36 923,70	-62 484,01
Henkilösivukulut yht.	-173 185,39	-272 754,49
Henkilöstökulut yht.	-796 067,70	-1 315 718,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-93 728,56	-132 885,66
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-82 376,63	88 386,99
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauksia	-82 376,63	88 386,99
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-82 376,63	88 386,99

TYÖTERVEYSHUOLLON RAHOITUSLASKELMA 31.12.2014

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä	-82 376,63	88 386,99
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta yht.	-82 376,63	88 386,99
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 376,63	88 386,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-20 897,13	17 911,20
Saamisten muutos muilta	82 576,04	-42 651,83
Korottomien velkojen muutos	20 697,72	-63 646,36
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	82 376,63	-88 386,99
Rahoituksen rahavirta	82 376,63	-88 386,99

TYÖTERVEYSHUOLLON TASE 31.12.2014

	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	50 873,89	118 851,50
Saamiset kunnalta	746 351,06	725 453,93
Muut saamiset	5 865,15	6 054,77
Siirtosaamiset	42 934,75	57 343,56
VASTAAVAA	846 024,85	907 703,76
 VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	157 661,79	157 661,79
Edell. tilikausien yli/alijäämä	504 703,69	416 316,70
Tilikauden yli/alijäämä	-82 376,63	88 386,99
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	82 411,42	4 389,68
Muut velat	17 418,53	26 267,31
Siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	157 600,41	201 507,97
Muut siirtovelat	8 605,64	13 173,32
VASTATTAVAA	846 024,85	907 703,76

9 KANGASALAN KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN 2014 ALLEKIRJOITUKSET

KANGASALAN KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN 2014 ALLEKIRJOITUKSET

Kangasalla 20. päivänä huhtikuuta 2015

KANGASALAN KUNNANHALLITUS

 Heikki Lyytinen

 Aira Aarnio

 Kari Koljonen

 Timo J. Lehtinen

 Hanna Holma

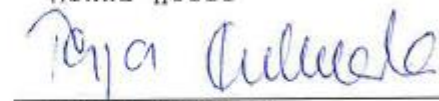
 Heikki Mäkelä

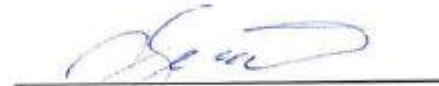
 Harri Hanweg

 Minna Hölli

 Teija Kulmala

 Harri Syrjäläinen

 Miia Kinnari

 Oskari Auvinen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet erillisen tilintarkastuskertomuksen.

Kangasalla 18 päivänä touko kuuta 2015

BDO Audiator Oy, JHTT -yhteisö

 Nina Nieminen, JHTT, HTM

10 LUETTELOT JA SELVITYKSET

KANGASALAN KUNNAN KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT TOSITENUMEROSARJAT V. 2014

	tositelaji	tositenumerot
KIRJANPITO Raindance Kuntamalli		
Avaava tase	ALKUSA -	1001 - 1003
Talousarvio	BUD -	2001 - 2016
Lisätalousarvio	BUDL -	3001 - 3001
Muistiotositteet, ulkoiset	MUIST1	10001 - 10557
Muistiotositteet, saatavien poistot	MUIST4-	11001 - 11095
Kassamuistiot	MUIST3 -	13001 - 13065
Muistiotositteet, terveyskeskus	MUIST2 -	14001 - 14058
Muistiotositteet, sisäiset	MUISIS -	20001 - 20229
Muistiotositteet, tilinpäätös	MUISTP -	32001 - 32066
Käyttöomaisuus ja sumu-poistot	KOMTOS -	34001 - 34097
Siirrot esijärjestelmistä:		
Yksilö- ja perhehuolto Effic	EFFSOS -	113001 - 113474
Hammashuollon käteissuoritukset Effic	KATSU1 -	114001 - 114216
Tiliotositteet, Basware	PANKKI -	101001 - 102284
Tiliotositteet terveyskeskus, Basware	PANKK2 -	108001 - 108251
Palkat, Populus	PALKAT -	100001 - 100216
Sisäiset laskut, ProeLaskutus	SISLAS -	35001 - 35257
Kirjanpitosiirto Mediatri	MEDIAT -	119001 - 119140
Haahtela, muistiot	HAAHTE -	50001 - 54353
MYYNITRESKONTRA Raindance Kuntamalli		
Laskutukset ProeLaskutuksen kautta		
Esijärjestelmistä		
Vuokralaskutus Haahtela	YMR40 -	40000001 - 40001276
Hammashuolto Effic	YMR50 -	50000001 - 50023879
Vesilaskutus Vesikanta	YMR51 -	51000001 - 51001194
Vesilaskutus Vesikanta	YMR52 -	52000001 - 52019136
Päivähoito Effic	YMR53 -	53000001 - 53012148
Työterveyshuolto TT2000+	YMR56 -	56000001 - 56001323
Rakennusvalvonta Facta	YMR73 -	73000001 - 73000516
Yleislaskutus:		
Myyntilaskut 11	YMR11 -	11000001 - 11000304
Myyntilaskut 15	YMR15 -	15000001 - 15000320
Myyntilaskut 17	YMR17 -	17000001 - 17000026
Myyntilaskut 27	YMR27 -	27000001 - 27000277
Myyntilaskut 28	YMR28 -	28000001 - 28000059
Myyntilaskut 29	YMR29 -	29000001 - 29000241
Myyntilaskut 30	YMR30 -	30000001 - 30000010
Myyntilaskut 31	YMR31 -	31000001 - 31000036
Myyntilaskut 32	YMR32 -	32000001 - 32000008
Myyntilaskut 33	YMR33 -	33000001 - 33000005
Myyntilaskut 34	YMR34 -	34000001 - 34000103
Myyntilaskut 35	YMR35 -	35000001 - 35000001
Myyntilaskut 36	YMR36 -	36000001 - 36000113
Myyntilaskut 37	YMR37 -	37000001 - 37001261
Myyntilaskut 60	YMR60-	60000001 - 60000012
Myyntilaskut 61	YMR61 -	61000001 - 61000004
Myyntilaskut 62	YMR62 -	62000001 - 62000047

Myyntilaskut 63	YMR63 - 63000001 - 63000056
Myyntilaskut 64	YMR64 - 64000001 - 64000102
Myyntilaskut 65	YMR65 - 65000001 - 65000321
Myyntilaskut 66	YMR66 - 66000001 - 66000867
Myyntilaskut 77	YMR77 - 77000001 - 77000361
Myyntilaskut 78	YMR78 - 78000001 - 78000011
Myyntilaskut 86	YMR79 - 86000001 - 86000129
Myyntilaskut 87	YMR87 - 87000001 - 87000131
Myyntilaskut 88	YMR88 - 88000001 - 88002103
Myyntilaskut 89	YMR89 - 89000001 - 89000023
Myyntilaskut 90	YMR90 - 90000001 - 90001621
Manuaalisuoritukset	YMRMAN - 5110001 - 5113589
Viitesuoritukset	YMRVII - 5210001 - 5210281
Hyvityslaskujen kuittaukset	YMRHYV - 5310001 - 5310749
Tileistä poistot	YMRK - 5410001 - 5410038
OSTORESKONTRA Raindance Kuntamalli	
Ostolaskut Basware IP	OSTOL - 8300001 - 8342591
Ostoreskontra maksut	OMAKSU - 8990001 - 8990259
KONSERNI Aditro	
Eliminointitositteet	1 - 124

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

Osakirjanpidot:

Palkkakirjanpito Populus
Käyttöomaisuuskirjanpito Raindance Kuntamalli
Myyntireskontra Raindance Kuntamalli
Myyntireskontra Mediatri
Ostoreskontra Raindance Kuntamalli
Sähköinen ostolaskujärjestelmä Basware IP
Maksuliikenne ja Maksujen hallinta Basware
Tiliotetiliöinti Basware
Yksilö- ja perhehuolto Efficca
Varastovalvonta Marela
Laskutusjärjestelmät:
 yleislaskutus ProE
 päivähoito Efficca
 vesilaskut Vesikanta
 rakennusvalvonta Facta
 työterveyshuolto TT2000+
 hammashuolto Efficca
 potilastietojärjestelmä Mediatri

KIRJANPIDON SÄILYTTÄMINEN

Tasekirja sidottuna	pysyvästi
Tositteet paperisina selväkielisesti	10 v
Päiväkirja ATK-tulosteena	10 v
Pääkirja ATK-tulosteena	10 v
Osakirjanpidot ATK-tulosteena ko. hallintokunnassa	10 v